

**T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**1982-2006 YILLARI ARASINDA SINIF ÖĞRETMENLİĞİ
PROGRAMLARINDA OKUTULAN TEMEL MATEMATİK VE
MATEMATİK ÖĞRETİMİ DERSLERİNİN İÇERİKLERİNİN
İNCELENMESİ**

Berrin KARGILI

**Danışman Prof. Dr. Ahmet KAÇAR
Jüri Üyesi Doç. Dr. E. Nihal LİNDBERG
Jüri Üyesi Doç. Dr. Muharrem AKTÜMEN**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI**

KASTAMONU-2015

TEZ ONAYI

Berrin KARGILI tarafından hazırlanan “1982-2006 Yılları Arasında Sınıf Öğretmenliği Programlarında Okutulan Temel Matematik ve Matematik Öğretimi Derslerinin İçeriklerinin İncelenmesi” adlı YÜKSEK LİSANS tez çalışmasının uygun olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Ahmet KAÇAR
Tez Danışmanı, İlköğretim Anabilim Dalı

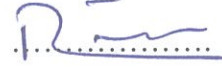

Bu çalışma jürimiz tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ahmet KAÇAR
Eğitim Fakültesi, KÜ

Doç. Dr. E. Nihal LINDBERG
Eğitim Fakültesi, KÜ

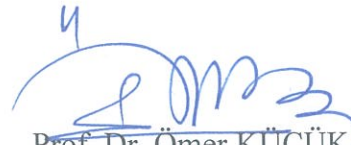

Doç. Dr. Muharrem AKTÜMEN
Eğitim Fakültesi, GÜ

Tarih:28/01/2015

Bu tez ile K.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu YÜKSEK LİSANS DERECESİNİ onamıştır.

Prof. Dr. Ömer KÜÇÜK
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİM SAYFASI

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Berrin KARGILI

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

1982-2006 YILLARI ARASINDA SINIF ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARINDA OKUTULAN TEMEL MATEMATİK VE MATEMATİK ÖĞRETİMİ DERSLERİNİN İÇERİKLERİNİN İNCELENMESİ

Berrin KARGILI
Kastamonu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ahmet KAÇAR

Bu çalışmanın amacı 1982-2006 yılları arasında değişen programlarla birlikte, öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarındaki Sınıf Öğretmenliği Programı'nda okutulan matematik derslerinin içeriklerine yönelik araştırma yapmaktır.

Araştırma 1982-2006 yılları arasında yapılmış 5 program değişikliğini içermektedir. Program değişiklikleri Temel Matematik, Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi, Matematik Öğretimi I ve Matematik Öğretimi II derslerinin bu yıllar içindeki içerik değişimini kapsamaktadır.

Araştırmada nitel yöntemler kullanılmıştır. Beş program değişikliğinin derslerin içeriklerine yönelik konu tekrarlanma sıklıkları Temel Matematik ve Matematik Öğretimi şeklinde iki ana başlık altında yüzde-frekans tablosu ile verilmiştir.

Araştırmada 1982-2006 yılları arasında yapılan program değişikliklerinin Temel Matematik ve Matematik Öğretimi ders içeriklerini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte en son yapılan 2006 program değişikliğinin Milli Eğitim Programına en yakın program olmakla birlikte uluslar arası yapılan sınav sonuçları ile birlikte değerlendirildiğinde eksik taraflarının da olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2015, 101 sayfa

Bilim Kodu: 101

Anahtar kelimeler: Sınıf öğretmenliği programı, temel matematik, matematik öğretimi, program değişiklikleri

ABSTRACT

MSc. Thesis

AN INVESTIGATION ON DEFINITION OF MATHEMATICS COURSES TAUGHT IN PRIMARY SCHOOL TEACHING PROGRAMME BETWEEN 1982-2006

Berrin KARGILI
Kastamonu University
Graduate School of Naturel and Applied Sciences
Department of Education

Adviser: Prof. Dr. Ahmet KAÇAR

The aim of this study is to make research on the content of mathematics courses taught in Primary School Teaching Programme which trains teachers with changing programmes between 1982- 2006.

This Research includes 5 programme changes carried out between 1982-2006. Program changes include in Basic Mathematics, Basic Mathematics I, Mathematics II, Mathematics Teaching, Teaching of Mathematics I and Mathematics Education II courses and contents of the changes in this year.

Qualitative methods were used in this study. Five programs for the contents of the course topics , repetitive frequency of changes are given by the percentage frequency table under two main headings : Basic Mathematics and Mathematics Teaching.

In this study , It is concluded that programme changes carried out between the years 1982-2006 affect Basic Mathematics and Mathematics Teaching in a positive way. However, It is also concluded that, latest changes of programme carried out in 2006 is the closest programme to National Education Program, but it also has missing sides when it was evaluated with International exam results.

2015, 101 pages

Science Code: 101

Key words: Primary school teaching programme, basic mathematics., mathematics teaching, programme changes

TEŞEKKÜR

20. yüzyılın ortalarında başlayan, özellikle son çeyreğinde yoğunlaşan, değişimler ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da değişimi zorunlu kılmaktadır. Bu sebeple son yıllarda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin çoğu eğitim sistemlerini geliştirmek amacıyla birçok yenilikler yapmıştır. Bu yenilikler program düzeyinde yenilikleri, modern öğretim araç ve gereçlerinin sağlanması, öğretmenlerin mesleki bilgi ve beceri düzeylerinin yükseltilmesi gibi uygulamaları kapsamaktadır.

Bu araştırmada, 1982- 2006 yılları arasında öğretmen yetiştiren kurumların değişen müfredat programlarının Sınıf Öğretmenliği Programı'nda okutulan matematik ve matematik öğretimi derslerinin içeriklerine etkilerini tespit edilmiş, bu müfredat değişiminden öğretmen yetiştiren kurumlarda verilen eğitimin kalitesinin nasıl etkilendiği incelenmiştir.

Araştırmanın başlangıç aşamasından itibaren bana yol gösteren, desteğini esirgemeyen, sonsuz hoşgörüsü ve sabrından güç aldığım sayın danışmanım Prof. Dr. Ahmet KAÇAR'a sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Nitel çalışmalarda ve tezin tamamında değerli vaktini her ihtiyaç duyduğumda benimle paylaşan, sayın hocam Doç. Dr. E. Nihal LİNDBERG'e teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisansa başladığım ilk günden beri yanımda olup desteğini benden esirgemeyen, bilime ve eğitime sonsuz değer veren canım babam ve anneme, tüm bu süre zarfında kendilerinden birlikte geçirebileceğim zamanı çaldığım eşime ve bir tanecik kızım Deniz Ege Kargılı' ya teşekkür ederim.

Berrin KARGILI
Kastamonu, Ocak 2015

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
SİMGELER DİZİNİ.....	x
TABLolar DİZİNİ.....	xi
1.GİRİŞ.....	1
1.1. Türkiye Eğitim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme ve Öğretmen Yetiştiren Kurumlar.....	2
1.1.1. 1923-1981 Dönemi.....	2
1.1.2. 1982-2006 Dönemi.....	6
1.2. Program Geliştirmede Temel Kavram ve Tanımlar.....	8
1.2.1. Eğitim Programı.....	8
1.2.2. Öğretim Programı.....	10
1.2.3. Ders Programı.....	10
1.2.4. Ünite ve Konu Planı.....	10
1.3. Program Geliştirme Çalışmalarının Tarihsel Gelişimi.....	11
1.3.1. 1924 ilkokul Programı.....	11
1.3.2. 1926 ilkokul Programı.....	15
1.3.3. 1936 İlkokul Programı.....	17
1.3.4. 1948 İlkokul Programı.....	17
1.3.5. 1968 İlkokul Programı.....	18
1.3.6. 1985-1988 İlkokul Programı.....	20
1.3.7. 2005-2006 Öğretim Yılında Uygulamaya Konulan Yeni İlköğretim Programı.....	21
1.4. YÖK Bünyesinde Sınıf Öğretmenliği Programında Verilen Matematik ve Matematik Öğretimi Ders İçerikleri.....	22
1.4.1. İki Yıllık Eğitim Yüksekokulu (1982).....	23

1.4.2. Dört Yıllık Eğitim Yüksekokulu (1989).....	23
1.4.3. 1992 Eğitim Fakültesi.....	25
1.4.4. 1997 Eğitim Fakültesi.....	27
1.4.5. 2006 Eğitim Fakültesi.....	28
2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	31
2.1. Problem Cümlesi.....	31
2.2. Alt Problemler.....	31
2.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	31
2.4. Sınırlılıklar.....	33
3. İLGİLİ KAYNAKLAR.....	34
4. YÖNTEM.....	38
4.1. Araştırmanın Modeli.....	38
4.2. Verilerin Toplanması ve İncelenen Dokümanlar.....	39
4.3. Verilerin Analizi.....	40
4.3.1. Analizlerde Yer Verilen Alt Kategorilerle İlgili Açıklamalar.....	42
5. BULGULAR.....	47
5.1. Temel Matematik.....	47
5.1.1. Temel Matematik Ders Saatleri.....	47
5.1.2. Temel Matematik Teorik ve Uygulama Ders Dağılımları.....	48
5.1.3. Temel Matematik Ders İçerikleri.....	51
5.1.3.1. <i>Temel Matematik</i>	51
5.1.3.2. <i>Temel Matematik I</i>	53
5.1.3.3. <i>Temel Matematik II</i>	56
5.2. Matematik Öğretimi.....	59
5.2.1. Matematik Öğretimi Ders Saatleri.....	59
5.2.2. Matematik Öğretimi Teorik ve Uygulama Ders Dağılımları.....	60
5.2.3. Matematik Öğretimi Ders İçerikleri.....	63
5.2.3.1. <i>Matematik Öğretimi</i>	63
5.2.3.2. <i>Matematik Öğretimi I</i>	65

5.2.3.3. <i>Matematik Öğretimi II</i>	67
5.3. Temel Matematik ve Matematik Öğretimi Derslerinin Yıllara Göre Dağılımı, Frekans ve Yüzdeleri.....	69
5.3.1. Ders Saatlerinin Frekans Yüzdeleri.....	69
5.3.2. Ders İçeriklerinin Frekans Yüzdeleri.....	70
5.3.3. Haftalık Ders Kredileri ve Yüzdeleri.....	73
5.4. Birinci alt probleme ait bulgular.....	73
5.5. İkinci alt probleme ait bulgular.....	75
6. TARTIŞMA.....	77
7. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	81
KAYNAKLAR.....	84
EKLER.....	89
ÖZGEÇMİŞ.....	101

SİMGELER DİZİNİ

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MEGP	Milli Eğitimi Geliştirme Projesi
OEGD	Ekonomik İşbirliği Ve Kalkınma Örgütü
PİSA	Programme for International Student Assessment
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TIMSS	Trends in International Mathematics and Science Study
TTK	Talim Terbiye Kurulu
TTKB	Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
YÖK	Yüksek Öğretim Kurulu

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.1. Temel Matematik Ders İçerikleri (1982).....	23
Tablo 1.2. Matematik Öğretimi Ders İçerikleri (1982).....	23
Tablo 1.3. Temel Matematik I Ders İçerikleri (1989).....	24
Tablo 1.4. Temel Matematik II Ders İçerikleri (1989).....	24
Tablo 1.5. Matematik Öğretimi Ders İçerikleri (1989).....	25
Tablo 1.6. Temel Matematik II Ders İçerikleri (1992).....	26
Tablo 1.7. Temel Matematik I Ders İçerikleri (1997).....	27
Tablo 1.8. Temel Matematik II Ders İçerikleri (1997).....	27
Tablo 1.9. Matematik Öğretimi I Ders İçerikleri (1997).....	27
Tablo 1.10. Matematik Öğretimi II Ders İçerikleri (1997).....	28
Tablo 1.11. Temel Matematik I Ders İçerikleri (2006).....	29
Tablo 1.12. Temel Matematik II Ders İçerikleri (2006)	29
Tablo 1.13. Matematik Öğretimi I Ders İçerikleri (2006).....	30
Tablo 1.14. Matematik Öğretimi II Ders İçerikleri (2006).....	30
Tablo 4.1. Temel Matematik ve Matematik Öğretimi Dersleri Analizi Genel Başlıkları.....	41
Tablo 4.2. Temel Matematik ve Matematik Öğretimi Ders İçerikleri Analiz Kategorileri	43
Tablo 5.1. Temel Matematik Ders Saatleri.....	48
Tablo 5.2. 2 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1982) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	49
Tablo 5.3. 4 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1989) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	50
Tablo 5.4. Eğitim Fakültesi (1992) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	50
Tablo 5.5. Eğitim Fakültesi (1997) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	51
Tablo 5.6. Eğitim Fakültesi (2006) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	52

Tablo 5.7. Temel Matematik Ders İçerikleri.....	53
Tablo 5.8. Temel Matematik I Ders İçerikleri.....	55
Tablo 5.9. Temel Matematik II Ders İçerikleri.....	58
Tablo 5.10. Matematik Öğretimi Ders Saatleri.....	61
Tablo 5.11. 2 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1982) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	62
Tablo 5.12. 4 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1989) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	62
Tablo 5.13 Eğitim Fakülteleri (1992) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	63
Tablo 5.14. Eğitim Fakülteleri (1997) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	63
Tablo 5.15. Eğitim Fakülteleri (2006) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları.....	63
Tablo 5.16. Matematik Öğretimi Ders İçerikleri.....	64
Tablo 5.17. Matematik Öğretimi I Ders İçerikleri.....	66
Tablo 5.18. Matematik Öğretimi II Ders İçerikleri.....	68
Tablo 5.19. Haftalık Ders Saatleri ve Yüzdeleri.....	70
Tablo 5.20. Temel Matematik Ders İçeriklerinin Frekans ve Yüzdeleri.....	71
Tablo 5.21. Matematik Öğretimi Ders İçeriklerinin Frekans ve Yüzdeleri.....	72
Tablo 5.22. Haftalık Ders Kredileri ve Yüzdeleri.....	73

1. GİRİŞ

Toplumların iktisadi kalkınmayı ve refahı yakalayabilmeleri rekabet odaklı küresel ekonomiye ayak uydurabilmeleri ve daha da önemlisi kültürel varlıklarını devam ettirebilmeleri için, sürekli olarak, güncel bilgi ve becerilerle donatılmış, kendi kültürel değerlerini benimsemiş ve farklı kültürlerle karşı saygılı bir insan gücü yetiştirmeleri gerekmektedir. Bu ancak kaliteli bir eğitim süreci ile mümkündür(Özoğlu, 2010).

Eğitimi bir toplum kalkınması vasıtası olarak gören Yüce Önder Atatürk, eğitim ve öğretimin en önemli unsuru olarak öğretmeni görmüştür. Bundan dolayı Türk toplumunun kalkınmasında öğretmenlere aktif görevler vermiştir (Taşdemirci, 1999).

Öğretmen bireylere öğrenmesi gereken bilgileri, planlı programlı bir şekilde belli bir ortamda belirli araç gereçlerle öğreten kişi olarak karşımıza çıkmaktadır. Batı tarzı modern eğitimin Türk eğitim sistemine girmesiyle birlikte, eğitim sisteminin bütün öğelerinde modern eğitimin gerekleri doğrultusunda yenilikler yapılması yoluna gidilmiştir. Cumhuriyetin kurulması ile birlikte bu süreç daha da önem kazanmıştır (Özkan, 2008).

Değişimin önemli kurumlarından biri olan öğretmenlik ve öğretmenlerin rolleri de günümüzde hiçbir zaman olmadığı kadar farklılaşmıştır. Günümüzde her alanda meydana gelen baş döndürücü gelişmelerin, değişmelerin halk tarafından benimsenmesi, bilgi toplumuna ulaşmada geride kalmamak için gelişmenin, değişimin motor gücü olarak kabul edilen eğitim kurumlarına ve bu kurumları aracılığıyla da öğretmenlere, önemli görevler düşmektedir. Öğretmenlerin bilgi toplumu olma yolunda üzerlerine düşen görevleri yerine getirebilmeleri için bu görevleri yapabilecek nitelikte yetiştirilmeleri gerekmektedir.

Japon eğitim felsefesini oluşturan şu sözler toplumların öğretmene ve öğretmenin yetiştirilmesine neden değer verilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır;

"Yetiştirdiği her insanı yeniden kullanabilen toplum, akılcı, uygar, ileri bir toplumdur" (Erdem,2005).

Araştırmanın bu bölümünde Geçmişten Günümüze Öğretmen Yetiştirme Tarihi, Program Geliştirme ve Program Geliştirme Çalışmalarının Tarihsel Gelişimi, YÖK (Yüksek Öğretim Kurumu) Bünyesinde Sınıf Öğretmenliği Programında Okutulan Matematik ve Matematik Öğretimi Ders İçerikleri yer almaktadır.

1.1. Türkiye Eğitim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme ve Öğretmen Yetiştiren Kurumlar

Ülkemizde öğretmen yetiştirme 16 Mart 1848’de Perşembe günü İstanbul’un Fatih semtinde “*Darülmualimin*” (*öğretmen okulu*) adlı okulun açılması ile başlamıştır. Geçen bu süre göz önünde bulundurulursa öğretmen yetiştirme tarihinin 165 yıllık bir geçmişe sahip olduğu görülür. Cumhuriyetin ilanı ile başlayıp devam eden öğretmen yetiştirme uygulamalarının özeti iki aşamada sunulmuştur. Bunlar 1923-1982 dönemi ve 1982-2014 dönemi olarak incelenmiştir.

1.1.1. 1923-1981 Dönemi

Bu dönem İlkokullara Öğretmen Yetiştirme, Ortaokullara Öğretmen Yetiştirme şeklinde incelenmiştir.

İlkokullara öğretmen yetiştirme; İlk öğretmen okulları, iki yıllık eğitim enstitüleri, köylere öğretmen yetiştirme şeklinde üç grupta incelenmiştir.

İlk öğretmen okulları Cumhuriyetin başlangıcından 1974 yılına kadar ilkokullara öğretmen yetiştirme işlevini sürdürmüşlerdi. Hukuksal düzenlemeler ilkokullara öğretmen yetiştirme konusunda devletin köklü ve kapsamlı politikalar geliştirmesini zorunlu kılmıştır. 1923–1924 öğretim yılında bina, araç-gereç gibi en temel donanımlardan yoksun olan bazı Öğretmen Okulları kapatılarak az sayıda tam donanımlı ve kadrolu Öğretmen Okulları oluşturma yoluna gidilmiştir. Bu amaçla Öğretmen Okullarının bazıları daha elverişli durumlarda olanlarla birleştirilerek Kız Öğretmen Okullarının sayısı 7’ye, Erkek Öğretmen Okullarının sayısı 13’e indirilmiştir (MEB, 1995).

Cumhuriyet öncesi dönemden devralınan 7’si kız 13’ü erkek olmak üzere sayıları 20 olan İlk öğretmen Okulları, çeşitli evrelerden geçirilerek ve sayıları artırılarak

Cumhuriyetin ilk elli yılında ilkokulların temel öğretmen kaynağı olmuşlardır. 1924 yılından önce ilkokul sonrası 4 yıl olan eğitim süresi; 1924'te 5 yıla, 1932-33 öğretim yılında da 6 yıla çıkartılmıştır (Dursunoğlu,2003).

Milli Eğitim Bakanlığı, 1970-1971 öğretim yılından itibaren İlk öğretmen Okulları'nın öğretim süresini kademeli olarak, ilkokul üzerine yedi yıla, ortaokul üzerine dört yıla çıkarılmasını kararlaştırmıştır (Öztürk, 2005).

1974-1975 öğretim yılında ise bu okulların bir bölümü işlevini yitirerek üç yıllık *Öğretmen Lisesi* haline getirilmiş, diğerleri ise kapatılmıştır. Bu okullar, günümüzde "Anadolu Öğretmen Lisesi" adıyla eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir (YÖK, 2007).

Temel eğitimin birinci kademesine Sınıf Öğretmeni yetiştirmek üzere, 1974-1975 öğretim yılından itibaren İlk öğretmen Okulları bünyesinde lise ve öğretmen liselerine dayalı iki yıllık *Eğitim Enstitüleri* açılmıştır. Bu gelişmeye paralel olarak eski öğretmen okulları 1973-1974 öğretim yılından itibaren liseye dönüştürülmüştür.

İki yıllık Eğitim Enstitüleri'nin sayısı Kasım 1975'te 33'e, 1976'da 50'ye ulaşmıştır. Bu okullar genellikle üniversite seçme sınavlarında düşük puanlı öğrencilerin gittikleri kurumlar olmuştur. İki yıllık Eğitim Enstitüleri'ne 80 bini aşkın öğrenci alınmış, sonra da bu birikimi eritmek amacıyla, ders yılları üçer haftalık hızlandırılmış öğretim programlarına sığdırılmıştır. İki yıllık Eğitim Enstitüleri 20 Temmuz 1982'de Eğitim Yüksek Okulları'na dönüştürülüp, üniversitelerin bünyesinde bulunan Eğitim Fakülteleri'ne bağlanmıştır (Çetin, 2003).

Cumhuriyet döneminde Türkiye'de köy ve şehir hayatları birbirinden çok farklı olduğundan şehirlerde yetişmiş kişilerin köylerde öğretmenlik yapmaları çok zordu. Bu sebeple 22 Mart 1926'da 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'un 7. Maddesi ile *Köy Muallim Mektepleri*'nin açılması, yürürlüğe girmiştir.

İlkokul çıkışlı köy çocuklarının alınacağı bu üç yıllık "Köy Muallim Mektepleri"nde, çocuklar köy hayatına yakın bir biçimde yaşamalıydı. Ali Haydar Taner'in program taslağını bile verdiği bu okullar, 1-20 Mayıs 1925'te Konya'da toplanan Maarif Müfettişleri Kongresi'nin gündeminde de yer aldı. Bakanlıkta bir "Köy Mektebi

Dairesi"nin kurulmasını isteyen bazıları ise köylüyü köyden ayırmayacak, üretimden ayırmadan çağdaşlaştıracak bir okul istiyorlardı (Ergün, 2006). Bu amaçla 1927-28 öğretim yılında Kayseri ve Denizli de iki “Köy Muallim Mektebi” açıldı. Ancak tarım çalışmaları ve diğer uygulamalı dersler araç-gereç ve öğretmen yetersizliğinden 1932-33 öğretim yılında kapatılmıştır.

1930’ların ortalarına doğru, dönemin Milli Eğitim Bakanı Saffet Arıkan ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç’un önderliğinde köyleri okula kavuşturma konusunda bir atılım başlatılmıştır. Bunlardan biri de köy eğitmen kurslarıdır. Dönemin yöneticileri, sayısı 40.000’i bulan ve önemli bir bölümünün nüfusu 400’den az olan köylere, kısa zamanda öğretmen gönderilemeyeceği gerçeğini dikkate alarak, Ziraat Bakanlığı ile işbirliği yaparak pratik bir çözüm yolu aramışlardır. Böylece askerliğini yapmış, okuma yazma bilen, tarım işleri ile uğraşan köylü gençler bir öğretim yılı süren kurslardan geçirilerek sınavda başarılı olanlara “eğitmenlik” yetkisi verilmiştir. 11 Haziran 1937 tarihinde kabul edilen 3238 sayılı Köy Eğitmenler Kanunu’nun amacı şöyle açıklanmaktadır: “Nüfusları öğretmen gönderilmesine elverişli olmayan köylerin öğretim ve eğitim işlerini görmek, ziraat işlerinin fenni bir şekilde yapılması için köylülere rehberlik etmek üzere köy eğitmenleri istihdam edilir”. Böylece 1936 yılının Temmuz ayında deneme niteliğinde ilk eğitmen kursu Eskişehir’in Mahmudiye köyünde açılır. Deneme niteliğindeki bu program başarılı olunca ertesi yıl yasa çıkarılır ve eğitmen kurslarının sayısı arttırılır. Bu kursların çoğu, daha sonra aynı bölgelerde açılacak Köy Enstitüleri’nin buldukları yerlerde kurulmuştur. Tonguç’a (1947) göre daha sonra bazıları Köy Enstitüleri ile birleştirilen bu kurslardan elde edilen bilgi ve deneyimler, Köy Enstitülerinin yolunu aydınlatmıştır (YÖK, 2007).

Köy Muallim Mektepleri denemesinden sonra köye öğretmen gönderme çalışmaları “eğitmen” gönderme biçimine dönüşmüş ve eğitmen yetiştirmek amacıyla 1937’den itibaren Köy Öğretmen Okulları açılmıştır. Bu okullar ve Köy Eğitmen Kursları, 1940 yılında açılacak Köy Enstitülerinin temelini oluşturacaktır (YÖK, 2007).

17 Nisan 1940’ta “Köy Enstitüleri Yasası” çıkarılarak köy okullarında görev alacak olan öğretmenleri yetiştirmek üzere kent ve kasabalardan uzak, geniş arazisi bulunan uygun yerlerde Köy Enstitüleri kurulmaya başlanmış ve enstitülerin ilk resmî

öğretim programı 1943 yılında yayımlanmıştır. 1942-43 öğretim yılında da, Köy Enstitüleri'ne öğretmen, bölge okullarına yönetici, gezici başöğretmen ve ilköğretim müfettişi yetiştirmek amacıyla Hasanoğlan Köy Enstitüsü bünyesinde Yüksek Köy Enstitüsü açılmıştır. Köy Enstitüleri sisteminin eğitimimize en büyük katkısı, o güne kadar yalnızca eğitim kitaplarında görülen, fakat geleneksel eğitimin etkisiyle, okula ve sınıflara giremeyen eğitim ilke ve yöntemlerini, doğanın içinde hayata geçirmek olmuştur (Çetin, 2003).

1940-53 yılları arasında, özellikle köy ilkokullarına öğretmen yetiştirme bakımından büyük bir ihtiyacı karşılayan ve Türkiye'nin öğretmen yetiştirme tarihinde özgün bir model oluşturan Köy Enstitüleri (toplam 21 okul), söz konusu dönemde 15 bine yakın öğretmen ve 2000 civarında sağlık elemanı yetiştirmiştir (YÖK, 2007).

Ortaokullara öğretmen yetiştirme ilk olarak 1926-1927 Öğretim yılında Konya'da açılan "Orta Muallim Mektebi" Türkçe Öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. 1927 yılında Pedagojik Bölümü de eklenerek Ankara'ya nakledilen bu okula 1928-1929 öğretim yılında Matematik-Fizik ve Tabii Bilimler, Tarih Coğrafya bölümleri eklenmiştir. 1929-1930 öğretim yılında bu okula "Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" adı verilmiştir. 1932-1933 Öğretim yılında İş Dersi, Resim ve Beden Terbiyesi Bölümleri, 1937-1948 yılları arasında Müzik, Fransızca, İngilizce ve Almanca bölümlerinin eklenmesiyle bu Öğretmen Okulu, Ortaokullarda okutulan genel derslerin tümü için öğretmen yetiştirir bir duruma gelmiştir. Gazi Orta Muallim Mektebi, 1949-1950 Öğretim yılında "Gazi Eğitim Enstitüsü" adını almıştır (MEB, 1995).

1967-1968 Öğretim yılında tüm bölümlerin öğretim süresi 3 yıl olarak tespit edilmiş, 1978-1979 öğretim yılında ise 4 yıla çıkarılmış ve adı "Gazi Yüksek Öğretmen Okulu" olmuştur. Gazi Eğitim, Temmuz 1982' de kurulan "Gazi Üniversitesi"ne adını vermiştir (Akyüz, 1993).

1.1.2. 1982-2006 Dönemi

1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu gereği daha önce Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelere bağlı olarak öğretmen yetiştiren yüksekokullar, enstitüler ve akademiler, 20 Temmuz 1982’de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında üniversiteler bünyesinde toplanmıştır. Bu aşamada dört yıllık Yüksek Öğretmen Okulları Eğitim Fakültelerine, iki yıllık Eğitim Enstitüleri Eğitim Yüksekokullarına dönüştürülmüştür. Yabancı Diller Yüksekokulları ve Spor Akademileri ise bölüm olarak Eğitim Fakülteleri bünyesine dâhil edilmiştir (Özoğlu, 2010).

Öğretmen yetiştirme yetkisinin üniversitelere devredilmesinden günümüze kadar geçen sürede Eğitim Fakültelerine yönelik dört önemli düzenleme gerçekleştirilmiştir.

İlk düzenlemede, 1988-1989 öğretim yılına kadar Sınıf Öğretmeni yetiştiren Eğitim Yüksekokulları’nın eğitim süreleri YÖK’ün 23 Mayıs 1989 tarihinde aldığı 89.22.876 sayılı kararla dört yıla çıkarılmış ve Eğitim Fakülteleri ile eşit düzeyde eğitim vermeye başlamıştır. 1992 yılında Eğitim Yüksekokulları’nın bir kısmı Eğitim Fakültesi’ne dönüştürülmüş bir kısmı ise Sınıf Öğretmenliği bölümü olarak mevcut Eğitim Fakülteleri’ne bağlanmıştır. Sınıf Öğretmenliği’nin statüsünü olumlu yönde etkileyecek bu düzenlemenin ardından bir takım olumsuz gelişmelerle karşılaşmıştır. Bu düzenleme planlı bir şekilde yapılmadığından sınıf öğretmenliği bölümleri birkaç yıl boyunca mezun verememiş ve ciddi boyutlarda sınıf öğretmeni açığı doğmuştur. Bu açığı kapatmak için MEB’in talebi üzerine üniversitelerde en az 26 hafta süreli ve 21 kredilik Pedagojik Formasyon Kursları açılmış ve çeşitli fakülte mezunları bu kursları tamamlayarak sınıf öğretmeni olarak atanmışlardır. O dönemde Pedagojik Formasyon Kursları’nın üniversitelerde belirli bir standart doğrultusunda yürütülmediği, bazı eğitim fakültelerinde 26 haftadan çok daha az süreli, yoğunlaştırılmış formasyon kurslarının uygulandığı ve ihtiyaçtan fazlası kursiyer mezun edildiği dikkat çekmektedir (YÖK, 2007).

İkinci ve en kapsamlı düzenleme 1997 yılında Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılması ile gerçekleştirilmiştir. Bu düzenleme Dünya Bankası tarafından Türkiye’ye sağlanan kredi ile sürdürülen Millî Eğitimi Geliştirme Projesinin (MEGP) altındaki

“Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi” projesi kapsamında MEB ve YÖK işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. YÖK 1997 yapılandırmasına temel gerekçe olarak, Eğitim Fakülteleri’nin giderek asıl amacı olan öğretmen yetiştirme vazifesinden uzaklaşarak “bilim ve temel araştırma yapma” üzerine yoğunlaştığını ve dolayısıyla ülkenin öğretmen ihtiyacını hem nitelik hem de nicelik olarak karşılayamayacak duruma geldiğini göstermişti (YÖK, 2007). Bu gerekçeden yola çıkarak yapılan başlıca düzenlemeler şunlardır:

1. "Alan öğretim yöntemlerini kapsayan bir dizi kitap hazırlanmış ve Eğitim Fakültelerine gönderilmiştir
2. Eğitim fakülteleri ile uygulama okulları arasındaki işbirliğini geliştirmek ve sürekli hale getirmek amacıyla MEB ile bir protokol imzalanmıştır
3. Fakültelerdeki insan gücü ve teknolojik donanımı iyileştirmek için yurt dışına burslu öğrenci ve öğretim elemanı gönderilmiş ve fakültelere eğitsel araç-gereç alımı yapılmıştır
4. Fakültelerde yürütülen öğretmen eğitimi programlarının kontrolünü, sürekliliğini ve güncelleştirilmesini sağlamak ve ilgili kurumlar arasındaki bilgi ve iletişim akışını sağlamak maksadıyla Öğretmen Yetiştirme Türk Milli Komitesi kurulmuştur
5. Formasyon derslerinde değişikliğe gidilmiş, derslerin sayısı ve kredi miktarları artırılmış, bu derslerde uygulamaya ağırlık verilmiştir
6. Yan alan uygulamasına geçilmiştir
7. Ortaöğretim alan öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans düzeyine çekilmiştir"(Kavcar, 2002).

Eğitim Fakültelerine yönelik üçüncü düzenleme ise 2006-2007 yılında gerçekleştirilmiştir. YÖK bu düzenlemenin 1997 yılında gerçekleştirilen yapılandırmanın aksayan yönlerini revize etmek için gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Bu doğrultuda hem ilköğretim hem de ortaöğretim öğretmenliği programlarında verilen meslek bilgisi derslerinde ve bu derslerin işleyişinde bir takım düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerden önemlileri şunlardır:

- 1."1997 yeniden yapılandırmasında büyük oranda kaldırılan genel kültür derslerinin oranları artırılmıştır
2. Yine 1997 yeniden yapılandırmasıyla getirilen ve eleştiri alan çakılı ders uygulamasından vazgeçilmiş, eğitim fakültelerine toplam müfredatın yaklaşık % 25'ini belirleme yetkisi verilmiş ve seçmeli ders olanağı artırılmıştır
3. Uygulama Okulu bulmada yaşanan sıkıntılar nedeniyle uygulama ders saatleri yeniden azaltılmıştır

4. Ortaöğretim öğretmenliği programlarında 3,5 yıl alan eğitimi üzerine 1,5 yıl meslek bilgisi eğitimi şeklinde yürütülen uygulamaya son verilmiş ve meslek bilgisi dersleri yıllara dağıtılarak beş yıllık birleştirilmiş eğitime geçilmiştir” (YÖK, 2007).

1.2. Program Geliştirmede Temel Kavram ve Tanımlar

Program eski Yunancadan gelen bir sözcük olup “yapılacak işin bölümlerini ve her bölümün zamanını gösteren maddelerin tümü” anlamına gelmektedir (Gürkan, 2005). Varış (1996), program geliştirmenin düzenlenen programın masa başında değiştirilmesi, bir kısım konuların çıkarılması veya yenilerinin eklenmesi olmadığını aksine eğitim süreci ile ilgili olan bütün koşulların, bireylerin, ders kitapları ve araçların sürekli biçimde geliştirilmesini içeren uygulamalı bir süreç olduğunu vurgulamaktadır.

Oğuzkan (1993) ise programı belli bir çalışmanın amacını, bölümlerini, yöntemini ve süresini gösteren plan olarak tanımlamaktadır. Eğitimde program kavramı ise eğitim programı, öğretim programı, ders programı, ünite ve konu planı olarak sınıflandırılmıştır. Bunlardan eğitim programı en geniş kapsamlı olanıdır.

1.2.1. Eğitim Programı

Yatırımlarını eğitime yapan devletler, bu eğitimi ülke kalkınmasında katkıya dönüştürmek için çeşitli önlemler almak durumundadırlar. Bu önlemlerden biri eğitimin niteliğinin artırılmasıdır. Eğitim programları ise eğitimin niteliği ile doğrudan ilişkilidir (Varış, 1996). Çünkü programlar eğitilenlerin davranış standartlarından, öğrenme ve öğretim etkinliklerine değin tüm çalışmalara yön vermekte ve ülkenin genel eğitim politikalarının uygulamaya dönüştürülmesinde bir aracı rolü oynamaktadır. Kısaca, bir eğitim kurumunun veya sosyal çevrenin, bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek için ülkenin genel amaçlarıyla uyumlu bir şekilde yürüttüğü tüm eğitim etkinlikleri "eğitim programı" kapsamına girmektedir.

Latince "*curriculum*" sözcüğüyle tanımlanan eğitim programı kavramı ilk olarak Roma askerlerinin arenalarda at arabalarıyla idman yaptıkları koşu yolu için kullanılmaktaydı (Demirel, 2006). Daha sonra bu kavramın türetildiği "*curricule-atlı araba* ve "*currere-koşmak*" sözcükleri 1600'lü yıllardan itibaren Latince eserler yoluyla İngiliz diline girmiş ve belli başlı üniversitelerde kullanılmaya başlanmıştır. Kavramın eğitimde kullanılmaya başlanması yirminci yüzyılda gerçekleşmiştir. Türkiye'de kullanılması ise 1930'lu yıllara denk gelmektedir. İlk olarak eğitim programı kavramı yerine Arapça "*müfret*" sözcüğünden türetilen "*müfredat programı*" kavramı kullanılmış ve "tekil olguların arka arkaya sıralanmasından oluşan liste" olarak tanımlanmıştır (Sözer, 1998).

Türkiye'de eğitim programı ile ilgili çalışmaların öncüsü olan Varış'a (1996) göre, eğitim programı bir eğitim kurumunun çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı milli eğitim ve kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesine dönük tüm etkinliklerdir. Gürkan (2005), eğitim programını kısaca öğrencilerin yaşantılarını düzenleme olarak ifade etmiştir.

Eğitim programları kendi içinde belli bir düzende çalışır. Bu düzen değişik öğelerden oluşmaktadır ve kendi içlerinde birbirlerine bağlı bir şekilde çalışırlar. Herhangi birinde ortaya çıkacak aksaklık veya değişme diğerlerinin çalışma şeklini etkiler. Eğitim programının temel öğeleri amaç, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirmedir. Eğitim programının amaç ögesinde, "Bireyleri niçin eğitiyoruz?" sorusuna yanıt aranmakta; içerik ögesinde, belirlenen amaçlar doğrultusunda "ne öğretelim" sorusu sorgulanmakta; üçüncü öge olan öğretme-öğrenme sürecinde amaçlar doğrultusunda düzenlenen içeriğin nasıl öğretileceği irdelenmektedir. Programın son ögesi ise değerlendirmedir. Bu ögede önceki öğeler doğrultusunda yapılan eğitimin niteliğinin kontrolü yapılmaktadır. Amaçlara ne düzeyde ulaşıp ulaşılmadığının saptanmaya çalışıldığı bu ögede ortaya çıkan sonuçlar programın geliştirilmesi için temel girdi olarak kullanılır. Çünkü eğitim sisteminin başarısı ve başarısızlığında büyük payı olan ve bu sistemi ayakta tutmada önemli bir katkısı bulunan eğitim programının hızla değişen koşullar altında sürekli bir gelişme içinde olması kaçınılmazdır (Yüksel ve Sağlam, 2014).

1.2.2. Öğretim Programı

Öğretim programı belli bir öğretim basamağındaki sınıflarda okutulacak derslerin, amaçlarını, içeriğini, süresini, eğitim yaşantıları ve değerlendirme süreçlerini kapsayan bir çalışmadır (Uzunboylu, 2008). Küçükahmet (1997) ise öğretim programını, “genellikle belli bilgi kategorilerinden oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan bilgi ve becerinin eğitim programlarının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına yönelik programdır” şeklinde ifade etmiştir.

Öğretim programları eğitim programlarının içinde yer alıp öğretme öğrenme süreçleri ile ilgili etkinlikleri kapsamaktadır. Saylor, Alexander ve Lewis öğretim programını bir plan olarak, öğretimi de bu planı uygulama aşaması olarak tanımlar. Öğretim programı ve öğretim ayrı olarak incelenmesine karşın birbirine bağımlı kavramlardır. Eğitim programı, okul yönetimi altında öğrenme deneyimlerinin bir plan ve program olarak ortaya çıkmasıdır. Öğretim ise eğitim programını kullanmaya hazır hale getirmektir. En yalın anlatımla, eğitim programı bir programlama süreci, öğretim ise bir yöntemdir (Demirel, 1997).

1.2.3. Ders Programı

Bir ders süresi içinde planlanan hedeflerin bireye nasıl kazandırılacağını gösteren tüm etkinliklerin yer aldığı bir plandır (Demirel, 1997). Küçükahmet (1997)’e göre öğretim programı ders programlarının bütünüdür ve ders programının, öğretim programı içinde yer alan ve dersle ilgili olan öğretim faaliyetlerini sistematik biçimde düzenleyen programdır.

1.2.4. Ünite ve Konu Planı

Ünite planı, yıllık planda gösterilen konuların daha ayrıntılı biçimde planlanmasıdır. Ünite, önemli eğitim araçlarını gerçekleştirmek için öğretimle ilgili faaliyetlerin, araç ve gereçlerin, birbiriyle ilgili kapsamlı öğrenme konularının düzenlenmesidir. Bu anlamda ünite planı, konu ile öğrenme süreçleri arasında, öğrencilerin bütün halinde öğrenmesine yardım edecek birliği sağlar (Bakay, 2009).

1.3.Program Geliştirme Çalışmalarının Tarihsel Gelişimi

Bu bölümde Türkiye’de ilköğretimde program geliştirmenin Cumhuriyet döneminden günümüze gelişimi verilmiştir.

Türkiye’de eğitim alanında program geliştirme çalışmalarına bakıldığında, ilk çalışmaların 1924 yılından itibaren ilkokul alanında yapıldığı görülmektedir (Gözütok, 2003). Bu nedenle bu başlık altında Cumhuriyet'ten günümüze ilköğretim alanında program geliştirme çalışmalarının tarihsel gelişimine yer verilmiştir. Sırasıyla 1924, 1926, 1936, 1948, 1968 ve 1985–1988 ilkokul programlarının temel özellikleri ve uygulama sonuçları değerlendirilecektir.

1.3.1. 1924 İlkokul Programı

Zorunlu eğitim kademesi olan ilköğretimin temel amacı, toplumda "ortak vatandaş tipi"ni yetiştirmektir. Bu açıdan bakıldığında toplumsal faydası diğer öğretim kademelerinden daha fazladır. Topluma sağladığı fayda bakımından ilköğretim diğer eğitim kademelerine göre her zaman ayrı bir önem teşkil etmektedir (Erdem, 2005). Ülkemizde Cumhuriyet öncesi ilköğretim kademesinde öğretim programları çevre şartlarına ve eğitimin temel gereklerine uymamaktaydı. Bunun yanında, köy ilkokulları köyün eğitim ve kültür merkezi olma niteliğinden oldukça uzaklaşmıştı. İlköğretim seviyesinde yetiştirme yurtları, bedensel ve psikolojik yönden özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilere eğitim vermemekteydi. Öğretmen sayısının yetersizliği, meslekten olmayan elemanlarla giderilmeye çalışılmış, bunun neticesinde eğitimin niteliği gittikçe bozulmuştur. Her ne kadar okullarda muhakeme ve gözlem yöntemlerine, ezbercilik yerine tecrübe ve düşünmeye dayanan bir eğitim geleneğine yer verilmesine rağmen, eğitim yolu ile vatandaşlara toplum içinde ve çalışma alanlarında gerekli bilgi, alışkanlık ve kabiliyetler kazandırma çabası güdülmemiştir (Koçer, 1992).

Yakup Kadri, meşrutiyet yıllarından itibaren eğitim hareketlerinin başarısızlığa uğramasının ana nedenlerini şöyle sıralamaktadır:

- 1- "Programsızlık ve eğitim programlarının sürekli değişmesi
- 2- Sayı ve nitelik sorunlarının çözümlenememesi
- 3- Sürekli savaşlar
- 4- Dağınıklık ve sarsılma
- 5- Tecrübesizlik ve vukufsuzluk vs." (Ergün, 1997).

Eğitimi modernleştirme hareketlerinin temelleri Osmanlı Devleti'nde atılmakla beraber, bu hareket Osmanlı devrinde gerileme, bocalama ve tartışma çabalarından ileri gitmemiş ve Cumhuriyet Türkiye'sine çözüm bekleyen birçok problemlerle girilmiştir (Koçer, 1992).

Atatürk, daha Kurtuluş Savaşı devam ederken, 15 Temmuz 1921 tarihinde Ankara'da 180'e yakın üyenin katılması ile gerçekleştirilen Maarif Kongresinde, Türk Milli Eğitiminin felsefe, hedef ve politikalarının nasıl olması gerektiğine işaret etmiştir (Arslan, 2000). Zira Cumhuriyetin ilanı ile birlikte toplumun sosyal, siyasi, kültürel ve ekonomik yapısına yeni bir biçim verenler, bu yeni yapıyı işletecek nesilleri yetiştirecek olan eğitim sistemi ve bu kapsamda eğitim programlarını da ihmal etmemişlerdir (Yüksel, 2003). Cumhuriyetin ilanıyla beraber 1924 yılında çıkarılan Tevhid-i Tedrisat (Öğretim Birliği Yasası) ile tüm öğretim kurumları Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde toplanmış ve okul programları üzerinde kapsamlı değişiklikler yapılmıştı. Varış (1996)'a göre, eğitim programlarındaki değişikliklerin özünü laiklik, batıya dönüş, müspet ilimler ve ulusal bütünlük oluşturmuştur. TBMM'nin ilk "İcra Vekilleri Heyeti"(Bakanlar Kurulu), eğitim konusundaki çalışmalarını 9 Mayıs 1920 tarihinde TBMM' de okunan hükümet programıyla ortaya koymuş, hükümet programında, eğitim ile ilgili olarak "yapılacak çalışmalarda saptanacak belirgin özellikleri şöyle özetlemektedir:

- Öğrencilere verilecek eğitim her yönüyle dini ve milli olacaktır
- Bütün okullar en ilmi ve modern şekilde sağlık kurallarına uygun olarak yeniden düzenlenerek, programlar geliştirilecektir
- Millet karakterine, coğrafi şartlara, tarihi geleneklerimize ve sosyal ülkemize uygun ilmi ders kitapları yazılacaktır (programlarda ilk defa ders kitaplarında söz edilmektedir)
- Halk kütüphanesinden sözcükler toplanarak dilimizin bir sözlüğü yapılacaktır

- Milli şuuru geliştirici, tarihi, edebi ve sosyal eserler alandaki uzmanlara yazdırılacaktır
- Batının ve doğunun ilmi ve fenni kitapları dilimize çevrilecektir.” (Çelenk, 2000).

Cumhuriyet döneminde eğitimin başlıca amacı, her düzeydeki okullarda Cumhuriyet rejiminin gerektirdiği ve yeni Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu nesiller yetiştirmek olmuştur. Dönemin Eğitim Bakanı Vasıf Çınar'ın 8 Eylül 1924 tarihli genelgesinde, eğitim-öğretimin temel amaçları özetle şöyle gösterilir:

- “Eğitim milli esaslara ve Batı medeniyetinin yöntemlerine dayanmalıdır
- Okulların insan ilişkileri, toplumsal yaşama kuralları, temizlik, düzen vs. gibi hususlarda medeni ve örnek alınacak bir eğitim yapmaları gerekir
- Çocukların kalplerinde ve ruhlarında Cumhuriyet için fedakar olmak ülküsünü taşımaları gerekir
- Okulların vicdan ve fikir hürriyeti ve bilinçli bir sorumluluk telkin etmesi gerekir
- Öğretim uygulamalı ve işe yarar bir hale getirilmelidir
- Okulların ilim ve okuma zevkini vermesi gerekir
- Okulların halka, sağlığın değerini ve sağlıklı olmanın yollarını öğretmesi gerekir
- Okulla beden ve fikrin dengeli gelişimini sağlamalıdır
- Okulların toplumun ve ailenin ihtiyaçlarını dinleyip göz önünde tutması gerekir
- Okulların tasarruf, yardımlaşma ve iktisat fikirleri vermesi gerekir
- Okullar çocuklarda hür ve makul bir disiplin oluşturmalıdır” (Akyüz, 1997).

İlkokul alanında program geliştirme ihtiyacı yıllar öncesinden sezilmiş ve 1921 yılında toplanan 1. Maarif Kongresinde de bu alanda bir program düzenlenmesi gerektiği karara bağlanmıştır (Çetin ve Gülseren, 2003). Milli Eğitim Bakanı Vasıf Bey döneminde, II. Heyeti İlmiye (Bilimsel Danışma Kurulu), ilkokulların öğretim programları ve ders kitaplarını hazırlamak amacıyla toplanmıştır (Başar, 2004).

Çelenk (2000); 1924 ilkokul programının "II. Heyeti İlmiye" tarafından hazırlandığına yer verirken, Gülcan vd. (2003) ise; programın İlköğretim Dairesi tarafından hazırlandığına yer vermektedir. 1921 yılında toplanan I. Maarif Kongresinde ilkokul programlarının düzenlenmesi kararı alınmıştır (Çetin ve

Gülseren, 2003). Cumhuriyet döneminin ilk eğitim programı 1924 tarihli "İlk Mekteplerin Müfredat Programı"dır (Gözütok, 2003).

1924 yılında toplanan II. Heyeti İlmîye toplantısında, ilkokulların 6 yıldan 5 yıla indirilmesi kararlaştırılmıştır. Programın özünde, yeni yetiştirilecek nesillere Cumhuriyet yönetiminin ilke ve esaslarının benimsetilmesi yatmaktadır (Yüksel, 2003). Programın genel ve tek tek derslere göre belirlenmiş özel amaçları bulunmamaktadır (Çelenk, 2000).

Programda kız ve erkek öğrenciler için ayrı ayrı ders dağıtım çizelgeleri hazırlanmıştır. Bunun yanında, ilk okuma ve yazma öğretiminde öğretmen, ses yöntemi ile kelime yönteminden birini seçme ve uygulama konusunda bu program ile tamamen serbest bırakılmıştır (Gülcan ve diğerleri, 2003).

Programa göre, alfabe (okuma) dersi ile yazı dersi aynı anda yapılacaktır. Buna göre, çocuklar okudukları sözcükleri yazacaklar ve aynı zamanda yazdıklarını da okuyacaklardır. Bu metot eğitimde "ileri" bir anlayış olarak telakki edilmekteydi. Ayrıca ilk okuma yazmada öğretilecek sözcüklerin anlamlı olmasına dikkat edilmesi istenmiştir. Bunun yanında, harflerin öğretilmesinde (Arap harflerindeki) alfabetik sıra izlenmeyecektir. 1924 ilkokul programında haftalık ders saatleri 26 saat olarak belirlenmiştir. Yeni programda sadece derslerin adları değiştirilmemiş, bunun yanında derslerin içeriklerine yönelik olarak da değişiklikler yapılmıştır (Başar, 2004). Oysa Çelenk (2000) 1924 programının daha çok dersler ve derslere göre konuların dağılımından ibaret olduğunu, dersler arasında herhangi bir ilişkinin kurulmadığını ve programın daha çok bir geçiş programı özelliği taşıdığına yer vermektedir. Ayrıca Cumhuriyet öncesi son programlardan başlıca farkının çok az sayıda dersin konulması ya da değiştirilmesi ve bazı ders konularının Cumhuriyet yönetimine uyarlanmasından ibaret olduğunu belirtmektedir.

Eski programlarda "Lisan-ı Osmanî" dersi yeni programda "Türkçe" adını alırken, "Musahabat-ı Ahlakiye" dersi, yeni programda "Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye" dersi haline gelmiştir. Eski programlarda yer alan "Eşya Dersleri" ile "Talim-i Askeri" dersi yeni programa konulmamıştır. Bunun yanında eski

programlarda bağımsız bir ders olarak okutulan "Kur' an-ı Kerim" ve "Malumat-ı Diniye" dersleri yeni programda "Kur'an-ı Kerim ve Din Dersleri" adı altında birleştirilmiştir (Çelenk, 2000; Başar, 2004).

1.3.2. 1926 İlkokul Programı

Üçüncü Heyet-i İlmiye'de ele alınan konular ışığında dönemin Milli Eğitim Bakanı Necati Bey, Türk eğitim sistemini düzeltmeye yönelik olarak bir planın hazırlanmasına gereksinim duymuştur. Bu planda, okullaşma oranının artırılması, ihtiyaca cevap vermeyen okul binalarının elverişli bir duruma getirilmesi; sayıca az, nitelikçe yetersiz olan öğretmen kadrosunun düzeltilmesi, meslekten olmayan öğretmenlerin sisteme uyumunun sağlanması, birey ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak mevcut öğretim programlarının düzeltilmesi gibi sorunların çözümü yer almaktaydı (Başar, 2004).

MEB ilköğretim sorunlarını çözebilmek maksadıyla üç komisyon kurmuştur. Bu komisyon öncelikle ilkokul programlarını incelemekle işe başlamıştır. Bu arada gelişmiş olan ülkelerin ilkokul programlarını da incelemiştir. Bu ülkeler arasında Rusya, Fransa, Almanya, İtalya, Amerika ve İngiltere yer almıştır. Komisyon üyelerinin çalışmalarına ışık tutması amacıyla İsviçre, Rusya, Fransa ve Almanya ilkokullarının programları Türkçe 'ye çevrilmiştir. Ayrıca, komisyon Türkiye'deki ilkokulların 1870 yılından itibaren geçirmiş oldukları değişiklikleri gösteren bir şema da hazırlamıştır (Başar, 2004).

1926 Programının giriş bölümünün ilk paragrafında ilkokulun amacı şu şekilde belirlenmiştir (Çelenk, 2000; Arslan, 2000): "İlk mektebin başlıca maksadı, genç nesli muhitine faal bir halde intibak ettirmek suretiyle iyi vatandaşlar yetiştirmektir." Bu genel amaç, iyi vatandaşın nitelikleri, muhitine (çevreye) faal (etkin) bir halde intibak şartları açık ve uygulamaya yer verebilecek biçimde ifade edilmişti Gülcan vd. (2003).

1926 İlkokul programında yer alan yenilikleri şunlardır:

- 1."İlkokulların öğrenim süresi, ilk üç yıl birinci, son iki yıl ikinci olmak üzere iki devreye ayrılmıştır
2. Program, yeni Türk alfabesi kabul edilmeden önce yürürlüğe girmiş olup, yeni harflerin kabulünden sonra, özellikle, okuma-yazma öğretimi ve Türkçe dersi öğretimi başta olmak üzere çok az değişiklikle yeni duruma uyarlanmış, böylece bu program, yeni Türk harflerinin ilk uygulandığı program olma niteliğini de kazanmıştır
3. Çocuğun gelişim devreleri dikkate alınmış ve ilk devre tek kitap, ikinci devre çok kitap uygulaması gerçekleştirilmiştir
4. İkinci devre dersleri, bağımsız bilim dalları olarak ayrı işlenmesi yoluna gidilmiş, ancak dersler arasındaki ilişki de kurulmuştur
- 5.Öğrencilerin günlük hayatta kullanabilecekleri işe yarar bilgileri kazanmalarını göz önünde bulunduran program, olanaklar ölçüsünde derslerin hayat ve yakın çevre ile ilişkilerini dikkate alarak uygulanmasına önem vermiştir. Bu nedenle yeni programda Hayat Bilgisi ve Yurt Bilgisi derslerinin yakın çevre özelliklerinin dikkate alınarak işlenmesi yönüne gidilmiştir
6. Programda yaparak yaşayarak öğrenme yolu seçilmiş, bu nedenle el becerilerini geliştirmede etkili olacağı düşünülerek El işleri ve Resim derslerine önem verilmiş, bu konuda öğrencilerin kişisel ilgilerini de değerlendirecek etkinliklere yer verilmiştir
7. İlk kez bu programda derslerin özel amaçlarına her dersin girişinde "Dersin Hedefleri" başlığı altında yer verilmiştir" (Çelenk, 2000).

MEB bu programda ilk defa getirilen "toplu öğretim" yöntemini, düzenlediği çeşitli kurslar ve yayınladığı dergilerle öğretmenlere öğretmeye çalışmıştır. Ancak bu kurslar amaçlarını yerine getirememişlerdir. En başta öğretmenler bu uygulamaya hazır değillerdi. El işlerini yürütebilmek için yeterli dersane ve araç-gereç yoktu. Kalabalık sınıflar, bu programın başarıyla uygulanmasında bir diğer engeldi (Ergün, 1997).

1926 programı on yıl uygulamada kalmıştır; fakat bu arada 1930 yılında köy çocuklarını köyün şartlarına ve ihtiyaçlarına göre yetiştirmek için, şehir okulları müfredatının esasları temel olmak suretiyle, "Köy Mektepleri, Müfredat Programı" hazırlanmıştır. Eğitim programlarındaki bu değişikliğin özünü laiklik, batıya dönüş ve müspet bilimler oluşturmuştur (Gözütok, 2003).

1.3.3. 1936 İlkokul Programı

1936 İlkokul Programındaki gündem başlıkları şöyledir:

- 1." Bilgisizliğin giderilmesi
- 2.Cumhuriyeti benimseyen ve şiddetle savunan, ulusçu, halkçı, devletçi, laik ve inkılapçı yurttaş yetiştirilmesi
3. Bireylerde sağlam bir kişilik oluşturulması
4. Bireylerin düşünsel, zihinsel ve bedensel yönlerden geliştirilmesi
5. Bilginin; yurttaşa hayatta başarı elde ettiren bir araç haline getirilmesi
6. Milli vatansever ve bilimsel zihniyetli yurttaş yetiştirilmesi
7. Bireylerin serbest disiplinli, düzenli iyi alışkanlıklar edinmelerinin sağlanması
8. Milli tarihimizin sevdirmesi
- 9.Türk dilinin milli bir dil olması için yapılan çalışmalara okulun yardımcı olmasını hedeflemektedir” (Gülcan vd. 2003).

Toplu öğretim, ilkokul öğretiminin yöntemi olarak belirlenmiş, ancak, üçüncü sınıfın sonuna doğru, öğrencilerin olayları ve cisimleri bilimsel kurallara dayalı olarak inceleme yeteneklerinin artırılması amacıyla, "Hayat Bilgisi" dersinin derece derece gruplara ve dallara ayrılması istenmiştir (Akbaba, 2004).

1936 ilkokul programındaki haftalık ders saatlerinin 26 saat olan toplam süresi korunmakla birlikte, Tabiat Dersinin adı "Tabiat Bilgisi"ne Musiki dersi "Müzik"e çevrilmiştir. Önceden Türkçe dersinin içinde yer almış bulunan El Yazısı dersi, "Yazı" dersi adıyla bağımsız bir ders durumuna getirilmiştir. Resim-El İşi dersinin adı Resim-İş olarak değiştirilirken, dördüncü ve beşinci sınıflardaki "Ev İdaresi ve Dikiş" dersi de programdan kaldırılmıştır (Başar, 2004).

1.3.4. 1948 İlkokul Programı

Genel anlamda 1948 programının amacı aşağıdaki şekilde maddeleştirilmiştir:

1. "Çocuğun ve gencin iyi bir vatandaş olarak "toplumsal"
2. Bir "birey" olarak "kişisel"
- 3."Sosyal bir varlık" olarak "insanlık ilişkileri"
- 4."Ekonomik varlık" olarak "ekonomik hayat" olmak üzere dört bakımdan geliştirilmesi hedeflenmiştir” (Arslan, 2000; Gözütok, 2003).

1948 ilkokul programı, öğrenmeyi "zihni bir eylem" olarak kabul ederek öğrenmenin duyuşsal ve devinişsel boyutlarını ihmal etmiştir. Programın amaçları, ilkeleri ve açıklamaları çocuğun bir vatandaş olarak kişiliğini her yönden bir bütün olarak yetiştirmeyi amaçladığı halde, derslerin yüklü konuları arasında çocuğun zihinsel gelişimine yeterince yer verilmemiştir. Bu nedenle, amaçlarla kapsam arasında uyumsuzluk söz konusudur. Ayrıca program esnekliğe yer vermemiştir. İkinci devrede, dersler arasında kaynaşma, bağlanma ve bütünleşme olmadığından; çocuk psikolojisine aykırı bir yol güdülmüştür (Arslan, 2000; Gülcan vd. 2003).

1948 programı; derslerin çok oluşu, işlenmesi gereken konu ve ünitelerin fazlalığı, öğrencilerin düzeylerine uygun olmadığı, dersler arasında bir bağın kurulmadığı, konular için yeterli zaman ayrılmadığı, daha çok bilgiye yönelik olduğu, beceri ve alışkanlık kazandırmaya fırsat vermediği, esnek olmadığı ve bireysel farklılıklara yer vermediği şeklinde eleştiriler almıştır. Bunun yanında ek olarak birleştirilmiş sınıflarda uygulanmasının güç olduğu eklenmiştir (Akbaba, 2004).

Ancak Milli Eğitim amaçlarına ek olarak ilköğretimin amaçlarının (amaçlar taksonomisinde) formüle edilmesi (Gözütok, 2003) ve ikinci devrede coğrafya, tarih ve yurttaşlık bilgisi derslerinin "toplum ve ülke incelemeleri" ve tabiat bilgisi, tarım ve aile bilgisinin "fen tabiat bilgileri" adı altında birleştirilmiş olması (Varış, 1997) programda yenilik olarak kabul edilebilir. 1948 ilkokul programı Cumhuriyet döneminin en uzun süre uygulamada kalan programı olmuştur (Başar, 2004; Tertemiz, 2000).

1.3.5. 1968 İlkokul Programı

1953 yılında toplanan Milli Eğitim Şurasında ilköğretim problemlerine yer verilmesi ve yürürlükte bulunan 1948 ilkokul programlarının bütünü ele alınmıştır (Varış, 1997).

Buna göre toplantıda yer alan maddeler şu şekildedir:

- 1." Programların günün gerekleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanması

2. Programların geliştirilmesine bağlı olarak ders ve kaynak kitaplarının hazırlanması
3. Öğretmenlerin yeni programların gereklerine uygun olarak yetiştirilmesi
4. Hazırlanacak ve uygulanacak bir deneme programının komisyonlarca incelenip değerlendirildikten sonra çeşitli bölgelerde iki yıl süreyle denenmesi
5. Deneme programlarının geliştirilerek bütün yurt çapında uygulanması şeklinde kararlar alınmıştır” (Demirel, 1997).

19.02.1962 tarihinden itibaren 15 gün süreyle köy ve şehir ilkokullarında çalışan öğretmenlerden, ilkokul müdür ve müfettişlerinden, Milli Eğitim Müdürü ve yöneticilerden, ortaokul ve öğretmen okulu öğretmenleri, ilgili uzman ve velilerden kurulu 108 kişilik bir komisyon ön program taslağını hazırlamak üzere çalışmalara başlamıştır (Arslan, 2005). Bu program geliştirme çalışmaları aksiyon araştırmaları, alan çalışmaları, teftiş, inceleme, seminer ve kurslar yoluyla yürütülmüştür. Tüm bu çalışmaların sonuçları MEB'de kurulan Merkez Değerlendirme Komitesine aktarılmış, ayrıca çeşitli bölgelerden gelen 120 il temsilcisi bir haftalık bir seminerde program taslağını incelemiş, gerekli değişiklikler ve öneriler yapılarak TTKB'na gönderilmiştir. Geliştirilmiş ilkokul program taslağı, 1968 Mayıs ayında TTK'na sunulmuş ve TTK'nun 1 Temmuz 1968 gün ve 171 sayılı kararı ile 1968 ilkokul programı kabul edilmiştir (Yüksel, 2003).

Programda amaçlar, kişisel, insanlık ilişkileri, ekonomik ve toplumsal yönden ele alınmış ve gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, öğretim ilkeleri ve planlar ayrıntılarıyla açıklanmış, uygulamada öğretmenlere yörelere göre konu çıkarma veya konu ekleme gibi bir esneklik payı sağlanmıştır. Bu uygulamada "görelilik" açısından ilköğretimde büyük bir adımdır (Erdem, 2005).

1968 programı ile ilgili bazı saptamalar aşağıdaki biçimde özetlenmiştir:

1. Programın hazırlanmasında ortak bir sistemin oluşturulmadığı;
2. İş Eğitimi, Matematik, Müzik, Beden Eğitimi, Fen Bilgisi, Resim-İş ve Hayat Bilgisi derslerinde programın öğelerinin (hedef, kapsam, eğitim durumu ve değerlendirme) göz önüne alınarak hazırlandığı; Türkçe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler, İlk Yardım Eğitimi, İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Bireysel ve Toplu Etkinlik Saatleri ve Çevre, Sağlık, Okuma ve Trafik dersi öğretim programlarının program geliştirme öğelerinin bazılarında dikkat edilerek hazırlandığı veya hiç

dikkat edilmediği, İngilizce, Fransızca ve Almanca öğretim programlarının ise (6–8. sınıflar) daha değişik bir sistem ve terminoloji ile hazırlandığı saptamalar arasındadır.

3. Program geliştirme adı altında (örneğin, Sosyal Bilgiler Dersi Programı) yalnızca sözcüklerin değiştirilmesi, konuların eklenmesi veya çıkarılması ve sadece amaçların düzenlenmesi, program geliştirme çabalarını olumsuz yönde etkilemektedir.

4. Program geliştirme çalışmalarında görev alan, komisyon üyelerinin aralarında bulunması gereken yatay ve dikey eşgüdümün olmadığı, öğretim programlarının incelenmesinden anlaşılmıştır (Kalaycı, 2000).

1.3.6. 1985–1988 İlkokul Programları

1980'li yıllarda, program geliştirme çalışmalarında yeni bir arayış başlamıştır. MEB 1982 yılında program geliştirme sürecinde devamlılığı sağlamak ve bundan sonra hazırlanacak ve geliştirilecek tüm programların bu modele uygun olarak yapılmasını sağlamak amacıyla, üniversitelerdeki bilim adamlarıyla iş birliği içerisinde yeni bir program modeli oluşturmuştur. Bu model 26.05.1983 gün ve 86 sayılı kurul kararı ile kabul edilmiş ve 2142 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir (Demirel, 1997).

Bu modelde programların hazırlanması ve geliştirilmesi konusunda görev alacak kişiler ile program geliştirme grubunun çalışma esasları belirlenmiştir. Her programda genel, ünite ve konu amaçları belirlenmesi gerektiği ve her ünitenin, ayrı ayrı davranışlarının tespit edilmesinin gerekli olduğunun altı çizilmiştir. Ayrıca programların bir yıllık uygulanmasından sonra değerlendirilmesinin yapılarak, değerlendirme sonuçlarına göre programların geliştirilmesi karara bağlanmıştır (Yüksel, 2003). Buna göre, amaç-davranış-işleyiş-değerlendirme boyutlarını içeren bir model TTK tarafından kabul edilmiştir (Arslan, 2000). Ancak kararda, bu model konusunda bağlayıcı bir karar bulunmaması nedeniyle, bazı programlar farklı modellerle hazırlanarak geliştirilmiştir. Böylelikle ders programlarının geliştirilmesinde bir standartlaşma yerine çeşitliliğe doğru gidilmiştir (Yüksel, 2003).

1990'lı yıllarda Milli Eğitimimizi yeniden düzenleme çalışmaları içinde program geliştirme ve ölçme ve değerlendirmeye ayrı bir önem verilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından toplanan Ölçme ve Değerlendirme ve Program Geliştirme İhtisas Komisyonlarında Türkçe, Matematik, Güzel Sanatlar, Sanat Tarihi, Psikoloji,

Fen Bilgisi, Tarih, Felsefe Grubu ve Sosyal Bilgiler alanında olmak üzere toplam 9 ders için program geliştirme komisyonu oluşturulmuştur. Komisyon program geliştirme çalışmalarının sadece MEB'in belirlediği modelle yapılmasını önermiş, ancak program geliştirme komisyonları bu öneriye uymayarak farklı modellerle program geliştirme çalışmaları yapmışlardır (Demirel, 1997). Bu programlarda da hedefler hiyerarşisine ve hedeflerin davranışsal ifadelerine yer verilmiş olmasının çağdaş program geliştirme anlayışına uygun olduğu düşünülmektedir (Arslan, 2000). Cumhuriyetin ilanından sonraki hükümetler, ilköğretim alanında fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla bir dizi politikalar gerçekleştirmişlerdir (Şahin ve Özteke, 2003). Bütün bunlara rağmen Selçuk, halen eğitim alanında yeniden yapılanma gereksiniminin olduğunu ve bu nedenle mevzuat değişiklikleri, insan kaynakları, ders kitapları ve öğretim programları ile ilgili yeni standartların oluşturulması gerektiğini belirtmektedir (Karaçalı, 2004). Bu noktadan hareketle, TTK İlköğretim alanında bir program değişikliğine gitmiştir. Bunun için geliştirilen İlköğretim 1. Kademe Programları (Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Fen ve Teknoloji ve Sosyal Bilgiler) 2004–2005 Öğretim Yılında 9 ilde (İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Van, Hatay, Samsun, Bolu ve Diyarbakır) 120 ilköğretim okulunda pilot olarak uygulanmıştır.

1.3.7. 2005-2006 Öğretim Yılında Uygulamaya Konulan Yeni İlköğretim Programı

Bilginin hızla üretildiği çağımızda bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerinin geliştirilmesinde geleneksel eğitim yaklaşımları giderek yetersiz kalmaktadır. Çoklu zeka ve yapılandırmacı yaklaşımlar ön plana çıkmaktadır (MEB, 2005). İlköğretim 1-5. Sınıflarında okutulacak olan Türkçe, Fen ve Teknoloji, Matematik, Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgisi dersi programları 2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere kabul edilmiştir. 6-8. Sınıflarda ise kademeli olarak uygulanması planlanmıştır.

Yeni programda yapılan değişikliklerin gerekçelerini aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür.

1. Değişik bilim alanlarındaki ve eğitim bilimleri alanındaki gelişmelerin yöntem ve içerik olarak öğretim programlarına yansıtılması ihtiyacı

2. Bireysel ve ulusal değerlerin küresel değerleri de dikkate alarak geliştirilmesi ihtiyacı
3. Programda yer alan konuların çok kapsamlı ve ezbere dayalı, bilgi yoğunluklu olması
4. Okulda kazandırılmaya çalışılan bilgilerin gerçek yaşamdan uzak olması
5. İlkokul ve ortaokul programlarının üst üste eklenmesi nedeniyle eğitimde program bütünlüğünün olamaması
6. Bireylerin yaratıcılık, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, işbirliği yeteneklerini kazanmalarının daha bir önem kazanmış olması
7. Kendini ifade edebilen, iletişim kurabilen, girişimcilik ruhuna sahip vatandaşlar yetiştirme gerekliliğinin artması
8. Çocuklarımızın beklenen düzeyde başarı gösterememesi (MEB, 2005).

1.4 YÖK Bünyesinde Sınıf Öğretmenliği Programında Verilen Matematik ve Matematik Öğretimi Ders İçerikleri

1981 Üniversite reformundan önceki yıllarda, Türk yükseköğretim sistemi beş tür kurumdan oluşmaktaydı. Bunlar; üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı akademiler, bir kısmı diğer bakanlıklara, çoğu Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iki yıllık meslek yüksekokulları ile konservatuarlar, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı üç yıllık eğitim enstitüleri ve mektupla öğretim yapan Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) idi.

Yükseköğretim, 1981'de çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile akademik, kurumsal ve idari yönden yeniden yapılandırılmıştır. Bu kanunla ülkemizdeki tüm yükseköğretim kurumları Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında toplanmış, akademiler üniversitelere, eğitim enstitüleri eğitim fakültelerine dönüştürülmüş ve konservatuarlar ile meslek yüksekokulları üniversitelere bağlanmıştır (URL-1,2011).

Araştırmanın bu bölümünde yükseköğretimin YÖK bünyesi altında toplanmasından sonra Sınıf Öğretmenliği programında okutulan matematik derslerinin içeriklerine yer verilmiştir. İçerikler tablolandırılmış olup söz konusu içeriklere aşağıda yer verilmiştir.

1.4.1. İki Yıllık Eğitim Yüksekokulu (1982)

1982 yılında iki yıllık yüksekokullarda yetiştirilen öğretmen adaylarının programlarındaki matematik dersleri Temel Matematik, Matematik Öğretimi olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bu derslerin içeriklerine yönelik tablolar aşağıdaki gibidir.

Tablo 1.1. *Temel Matematik Ders İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK	
1) Kümeler	10) Tamsayılar
2)Bağıntı, fonksiyon	11) Rasyonel sayılar
3)İşlem	12) Reel sayılar
4)Kalan sınıfları	13) İrrasyonel sayılar
5)Oran-orantı	14) Polinom
6) Köklü-üslü sayılar	15) İkinci dereceden denklemler
7) Doğal sayılar	16) Eşitsizlikler
8) Kongrüanslar	17) Logaritma
9) Ekok, ebob	

Tablo 1.2. *Matematik Öğretimi Ders İçerikleri*

MATEMATİK ÖĞRETİMİ	
1) Matematik öğretiminde gelişmeler günümüzün matematik programı	5) Nokta, doğru, düzlem-uzay ve öğretimi
2) Matematik öğretimi ve ilgili teoriler	6) Ölçme, ölçüler ve öğretimi
3) Doğal sayılar ve öğretimi	7) Grafikler ve öğretimi
4) Rasyonel sayılar ve öğretimi	

1.4.2. Dört Yıllık Eğitim Yüksekokulu (1989)

1989 yılında iki yıllık eğitim yüksekokulları dört yıla çıkarılarak sınıf öğretmenliği programı matematik dersleri Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi olmak üzere üçe ayrılmıştır. Bu derslerin içeriklerine yönelik tablolar Tablo1.3., Tablo 1.4. ve Tablo 1.5. şeklinde verilmiştir.

Tablo 1.3. *Temel Matematik I Ders İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK I	
1) Aritmetik, geometri ve matematik kavramları, önemi ve amaçları; 2) Aritmetik ve geometrinin tarihi gelişimi 3) Kümeler ve dört işlem özellikleri 4) Doğal ve tamsayılar kümesi 5) Çarpanlara ayırma	6) Bağntı ve fonksiyonlar 7) Polinomlar 8) Limit ve süreklilik 9) Cebire giriş (birinci ve ikinci dereceden denklemler, nokta, çizgi ve düzlemler, düzlem çeşitleri, düzgün cisimlerin alan ve hacimleri, trigonometriye giriş.)

Tablo1.4. *Temel Matematik II Ders İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK II	
1) Sayı ve sayı sistemleri, 2) Rasyonel ve irrasyonel sayılar, 3) Polinomlar, 4) Cisimler ve boyutları, 5) Denklemler ve eşitsizlikler, 6) Karmaşık sayılar 7) Üslü ve köklü sayılar, 8) Oran-orantı,	9) Faiz ve yüzde hesapları, 10) Türev ve difarensiyeller, 11) İntegraller ve matrisler, 12) Analitik geometriye giriş 13) İstatistiksel grafikler, 14) Uzay ve düzlem geometri ile ilgili teoremler ve çözümleri, 15) İkili işlem ve özellikleri, 16) Matematiğin kullanım alanları.

Tablo1.5. *Matematik Öğretimi Ders İçerikleri*

MATEMATİK ÖĞRETİMİ	
1)İlköğretim matematik programının sınıflara göre amaçları ve konuları,	7)Problem çözme,
2)Aritmetik ve geometrik kavramlar,	8)Düzgün cisimlerin alan hacimlerinin hesaplanması,
3)Matematik öğretiminin genel ilkeleri ve yöntemleri,	9)Oran-orantı,
4)Küme ve doğal sayılar,	10)Faiz ve kesirli sayılara ait kavram ve işlemlerin öğretilmesi,
5)Sayı sistemi,	11)Matematikte alıştırma, uygulama, değerlendirme.
6)Dört işlem,	

1.4.3. Eğitim Fakültesi (1992)

Araştırmada, ulaşmakta en çok zorluk çekilen bölüm 1992 yılında yapılan program değişikliği olmuştur. Diğer bütün program değişiklikleri Kastamonu Üniversitesi Arşivi'nden temin edilmiştir. Ancak 1992 yılı programı ulaşılan pek çok üniversitenin bünyesinde de bulunmamaktaydı. Bu konuda fikir sahibi olabilmek adına 1992 yılında Kastamonu Eğitim Fakültesi'nde Öğretim Elemanı olarak çalışmış ve halene bu üniversitede görev yapmakta olan Sayın Öğr.Gör.İsmail ESKİ ile görüşülerek değerli veriler elde edilmiştir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler şu şekilde olmuştur: “Fakülte olduğumuz 1992 yılında ders çeşitleri, kredileri ve içerikleri öğretim elemanları tarafından fakülte bünyesinde yapılan toplantılarla değerlendirilmiştir. Hazırlanan taslak programlar YÖK ile koordine edilerek uygulanmıştır. Daha sonra çok az değişikliklerle YÖK tarafından program haline getirilmiştir. İlerleyen yıllarda ise YÖK-Dünya Bankası işbirliği ile Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi kapsamında Eğitim Fakültelerinde öğretmen eğitimiyle ilgili derslerde kullanılmak üzere bir dizi kitap çıkarılmıştır. Bu 1992 program değişikliğinden sonraki ilk yayın olmuştur.”

1992 programına ulaşamayan zaman diliminde değerli hocamızın ışığıyla yukarıdaki bilgilere ulaşılmıştır. Ancak ilerleyen zamanlarda Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde çıkarılan bir kataloga ulaşma imkanı bulunmuştur. Bu

katalog Temmuz 1996'da yayınlanmış olup diğer bütün bölümleri de içine alan geniş bir araştırmayı kapsamaktadır. 1992 programı ile ilgili bilgiler ekte verilmiştir. Katalog'96 a göre Temel Matematik I, Temel Matematik II ve Matematik Öğretimi adları altında üç matematik dersi bulunmaktadır. Bunlardan sadece Temel Matematik II' dersi içeriklerine ulaşılmıştır ve içeriklere dair bilgiler Tablo 1.6. da verilmiştir. Diğer iki ders için verilen bilgiler ise şu şekildedir:

SÖ107 Temel Matematik I 2(2+0): Matematik dersinin öğrenciler tarafından tartışılması ve öğrenilmesi.

SÖ307 Matematik Öğretimi 2(2+0): Matematik ders müfredatının öğrenciler tarafından incelenmesi, araştırılması ve anlatılması.

Tablo 1.6. *Temel Matematik II Ders İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK II	
1) Sayı ve sayı sistemleri, 2) Rasyonel sayılar, 3) İrrasyonel sayılar, 4) Polinomlar, 5) Cisimler ve boyutları, 6) Denklemler, 7) Eşitsizlikler, 8) Karmaşık sayılar,	9) Üslü ve köklü sayıların ifadeleri, 10) Oran-orantı, 11) Faiz ve yüzde hesapları 12) Diferansiyeller, 13) İntegraller ve matrisler, 14) İstatistiksel grafikler, 15)Uzay ve düzlem geometri ile ilgili teorem ve çözümler, 16)İkili işlem ve özellikleri

1.4.4. Eğitim Fakültesi (1997)

1992 yılında yüksekokulların fakülteler adı altında birleşmesinden sonra yapılan ilk program değişikliğidir. 1992 yılının eksik yanları bu sene yapılan program değişikliği ile giderilmeye çalışılmıştır.1997 yılı Sınıf Öğretmenliği programı matematik dersleri Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi I, Matematik Öğretimi II olmak üzere dörde ayrılmıştır. Bu derslerin içeriklerine yönelik tablolar aşağıdaki gibidir.

Tablo1.7. *Temel Matematik I Ders İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK I	
1) Matematiğin tanımı, doğası ve yapısı.	6) Kesir kavramı ve rasyonel sayı kavramı
2) Kümeler ve kümelerde işlemler,	7) Rasyonel sayılarda dört işlem,
3) Doğal sayılarda dört işlem,	8) Reel sayı kavramı,
4) Çeşitli sayma sistemleri,	9) Reel sayı kümesi ve işlemleri.
5) Tamsayıların yapısı ve özellikleri,	

Tablo1.8. *Temel Matematik II Ders İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK II	
1) Denklem kavramı	6) I. ve II. dereceden bir değişkenli fonksiyonların grafikleri,
2) I. ve II. dereceden bir ve iki bilinmeyenli denklemler,	7) Temel düzlem geometri bilgileri,
3) Basit çarpanlara ayırma işlemleri,	8) Temel uzay geometri bilgileri,
4) Bağıntı ve fonksiyon kavramı örnekleri,	9) Temel trigonometri bilgileri,
5) İkili işlem ve örnekleri,	10) Ölçü kavramı ve ölçü birimleri.

Tablo1.9. *Matematik Öğretimi I Ders İçerikleri*

MATEMATİK ÖĞRETİMİ I	
1) Matematik öğretiminin amacı ve temel ilkeleri, 2) Matematik öğretiminin kısa tarihçesi, 3) Matematik öğretiminde yararlanılacak öğretim ve öğrenme stratejileri, 4) İlkokul matematik programının kapsamı, hedefleri, özellikleri, 5) Belli başlı öğrenme kuramları ve matematik öğrenimi ile ilişkileri,	6) Matematik derslerinde ölçme ve değerlendirme, 7) Problem çözme, 8) Sayı kavramının gelişimi, 9) Doğal sayıların oluşumu ve yapısal özellikleri, 10) Doğal sayılarda dört işlemin öğretimi.

Tablo 1.10. *Matematik Öğretimi II Ders İçerikleri*

MATEMATİK ÖĞRETİMİ II	
1) Kesir kavramının oluşumu, 2) Kesir sayısı, 3) Rasyonel sayı kavramının oluşturulması, 4) Rasyonel sayılarda dört işlemin bilgi toplama teknikleri, istatistik ve olasılığın başlangıç ilkeleri ve öğretimi, 5) Temel geometrik şekilleri cisimler ve öğretimi.	6) Temel geometrik kavramlar, tanımlar, özellikler ve öğretimi, 7) Ölçü kavramının oluşumu ve gelişimi, 8) Belli başlı ölçü birimlerinin öğretimi, 9) İlkokullarda bilgisayar destekli matematik öğretimi, 10) Örnek matematik etkinliklerinin planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi.

1.4.5. Eğitim Fakültesi (2006)

1997 yılında uygulamaya konulan öğretmen yetiştirme programları, günün beliren öğretmen nitelikleri, eğitimsel hedefleri dikkate alınarak Yüksek Öğretim Kurulu'nun ilgili komisyonlarınca yeniden ele alınmış ve kısmi değişikliklere uğramıştır. Bu kısmi değişiklik sonrası öğretmen yetiştirme programlarında ki

dersler, krediler ve içerikler yeniden düzenlenmiştir. Araştırmaya konu olan derslerin bu yeniden düzenleme sonrası aldığı yeni içerikler aşağıda sunulmuştur.

Tablo1.11. *Temel Matematik I Ders İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK I	
1) Matematiğin tanımı diğer bilimlerle ilişkisi, 2) Kümeler ve kümelerde işlemler, 3) Sayı sistemi kurma, 4) Doğal sayılar, 5) Değişik tabanlı sayılar 6) Tamsayılar, 7) Bölünebilme kuralları, 8) Ekok, ebob kavramları ve uygulamaları 9) Oran-orantı, bileşik orantı kavramları ve uygulamaları,	10) Reel sayılar, 11) Üslü ve köklü çokluklar, 12) Kartezyen çarpımı, bağıntı, fonksiyon 13) İşlem kavramı ve bunların grafikte gösterimi, 14) Denklik ve sıralama bağıntıları, 15) Ayrık örtüler ve zincirler, 16) Veri toplama, verilerin özetlenmesi, grafikte gösterme, merkezi eğilim ölçüleri, dağılım ölçüleri.

Tablo 1.12. *Temel Matematik II Dersi İçerikleri*

TEMEL MATEMATİK II	
1) Cebirsel ifadeler 2)Denklem ve Özdeşlik kavramı, 3) Cebirsel ifadelerin çarpanlara ayrılması, 4)Cebirsel ifadelerde işlemler 5) Denklem ve eşitsizlik sistemleri 6) İki değişkenli fonksiyonlar 7) Sürekli ve kesikli fonksiyonların grafikleri	8) Geometrinin kuruluşu 9) Düzlemsel şekiller, bunların alan ve çevreleri 10) Cisim, bunların alan ve hacimleri 11) Eşlik ve benzerlik kavramları, 12) Dik üçgen ve metrik bağıntılar, 13)Temel geometrik çizimler, 14)Trigonometrinin temel kavramları, 15) Doğru ve çemberin analitik incelenmesi

Tablo 1.13. *Matematik Öğretimi I Ders İçerikleri*

MATEMATİK ÖĞRETİMİ I	
1) Matematik öğretiminin amacı ve temel ilkeleri	6) Matematik eğitiminde önemli beceriler, ilişkilendirme, temsiller, iletişim, akıl yürütme, problem çözme, bilgisayar teknolojilerini kullanma.
2) Matematik öğretiminin tarihçesi	7)Çocukta sayı kavramının gelişimi, basamak değeri, doğal sayıların oluşumu ve yapısal özellikleri.
3) Matematik öğretiminde yararlanılacak öğretim ve öğrenme stratejileri	8)Aritmetik işlemler, ilköğretim matematik dersi 1. 2. ve 3. Sınıf öğretim programındaki ilgili konular, kazanımlar
4) İlköğretim matematik programının kapsamı, amacı ve özellikleri	
5) Belli başlı öğrenme kuramları ve matematik öğrenimi ile ilişkileri	

Tablo 1.14. *Matematik Öğretimi II Ders İçerikleri*

MATEMATİK ÖĞRETİMİ II	
1) Kesirler, kesirleri öğrenmede öğrenci güçlükleri, kesirlerin farklı anlamları, kesir modelleri,	5) Ölçme ve ölçüler, çocukta ölçme fikrinin gelişimi, boyut, alan hacim, zaman ölçümleri, tartma, paralarımız, programda bulunan ölçme kazanımlarına uygun örnekler,
2) Denklik, sıralama, karşılaştırma, Kesirlerle işlemler, ondalık kesirler ve işlemleri,	6) Veri yöntemi, tablo ve grafikler, programda bulunan veri kazanımlarına uygun örnekler,
3)Program kazanımlarına uygun örnek etkinlikler, geometri, çocukta geometrik düşüncenin gelişimi,	7) Matematik eğitiminde ölçme ve değerlendirme, çoklu ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri.
4) 2 ve 3 boyutlu geometri konuları ve öğretimi,	

2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

2.1. Problem Cümlesi

Yapılan bu araştırmanın ana problem cümlesi “1982 yılından 2006 yılına kadar değişen programlarda, Sınıf Öğretmenliği programında okutulan matematik grubu derslerin içeriklerinde değişim olup olmadığı” sorusudur. Araştırmanın amacının detaylandırılmasına yardımcı olmak için problem cümlesi iki alt probleme ayrılmıştır.

2.2. Alt Problemler

1. 1982 yılından 2006 yılına kadar değişen programlarda Sınıf Öğretmenliği programındaki, "*Temel Matematik*" ders içeriklerinde değişim var mıdır? Olduysa bu değişimin yönü nedir?
2. 1982 yılından 2006 yılına kadar değişen programlarda Sınıf Öğretmenliği programındaki, "*Matematik Öğretimi*" ders içeriklerinde değişim var mıdır? Olduysa bu değişimin yönü nedir?

2.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Eğitimin en temel öğelerinden biri de öğretmendir. Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi “Bir toplumun ulus olabilmesi için mutlaka eğitimcilerle öğretmenlere gereksinimi vardır. Onlardır ki, toplumu gerçek ulus haline getirirler.” sözü bizlere eğitimin bir toplum için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bir ülkede iyi yetiştirilmiş eğitimcilerin varlığı o eğitim sisteminin en büyük şansıdır. Bu sebeple eğitim sistemimizde var olan sorunların giderilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için iyi yetiştirilmiş öğretmenlerin varlığına ihtiyaç duymaktayız (Korkut, 2002). Buradan hareketle öğretmenlerimizin nitelikli olarak yetiştirilmesi toplumumuz için ayrı bir öneme sahiptir. Ayrıca öğretmen eğitimi ve eğitimi yeniden yapılandırma çalışmaları arasında sağlam bir ilişki olması yapılanmanın tutarlı ve kalıcı olması açısından önem taşır. Ülkemizde yaşanan program değişiklikleri bu

alanda araştırma bilgisinin eksik olmasından ya da mevcut araştırmaların dikkate alınmamasından kaynaklanmaktadır.

Bu hususlar dikkate alınarak çalışmanın amacı ortaya konulmuştur ve şu şekilde formülize edilmiştir:

Bu çalışmanın amacı 1982'den günümüze değişen programlarla birlikte, öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarında okutulan matematik derslerinin içeriklerine yönelik tarihsel değişimi ortaya koymaktır. Bu araştırma değişen programlarla birlikte eğitim ve öğretimin kalitesinin değişip değişmediği, gelecek nesillere ışık tutacak bireyleri yetiştirmek için eğitim alan öğretmenlerimizin eğitim-öğretim hayatlarının eksik yönlerini belirlemek ve bu yönleri geliştirmek bakımından önemlidir.

Öğretmen eğitimi alan bilgisi, pedagojik formasyon ve genel kültürden oluşan üçlü temel eğitime dayanır. Tekli alana yönelik öğretmen yetiştirmenin alan bilgisi ile Sınıf Öğretmeni yetiştirmenin alan bilgisi aynı değildir. Sınıf Öğretmeni multidisipliner bir alandır. İlköğretim Matematik Öğretmenliği'nin alan bilgisini Matematik konuları oluştururken, Sınıf Öğretmenliği programının alan bilgisi Matematik, Türkçe, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Spor ve Sanat vb. gibi konulardan oluşur. Gerek Sınıf Öğretmenliği Programı'nın öğretim süresinin 2 yıldan 4 yıla çıkarılması gerekse öğretmen eğitimindeki güncel gelişmelere dayalı olarak gerçekleştirilen program düzenlemeleri alan bilgisi, pedagojik formasyon ve genel kültür grubu derslerinin adlarında, haftalık kredilerinde ve her grupta yer alan ders sayılarında değişimlere sebep olmuştur. Bu değişimlerden her ders kadar alan bilgisi içinde yer alan Matematik Öğretimi dersleri de etkilenmiştir.

Bu çalışmada Yüksek Öğretim Kurulu'nun 1981 yılında kurulması ve sonrasında 1982 yılında üniversitelerin yeniden yapılandırılması ve bu yapılanma ile üniversite bünyesinde alınan Sınıf Öğretmenliği Programlarının müfredatları Matematik dersleri açısından incelenmiştir. Bu inceleme yapılırken hem her program değişikliğinin yapıldığı dönemin genel karakteri vurgulanmış hem de araştırma problemi ile alt problemlerine cevap aranmıştır.

2.4. Sınırlılıklar

1. Araştırma, 1982, 1989, 1992, 1997, 2006 yılları arasında Sınıf Öğretmenliği Programı'nda okutulan matematik derslerinin içerikleri ile sınırlıdır.
2. Araştırma, 1982, 1989, 1992, 1997, 2006 yıllarında değişen beş program değişikliği ile sınırlıdır.
3. Araştırma, Sınıf Öğretmenliği Programı'nda okutulan Temel Matematik, Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi, Matematik Öğretimi I ve Matematik Öğretimi II ders içerikleri ile sınırlıdır.
4. 1992 yılına ait her fakültenin kendine ait bir ders planı oluşturması sebebi ile ders içeriklerine ulaşılammış, ancak derslere ve verilen ders saatleri bilgisine ulaşılmıştır.

3. İLGİLİ KAYNAKLAR

Eğitim insanlığın varoluşundan bu yana süregelen vazgeçilmez bir olgudur. Her milletin kendine özgü bir eğitim sistemi vardır. Bu sistem, o toplumun sosyal, kültürel, politik ve ekonomik değerlerine bağlı olarak kurulur ve geliştirilir. Başka bir söyleyişle her eğitim sistemi ait olduğu toplumun eğitimden beklentilerini gerçekleştirmekle yükümlüdür (Azar,2011).

Baksan vd. (2006) yaptığı araştırmada Türkiye’de uygulanmakta olan öğretmen yetiştirme programları ile farklı ülkelerdeki programları karşılaştırmıştır. Türkiye’deki öğretmenlik programları derslerinin genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi kategorilerine göre yeniden gözden geçirilmesi ve ders kategorilerinin lehine değiştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Ulaşılan sonuçlar öğretmen yetiştirme programında alınan derslerin değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Ayrıca, öğretmenlik programları derslerinin, genel kültür, öğretmenlik meslek bilgisi ve okul uygulamaları boyutlarına ağırlık verilmediği tespit edilmiştir.

Toplumun eğitimden beklediği değerleri yerine getirmede en önemli faktör öğretmen faktörüdür. Bursalıoğlu (1994)’e göre okul olarak adlandırılan sosyal sistemin en stratejik parçalarından biri öğretmendir. Bir ülkede öğretmenliğin meslek oluşu, devletin öğretmen için yetiştirme ve çalışma ölçütleri koymasıyla gerçekleşmektedir. Ancak geçmişten günümüze öğretmen yetiştirmede ortaya konulan ve uygulanan ölçütlerin çoğu zaman karmaşık, çelişkili ve yeterli olmadığı görülmektedir. Öğretmenlerin yetiştirilme süreci, okullardaki eğitim etkinliklerinin kalitesi için Tuzcu (2002) “ Türkiye’de Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Sistemi” adlı araştırmasında, sınıf öğretmenliği bölümlerindeki öğretim programları ile öğretmenlik uygulamalarının süre ve biçimleri arasındaki farklılıklara değinerek, değişik tipte sınıf öğretmeni yetiştirme problemini ortaya koymuştur. Eğitim fakültelerinde yapılan yeni düzenleme ile YÖK, Eğitim Fakülteleri ve MEB arasında koordinasyon ve işbirliğinin arttırıldığını ve bu konuda en önemli adımın ise fakülte-okul işbirliği projesi ile atıldığını belirtmiştir. Ayrıca Tuzcu (2002) “daha önce sınıf öğretmenliği

öğretim programı, eğitim bilimlerine ait teorik derslerden oluşmaktaydı. Bunun yanında fakülte-okul işbirliği projesi, öğretmen adaylarının hizmet öncesinde öğretmenlikle ilgili deneyimlerinin artırılması açısından önemli bir girişimdir. Bu model ile tüm eğitim fakültelerinde sınıf öğretmenliği programlarındaki uygulama çalışmalarının belli standartlar çerçevesinde yürütülmesi hedeflenmektedir. Fakat bu modelin uygulanması konusunda bazı problemler yaşanmaktadır” şeklinde yorum yapmıştır.

Öğretim programı ile ilgili yeni düzenlemede uygulama çalışmalarının programdaki kredi-saat değerlerinin artırılmasının olumlu bir gelişme olduğu ifade edilmiştir. Ancak sınıf öğretmenliği programında; *Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Tarihi, Eğitim Felsefesi, Eğitim Yönetimi* gibi derslerin yer almaması önemli bir eksikliklerdir. Yeni düzenleme ile *Program Geliştirme, Genel Öğretim Metotları ve Ölçme-Değerlendirme* derslerinin yerine, *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme* dersi konulmuştur. Bu üç derse ait geniş içeriğin, bir ders adı altında bir dönem okutulması, beraberinde birçok güçlükler getirmektedir. Sınıf öğretmenliği öğretim programında *Özel Öğretim Yöntemleri* dersine geniş ölçüde yer verilmesi ise öğretmen adayına öğretme yeterliliği kazandırması bakımından olumlu bir teşebbüştür. Ancak bu derslerin okutulacak uzman öğretim elemanlarının bulunmaması, bu derslerin amacına ulaşmasını ciddi ölçüde engellemektedir. Öğretmen yetiştirme görevi üniversitelere devredildiği günden bugüne, özellikle sınıf öğretmeni yetiştiren programlarda, daha belirgin olarak karşılaşılan bu problem hala devam etmektedir. Özel öğretim yöntemleri derslerini bu alanda lisans eğitimi yapmış, lisansüstü çalışmasını ise o dersin özel öğretim metotları alanında tamamlayan öğretim elemanlarının okutması gerekir. Oysa, sınıf öğretmenliği programlarında; fen-edebiyat fakültesi Türk dili ve edebiyatı bölümü mezunu olan bir öğretim üyesi veya öğretim görevlisi, matematik öğretimi dersini, fizik, kimya, biyoloji bölümü mezunu bir öğretim elemanı okutmaktadır.

Bu araştırmada ortaya çıkan en önemli sonuçlar aşağıda verilmiştir:

1. Sınıf öğretmenliği anabilim dalı öğretim programındaki özel öğretim yöntemleri derslerinin(ilk okuma ve yazma yöntemi, Türkçe öğretimi, hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi, fen bilgisi öğretimi, matematik öğretimi, müzik öğretimi) alanında

uzmanlaşmış öğretim elemanları tarafından verilmesi için, bu konuda lisans üstü programlar açılmalı ve yurt dışına bu alanlarda doktora için elemanlar gönderilmelidir.

2. Sınıf öğretmenliği anabilim dalında okuyan öğrencilerin okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerine şehir okulları yanında köy okullarında da katılmaları sağlanmalıdır.

3. Sınıf öğretmenlerinin istenilen nitelikte yetişmeleri için öğretim programları yeniden gözden geçirilmelidir. Programda yer almayan, sınıf öğretmeni için gerekli olan; *Eğitim Sosyolojisi*, *Eğitim Tarihi*, *Eğitim Felsefesi*, *Eğitim Yönetimi* derslerinin de öğrenciler tarafından zorunlu ders olarak alınması sağlanmalıdır.

4. Sınıf öğretmeni yetiştiren öğretim elemanlarının en az doktora düzeyinde yetiştirilmeleri için yasal düzenlemeler yapılmalıdır (Tuzcu, 2002).

Demirel ve Sands (1996)'ın aktardığına göre, YÖK ile MEB'in ortaklaşa yaptığı bir çalışmada; Eğitim Fakültelerindeki tüm öğretmen eğitim programları ulusal ve uluslar arası danışmalardan oluşturulmuş çalışma grupları tarafından proje kapsamındaki üniversitelerde oluşturulmuş konu panelleriyle geliştirilmiş olacağını ifade etmektedir. 49 adet devlet üniversitesinin temel kriterlere sahip olduğu kabul edilmiş, 17 Eğitim Fakültesi projeye destek sağlamak amacıyla eğitim personelinin geliştirmek için seçilmiştir. Fakültelerin her biri, vermiş olacağı yardım gücüne göre biyoloji, fizik, matematik, sanat, öğretim teknolojisi, rehberlik danışmanlık ile okul yönetimi gibi bir veya birkaç alan seçmiştir. Proje kapsamındaki özel gayretlerle bilgi artırmak ve sınıf öğretmeni eğitim programının niteliğindeki gelişme için 26 Eğitim Fakültesi'nde İlköğretim Bölümü yapılandırılmıştır. Projeye; 1- her bir konu alanı için program geliştirme sürecini planlamak, 2-proje geliştirme sürecini saptamak, 3- program geliştirme sürecini desteklemek amaçlanmıştır.

Aydın (1998) Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılması ve öğretmen yetiştirme sorunu adlı makalede YÖK/Dünya Bankası Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi kapsamında, Öğretmen Yetiştirme konusunda geliştirilen modelin değerlendirilmesi yapılmıştır. Buna göre ilk aşamada öğretmen eğitiminin mevcut hali değerlendirilmiş

ve söz konusu projenin Eğitim Fakültelerinde okutulan programlar ve öğretmen yetiştirme konusuna getirdiği değişiklikler tartışılmıştır.

Sonuç olarak; öğretmen eğitiminin iyileştirilmesinin hedeflendiği projede eğitim sistemimizi olumlu ve olumsuz yönde etkileyecek boyutların olduğu sonucuna varılmıştır. Öğretmen eğitiminin standart hale getirilmesi ve buna bağlı olarak ortaöğretim alan öğretmenliğinin yeni bir modele (3,5+1,5-4+1,5) kavuşması konusu olumlu olarak nitelendirilmiştir. Buna karşın Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik dışındaki eğitim bilimleri programlarında lisans öğretiminin kaldırılmasının eğitim sistemi açısından olumsuz etki yaratan bir uygulama olduğu söylenmiştir.

Şeker, Deniz ve Görgen (2005)'in Tezsiz Yüksek lisans öğretmen adaylarının öğretmen yeterlikleri üzerine değerlendirmeleri konulu araştırma Öğretmen adaylarının arkadaşlarını, okul uygulama öğretmenlerini, kendilerini ve fakülte öğretim elemanlarını öğretmenlik yeterlikleri açısından değerlendirmeleri üzerine odaklanmıştır. Ölçek uyarlaması ve faktör analizi araştırmacılar tarafından yapılmıştır. araştırma da 33 soruluk ölçek üç aşamada uygulanmıştır. Araştırma çalışma grubunu 172 Ortaöğretim Sosyal ve Fen-Matematik alanlar eğitimi bölümlerinde öğrenim gören tezsiz yüksek lisans öğretmen adayları oluşturmaktadır. Buna göre; öğretmen adayları öğretmen yeterlilikleri açısından fakülte öğretim elemanlarını yeterli olarak algılamışlardır. Araştırma bulgularına göre “öğretimi bireysel farklılıklarına göre sürdürme” ölçütünde yeterlik düzeyi diğer ölçütlere göre dezavantajlı görülmüştür. Ayrıca yüksek lisans programlarında bireysel öğretim veya öğretimin bireyselleştirilmesi konularına teori ve pratik çalışmalara daha fazla yer verilebileceği önerisinde bulunulmuştur.

Araştırma konusuna taban oluşturacak nitelikteki İlgili kaynaklara bakacak olursak; ülkemizde program değerlendirme ve ilköğretim sınıf öğretimi yetiştirme ile ilgili önemli araştırmaların yapıldığı söylenebilir. Ancak, değişen ve gelişen bilim ile toplumun yapısı, programların sürekli geliştirilmesini gerekli kıldığından, bu konuda her zaman çalışmalar yapmaya ihtiyaç olduğu açıktır. Bu sebeple, bu ve buna benzer araştırmaların ilgili programların daha iyi hale getirilmesine katkı sağlayacağı söylenebilir.

4. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, bilgi toplama araçları ve dokümanları hakkında bilgi verilmiştir. Buna göre araştırmada; nitel araştırmalarda veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmış olup içerik analizi ile verilerin analizi yapılmıştır.

4.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Nitel araştırmanın temel özelliği tümevarımdır. Bu bakış açısıyla, eğer bütün parçaların toplamından daha fazla ise; hem parçaları birleştirerek ve bütüne vararak genelleme yapmak, hem de bütünü parçalayarak derinlemesine betimleme yapabilmek elimizdeki konunun daha ayrıntılı ve mantıklı bir tutarlılık sergilemesini sağlar. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi ile öznel olarak verilerin derinliği ve zenginliğinin betimlenmesi sağlanmıştır (Çepni,2010).

Nitel araştırma, saptanan problemlere güvenilir çözümler aramak amacı ile planlı ve sistemli olarak verilerin toplanması, çözümlenmesi, yorumlanarak değerlendirilmesi ve rapor edilme sürecidir. Araştırma bir arama, öğrenme, bilinmeyeni bilinir hale getirilme çabasıdır (Karasar, 2000).

Nitel araştırmayı; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlamak mümkündür (Yıldırım ve Şimşek, 2000).

Nitel araştırmada doğrudan gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda, çalışılan araştırma problemiyle ilişkili yazılı ve görsel materyal ve malzemeler de araştırmaya dahil edilebilir. Bu demektir ki doküman incelemesi veya analizi tek başına bir araştırma yöntemi olabildiği gibi, diğer nitel yöntemlerin kullanıldığı durumlarda ek bilgi kaynağı olarak da işe yarayabilir.

Doküman incelemesi, araştırılması gereken konular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Dokümanlar, nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır. Bu tür araştırmalarda, araştırmacı, ihtiyacı olan veriyi, gözlem veya görüşme yapmaya gerek kalmadan elde edebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2000).

4.2. Verilerin Toplanması ve İncelenen Dokümanlar

Araştırmada 1982'den günümüze değişen programlarla birlikte, öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarında okutulan matematik derslerinin içeriklerine yönelik tarihsel değişim incelenmiştir.

Bu doğrultuda araştırmada öncelikle “1982'den günümüze kaç program değişikliği olmuştur?” sorusuna cevap aranmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda YÖK tarafından Yüksekokullar döneminde 1982 ve 1989 yıllarında olmak üzere 2 adet; Fakülteler döneminde 1992, 1997 ve 2006 yıllarında olmak üzere 3 adet program değişikliğine gidildiği bilgisine ulaşılmıştır.

1982 programı, yükseköğretimin YÖK bünyesinde toplanmasından sonra uygulamaya giren ilk programdır. Bu program toplam 120 kredilik dersten oluşmaktadır. Bu yıla ait ders programı Ek 1 de verilmiştir. Bu programın içeriğinden elde edilen verilere göre Sınıf Öğretmenliği programında okutulan matematik dersleri Temel Matematik ve Matematik Öğretimi şeklindedir (Gazi Üniversitesi. Kastamonu Eğitim Fakültesi Arşivi, 1983).

1989 program değişikliği ile iki yıllık eğitim yüksekokulları dört yıla çıkarılarak sınıf öğretmenliği programı matematik dersleri Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi olmak üzere üçe ayrılmıştır. Bu yıla ait ders programı Ek 2 de verilmiştir. Bu program toplam 192 kredilik dersten oluşmaktadır (Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Arşivi, 1990).

1992 program değişikliği ile Eğitim Yüksekokullarının bir kısmı Eğitim Fakülteleri ne dönüştürülmüş, bir kısmı ise Sınıf Öğretmenliği Bölümü olarak mevcut Eğitim Fakültelerine bağlanmıştır (YÖK, 2007). Bununla beraber Sınıf Öğretmenliği

programında okutulan matematik dersleri Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi şeklinde olduğu bilgisine ulaşılmıştır (Dokuz Eylül Üniversitesi Katalog 96,1996). Bu yıla ait ders programı Ek 3 de verilmiştir. Bu yıl yapılan program değişikliğinde matematik dersleri arasında ilkokullar için matematik adı verilen 3 kredilik bir ders daha mevcuttur. Ancak bu ders sadece bu program değişikliği için geçerli olduğundan analizlerimize dahil edilmemiştir. Bu program değişikliğine göre toplam kredi sayısına Kastamonu Eğitim Fakültesi Arşivi'nden ulaşılan 1993 mezuniyet tarihli bir öğrencinin transkripti referans alınarak ulaşılmıştır.

1997 program değişikliği ile Sınıf Öğretmenliği programında okutulan matematik dersleri Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi I ve Matematik Öğretimi II olmak üzere dört ders şeklinde okutulmaya başlanmıştır. Bu yıla ait ders programı Ek 4 de verilmiştir. Bu program toplam 157 kredilik dersten oluşmaktadır (Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Arşivi, 1998).

2006 program değişikliği ile fakülteler günümüzdeki şeklini almıştır. Bu program toplam 156 kredilik dersten oluşmaktadır. Bu yıla ait ders programı Ek 5 de verilmiştir. Bununla birlikte sınıf öğretmenliği programında okutulan matematik dersleri Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi I ve Matematik Öğretimi II şeklindedir (Kastamonu Üniversitesi Arşivi, 2004).

4.3. Verilerin Analizi

Araştırmadaki veriler içerik analizi tekniği kullanılarak frekans ve yüzde biçiminde ifade edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç; toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşabilmektir. Bu çerçevede, içerik analizi yoluyla verileri tanımlamaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışırız. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2000).

İçerik analizinin uygulaması, birtakım aşamalar halinde gerçekleşmektedir. *İlk aşamada* araştırma hedeflerini belirlemek durumundadır. Amaç ve hedeflerin belirlenmesi, iletişimlerin her yanı ile ilgilenmek yerine belirli yanları ile sınırlı kalmayı dolayısıyla zaman ve enerji tasarrufunu sağlayacaktır. *İkinci aşama*, örneklemin oluşturulması şeklinde ifade edilebilir. İçerik analizinin örnekleme, incelenecek iletişimlere bağlı olarak sınırlı sayıda gazete, dergi, öykü, film, reklam ve diğer iletişim araçlarından oluşabilir. *Üçüncü aşamada* örneklemin bölüneceği birimler, itemler ya da kayıt birimleri ve bunların toplanacağı kategoriler saptanır. Nihayet birimlerin ve kategorilerin frekansları nicel olarak belirlendikten ve gerekirse kategoriler arası ilişkiler çözümlendikten sonra değerlendirme, çıkarsama ve yorumlama aşamasına gelinir (Bilgin, 2000).

Araştırmadaki veriler, senelere göre değişen programları ortaya koyacak şekilde, Temel Matematik ve Matematik Öğretimi dersleri için ayrı ayrı analiz edilmiştir. Bu derslerin analizi 3 ana başlıkta yapılmıştır.

Tablo 4.1. *Temel Matematik ve Matematik Öğretimi Dersleri Analizi Genel Başlıkları*

Temel Matematik	Matematik Öğretimi
1) Ders Saati	1) Ders Saati
2) Dersin teorik-uygulama-kredi dağılımları	2) Dersin teorik-uygulama-kredi dağılımları
3) Ders İçerikleri	3) Ders İçerikleri

Bunlar Tablo 4.1.'de görüldüğü gibi Ders saatleri, Teorik ve Uygulama ders dağılımları ve Ders içerikleri şeklindedir. Buna göre Ders saatleri başlığı altında Temel Matematik ve Matematik Öğretimi derslerinin değişen programlarla birlikte ne kadar süre verildiği ifade edilmiştir. Teorik ve Uygulama ders dağılımları başlığı altında Teorik ders saati (T), Uygulama ders saati (U) ve Ders kredisi (K) olmak üzere 3 ayrı içerik incelenip, derslerin işlendiği yarıyıl bilgisine de yer verilmiştir. Bununla birlikte derslerin kredilerinin toplam krediye oranları aynı tablolarda verilerek Sınıf Öğretmenliği programındaki yeri gözler önüne serilmiştir. Ders içerikleri ana başlığı altında ise, Temel Matematik ve Matematik Öğretimi dersleri

Tablo 4.1.'de görüldüğü gibi analiz kategorilerine ayrılmış ve bu kategorilere göre derslerin içerikleri incelenmiştir.

Bununla birlikte yapılan analizlerde Temel Matematik başlığının Temel Matematik, Temel Matematik I, Temel Matematik II olarak ayrıldığı görülmüştür. Benzer biçimde Matematik Öğretimi başlığının da Matematik Öğretimi, Matematik Öğretimi I, Matematik Öğretimi II olarak gruplandığı belirtilmiştir. Nitel araştırmanın bilginin derinliğine ve bütünselliğine verdiği önem nedeniyle analizler öncelikle yukarıda belirtilen alt başlıklar temelinde yapılmıştır. İkinci aşamada ise Temel Matematik ve Matematik Öğretimi genel başlıkları temelinde analizler yapılmıştır. Daha sonra bütün program değişiklikleri ortak konuların belirlenmesi ile tek ana başlık altında birleştirilmiştir. Araştırma sonunda değişen programlarla birlikte Temel Matematik ve Matematik Öğretimi ders içeriklerinin yıllara göre değişiklik gösterip göstermediği incelenmiştir.

4.3.1. Analizlerde Yer Verilen Alt Kategorilerle İlgili Açıklamalar

Temel Matematik ders içeriklerinin incelenmesi sırasında, ilgili dersin hangi kapsamda ele alınacağını belirlemede Kaçar'ın (2009) editörlüğünü yaptığı "Temel Matematik I-II" adlı kitabın içeriği ile Mirasyedioğlu'nun (1998) "Temel Matematik I" ve Mirasyedioğlu'nun (1999) "Temel Matematik II" kitaplarının içerikleri temel alınmıştır. Matematik Öğretimi ile ilgili ders içeriklerinin analizinde ise Baykul'un (2012) "İlkokulda Matematik Öğretimi" ve Pesen'in (2006) "Matematik Öğretimi" kitaplarının içerikleri temel alınmıştır. Buna göre Temel Matematik dersi ve Matematik Öğretimi ders içerikleri ile ilgili analiz kategorileri Tablo 4.2.'de verilmiştir.

Tablo 4.2. *Temel Matematik ve Matematik Öğretimi Ders İçerikleri Analiz Kategorisi*

Temel Matematik	Matematik Öğretimi
A) Matematiğin tanımı ve Diğer Bilimlerle İlişkisi	A) Matematik ve Öğretimi
B) Kümeler	B) İlkokul matematik dersi öğretim programı ve uygulama esasları
C) Sayılar	C) Problem ve problem çözme
D) Denklem kavramı	D) Doğal sayılar ve öğretimi
E) Bağlantı ve Fonksiyon	E) Doğal sayılarda dört işlem ve öğretimi
F) Geometri	F) Kesir sayıları, ondalık sayılar ve öğretimi
G) Trigonometri	G) Geometri ve Öğretimi
H) Veri Toplama ve Değerlendirme	H) Ölçme ve Ölçüler
I) Diğer	I) Veri

Temel matematik derslerinin tek ana başlık altında toplanması ile oluşan konu başlıkları Tablo 4.2.' de belirtilmiştir. Bu konu başlıklarının içeriklerine ise aşağıda yer verilmiştir.

Matematiğin tanımı ve diğer bilimlerle ilişkisi alt kategorisi dört konu başlığından oluşmaktadır. Bunlar; Matematik nedir?, Matematiğin doğası, Matematiğin amacı ve önemi, Matematik ve Diğer Bilimler konularını içermektedir.

Kümeler alt kategorisi ise iki konu başlığından oluşmaktadır. Bunlar küme kavramı başlığı altında kümelerin gösterilmesi, altküme, Kümeler Üzerine İşlemler başlığı altında kümelerde birleşim, kesişim, evrensel küme, iki kümenin farkıdır.

Sayılar alt kategorisinde sekiz konu başlığı vardır. Bunlar; Doğal sayılar, Sayı sistemi kurma, Değişik tabanlı sayılar ve işlemler, Tam sayılar, Bölünebilme, Reel sayılar Üslü ve Köklü çokluklar, Oran-Orantı ve Uygulamaları şeklindedir.

Denklem Kavramı alt kategorisinde beş adet konu başlığı vardır. Bunlar cebirsel ifadeler ve özdeşlik kavramı, Özdeşlikler, Cebirsel İfadelerin Çarpanlara Ayrılması, Denklemler ve Eşitsizlikler şeklindedir.

Bunlardan denklemler konusu içinde birinci dereceden bir bilinmeyenli denklemler, birinci dereceden iki bilinmeyenli denklemler, ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklemler, ikinci dereceden denklemlerin kökleri ile katsayıları arasındaki bağıntılar, kökleri bilinen ikinci dereceden denklemi oluşturmak, ikinci dereceden denklemlere indirgenebilen denklemlerin çözümü konuları bulunmaktadır. Eşitsizlik konusu ise ikinci dereceden eşitsizlik, eşitsizlik sistemi konularını içermektedir.

Bağıntı ve fonksiyon alt kategorisindeki yedi konu başlığı Sıralı İkili, Kartezyen çarpım, Düzlemde koordinat sistemi, Bağıntı, Fonksiyon, Fonksiyon türleri, İşlem ve İşlemin özellikleri şeklindedir. Fonksiyon türleri konusu içinde Bileşke ve ters fonksiyon, Bazı fonksiyonlar ve grafikleri, Birinci Dereceden Bir Değişkenli Fonksiyonların Grafiği, İkinci Dereceden Bir Değişkenli Fonksiyonların Grafiği, Parçalı Fonksiyonlar ve Grafikleri (Mutlak Değer ve Tam değer Fonksiyonları) konuları bulunmaktadır.

Geometri kategorisi altı adet konu başlığını içermektedir. Bu konuların sıralanışı şu şekildedir. Geometrinin Kuruluşu, Düzlemsel Şekiller ve Bunları Alan ve çevreleri, Cisimler ve Bunların Alan ve Hacimleri (Dikdörtgenler Prizması, Kare Prizma), Eşlik ve Benzerlik kavramları, Dik Üçgen ve Dik Üçgende Temel Bağıntılar (Özel Üçgenler, Öklid Bağıntıları), Temel Geometrik Çizimler konularını içermektedir.

Trigonometri alt kategorisi içerisinde on adet konu başlığı var. Bu konular ise; Açık Kavramı(Yönlü Açılar, Açıların Ölçümü), Dar Açıların Trigonometrik Oranları, Herhangi bir Açının Trigonometrik Oranları, İki Açının Toplam ve Farkının Trigonometrik Oranları, Bir Yarım Açının Trigonometrik Oranları, Trigonometrik İfadelerin Toplamlarını Çarpım ve Çarpımlarını Toplam Olarak İfade Etme, Trigonometrik Fonksiyonlar, Trigonometrik Fonksiyonların Grafikleri(Ters Trigonometrik Fonksiyonlar ve Grafikleri, Trigonometrik Denklemler), Doğrunun Analitik İncelemesi konuları bulunmaktadır.

Veri Toplama ve Değerlendirme bölümü ise dört adet konu başlığı içermektedir. Bunlar; Verilerin Toplanması ve Özetlenmesi (Verilerin Özetlenmesi, Frekans Dağılımı, Birimli Frekans Dağılımları), Verileri Grafikle Gösterimi (Sütun Grafikler, Histogram, Daire grafiği), Merkez Eğilim Ölçüleri, Merkezi Dağılım Ölçüleri (Açıklık, Ortalama Sapma, Standart Sapma) şeklindedir.

Son olarak *Diğer* alt kategorisinde ise Kaçar (2009) Temel Matematik I-II kitabı ve Mirasyedioğlu (1998) Temel Matematik I, Mirasyedioğlu (1999) Temel Matematik II kitapları içeriğinde yer almayan konular toplanmıştır. Buna göre bu başlık altında yer alan konular şu şekildedir; Polinom, Kongrüanslar, Türev, Differensiyel, İntegral, Matris.

Matematik Öğretimi derslerinin tek ana başlık altında toplanması ile oluşan konu başlıkları Tablo 4.2.'de belirtilmiştir. Bu konu başlıklarının içerikleri ise şu şekildedir:

Matematik ve Öğretimi kategorisi üç alt konu başlığından oluşmuş olup; Matematik nedir?, Nasıl bir matematik öğretimi, Matematikteki başarıyı etkileyen duyuşsal özellikler şeklindedir.

İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı ve Uygulama Esasları kategorisinde altı alt konu bulunmaktadır. Bunlar; Matematik programının giriş bölümü, matematik programının vizyonu, matematik programının yaklaşımı, matematik programının temel öğeleri, Öğrenme alanları-amaçları-alt öğrenme alanları ve kazanımlar, Yıllık ve günlük planlardır.

Problem ve problem çözme kategorisinde yedi alt kategori olup; Problem nedir?, Problem çözme, problem çözme stratejileri, problem çözme süreci, Problem çözümede öğrenme ve öğretme süreci, Problem çözme başarısını etkileyen faktörler, Problem çözümede ölçme ve değerlendirme konularını içermektedir.

Doğal Sayılar ve Öğretimi kategorisinde beş alt kategori vardır. Bunlar; Sayma sistemleri, Doğal sayılar, Çocuklarda sayı kavramının gelişmesi, Doğal sayıların öğretimi, Sıralama ve örüntüler şeklindedir.

Doğal Sayılarda Dört İşlem ve Öğretimi kategorisi dokuz alt kategoriden oluşmuştur. İşlem, Toplama işlemi, Toplama işleminin öğretimi, Çıkarma işlemi, Çıkarma işleminin öğretimi, Çarpma işlemi, Çarpma işleminin öğretimi, Bölme işlemi, Bölme işleminin öğretimi şeklindedir.

Kesirlerin Sayıları, Ondalık Sayılar ve Öğretimi kategorisi yedi alt kategoriden oluşmakta olup; Kesir ve kesir sayısı, Kesir sayısı ve ondalık sayı, Ondalık sayıların yazılması ve okunması, Kesir sayılarının karşılaştırılması, Ondalık sayıların karşılaştırılması, Kesir sayılarının öğretimi, Ondalık sayıların öğretimini içermektedir.

Geometri ve Öğretimi dört alt kategoriden oluşmaktadır. Bunlar; bazı temel kavramlar (nokta, doğru, düzlem, uzay, doğrunun belirmesi, doğrudan ayırma-yarı doğru-ışın ve doğru parçası, iki doğrunun birbirine göre durumları, düzlemin belirmesi, iki düzlemin birbirine göre durumları, doğru ile düzlemin birbirlerine göre durumları, düzlemde kapalı eğriler ve bölgeler, açı, kapalı yüzey ve cisim.), İlköğretimde geometri konularının önemi, Geometri öğretimi, Uzamsal ilişkiler ve öğretimi (düzlemin ve düzlemsel şekillerin öğretimi, düzlemsel kapalı şekiller ve öğretimi, düzgün çokgenlerin çevreleri ve çevrelerinin hesaplanması, düzlemsel bölgeler ve çokgenlerin alanlarının hesaplanması, çemberin öğretimi, simetri kavramının öğretimi.) şeklindedir.

Ölçme ve Ölçüler kategorisinde yedi alt kategori olup; Ölçme, Ölçme ve ölçüler konularının öğretimi, Sıralama ve öğretimi, Uzunluk ölçülerinin öğretimi, Alan ölçülerinin öğretimi, Tartma ve öğretimi, Zamanın ölçülmesi konularından oluşmaktadır.

Son olarak *Veri* kategorisi üç alt kategoriden oluşmaktadır. Bunlar; Bazı temel kavramlar, Verinin düzenlenmesi(sıralama, tablolama, grafikler), Veri öğrenme alanı ile ilgili öğretim(ilkokul matematik dersi öğretim programında veri öğrenme alanına ait kazanımların sınıflara dağılımı, veri toplama ve grafik çizme, tablo ve öğretimi, olasılık) konularını içermektedir.

5. BULGULAR

Bu bölümde Temel Matematik ve Matematik Öğretimi dersleri için ders saatleri, ders kredileri, teorik ve uygulama ders dağılımları, ders içerikleri ayrı ayrı tablolarla elde edilen veriler ışığında tablolandırılmıştır.

5.1. Temel Matematik

1982'den günümüze yapılmış olan program değişiklikleri ile birlikte Temel Matematik, Temel Matematik I, Temel Matematik II şeklinde okutulan matematik dersleri tek ana başlık altında Temel Matematik olarak incelenmiştir. Ayrıca ders saati, dersin teorik-uygulama-kredi dağılımları ve ders içerikleri genel başlıkları temelinde analizleri yapılmıştır.

5.1.1. Temel Matematik Ders Saatleri

Ders saati, her bir eğitim kurumunda belirtilen matematik konularının yıllara göre kaç ders saatinde ele alındığını göstermektedir. Bu bölümde Temel Matematik dersine yıllara göre ilgili programda kaç saat yer verildiği anlatılmaktadır. Bununla ilgili analiz sonuçları Tablo 5.1.'de verilmektedir.

Tablo 5.1. *Temel Matematik Ders Saatleri*

TEMEL MATEMATİK	Eğitim Yüksekokulu (1982)			Eğitim Yüksekokulu (1989)			Eğitim Fakültesi (1992)			Eğitim Fakültesi (1997)			Eğitim Fakültesi (2006)		
	2	3	4	2	3	4	2	3	4	2	3	4	2	3	4
Temel Matematik		X													
Temel Matematik I				X			X			X			X		
Temel Matematik II				X			X			X			X		

Tablo 5.1. de Temel Matematik ana başlığı altında değişen programlara göre matematik derslerinin kaç saat verildiği görülmektedir. Buna göre 1982 yılında 3 saat Temel Matematik olarak verilen ders, 1989 yılında Temel Matematik I (2 saat) ve Temel Matematik II (2 saat) olmak üzere ikiye ayrılarak toplamda 4 saat olarak programlarda yerini almıştır. 1992, 1997, 2006 yılları program değişikliklerinde de Temel Matematik I ve Temel Matematik II ders saatleri aynı şekilde kalmıştır.

5.1.2. Temel Matematik Teorik ve Uygulama Ders Dağılımları

Bu bölümde 1982'den günümüze yapılan program değişikliklerinde Temel Matematik ana başlığı altında yer alan Temel Matematik, Temel Matematik I ve Temel Matematik II derslerinin teorik, uygulama ders saatleri ile ders kredileri bazında, işlenen ders saatlerinin arasında ne kadar yeri olduğu konusunda araştırmaya fikir verilecektir.

Tablo 5.2. 2 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1982) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları

2 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1982)					
Programın tamamına ait toplam kredi=120					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediyeye Oranı
Temel Matematik	3	0	3	I	3/120 (%2.5)

Tablo 5.2. de görüldüğü gibi 2 yıllık Eğitim Yüksekokulları (1982) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 120 dir. Bu programda Temel Matematik dersine haftalık programda 3 saat yer verilmiş ve ders kredisi 3 tür. Temel Matematik dersi I. Yarıyıl programlarda yer almakta ve toplam krediye oranı %2.5 dir.

Tablo 5.3. 4 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1989) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları

4 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1989)					
Programın tamamına ait toplam kredi=192					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediyeye Oranı
Temel Matematik I	2	0	2	I	2/192 (%1.04)
Temel Matematik II	2	0	2	II	2/192 (%1.04)

Tablo 5.3. de görüldüğü gibi 4 yıllık Eğitim Enstitüleri (1989) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 192 iken, bu programda Temel Matematik dersine haftalık programda Temel Matematik I için 2 saat, Temel Matematik II için 2 saat olmak üzere iki ayrı yarıyıldaki toplamda 4 saat yer verilmiştir. Her iki dersin kredisi de 2 olup Temel Matematik I dersi I. Yarıyıl programda yerini alırken, toplam krediyeye oranı %1.04 tür. Temel Matematik II dersi II. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediyeye oranı %1.04 tür.

Tablo 5.4. Eğitim Fakültesi (1992) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları

Eğitim Fakültesi (1992)					
Programın tamamına ait toplam kredi= 188					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediyeye Oranı
Temel Matematik I	2	0	2	I	2/188 (%1,06)
Temel Matematik II	2	0	2	II	2/188 (%1,06)

Tablo 5.4. de görüldüğü gibi Eğitim Fakültesi (1992) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 188 iken bu programda Temel Matematik dersine haftalık programda Temel Matematik I için 2 saat Temel Matematik II için 2 saat olmak üzere iki ayrı yarıyıldaki toplamda 4 saat yer verilmiştir. Temel Matematik I dersi 2 kredi olup, I. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediyeye oranı %1.06 dir.

Temel Matematik II dersi de 2 kredi olup, II. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediye oranı %1.06 dir.

1992 yılında yapılan program değişikliği ile yüksekokullar fakülte adı altında değişime uğramış ve eğitim-öğretim yeniden düzenlenmiştir. Araştırmada 1992 yılı program değişikliği Dokuz Eylül Üniversitesi Katalog'96 dan temin edilmiştir (Ek 3). Ayrıca 1992 yılında Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği programına ait ders dökümü (Ek 6) yoluyla da Sınıf Öğretmenliği programının tamamına ait toplam kredi, ders saat ve kredilerine ulaşılmıştır.

Tablo 5.5. *Eğitim Fakültesi (1997) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları*

Eğitim Fakültesi (1997)					
Programın tamamına ait toplam kredi=157					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyıl	Toplam Krediye Oranı
Temel Matematik I	2	0	2	I	2/157(%1.27)
Temel Matematik II	2	0	2	II	2/157(%1.27)

Tablo 5.5. de görüldüğü gibi Eğitim Fakültesi (1997) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 157 iken bu programda Temel Matematik dersine haftalık programda Temel Matematik I için 2 saat Temel Matematik II için 2 saat olmak üzere iki ayrı yarıyıldaki toplamda 4 saat yer verilmiştir. Temel Matematik I dersi 2 kredi olup, I. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediye oranı %1.27 dir. Temel Matematik II dersi de 2 kredi olup, II. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediye oranı %1.27 dir.

Tablo 5.6. *Eğitim Fakóltesi (2006) Temel Matematik Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları*

Eğitim Fakóltesi (2006)					
Programın tamamına ait toplam kredi=156					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediyeye Oranı
Temel Matematik I	2	0	2	I	2/156(%1.28)
Temel Matematik II	2	0	2	II	2/156(%1.28)

Tablo 5.6. da görüldüğü gibi Eğitim Fakóltesi (2006) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 156 saat iken bu programda Temel Matematik dersine haftalık programda Temel Matematik I için 2 saat Temel Matematik II için 2 saat olmak üzere iki ayrı yarıyılıda toplamda 4 saat yer verilmiştir. Temel Matematik I dersi I. Yarıyıl programda yerini alıp toplam krediyeye oranı %1.28 dir. Temel Matematik II dersi II. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediyeye oranı %1.28 dir.

5.1.3. Temel Matematik Ders İçerikleri

Bu bölümde Temel Matematik, Temel Matematik I, Temel Matematik II ders içeriklerine ilişkin dağılımlar verilmiştir. Bu dağılımlar Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999) kitaplarından toplam 8 genel başlık altında verilmiş konular referans alınarak incelenmiştir.

5.1.3.1. *Temel Matematik*

Temel Matematik dersine, 1982 yılı programında yer verilmekle birlikte 1989, 1992, 1997, 2006 yılları programlarında yer verilmemiştir. Bu nedenle Tablo 5.7. de bu yıllarla ilgili herhangi bir veri bulunmamaktadır. Tablo 5.7. de Temel Matematik ders içeriği ile ilgili analiz sonuçları; genel kategoriler ve bu genel kategorilere ait alt kategoriler ile birlikte verilmiştir. Bununla birlikte, frekanslar sadece genel kategoriler için belirtilmiştir.

Tablo 5.7. Temel Matematik Ders İçerikleri

Temel Matematik	Eğitim Yük.(1982)	Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998), Mirasyedioğlu (1999)
A) Matematiğin Tanımı	-	4
B) Kümeler	2	6
1)Kümeler	x	
2)Kümelerle işlemler	x	
C) Sayılar	8	8
1)Doğal sayılar,	x	
2)Tamsayılar,	x	
3)Rasyonel Sayılar,	x	
4)İrrasyonel Sayılar,	x	
5)Reel Sayılar,	x	
6)Köklü-Üslü Sayılar,	x	
7)Oran-Orantı,	x	
8)Bölünebilme-Ekok-Ebob,	x	
D) Bağntı-Fonksiyon	4	7
1)Bağntı,	x	
2)Fonksiyon,	x	
3)Kalan Sınıfları,	x	
4)işlem	x	
E) Denklem Kavramı	2	5
1)İkinci Dereceden Denklemler	x	
2)Eşitsizlikler	x	
F) Geometri	-	6
G) Trigonometri	-	10
H) Veri Toplama ve Değerlendirme	-	4
I) Diğer	3	-
1) Kongrüanslar	x	
2) Polinom	x	
3)Logaritma	x	

Tablo 5.7.' de görüldüğü gibi ders içeriği verilen Temel Matematik dersi sadece 1982 programında yer almıştır. Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999) kitaplarında da dört kategoride incelenen Matematiğin tanımı konusuna hiç yer verilmezken, Kümeler konusuna 2 alt kategoride, Sayılar konusuna 8 alt kategoride, Bağıntı-Fonksiyon konusuna 4 alt kategoride, Denklem Kurma konusuna 2 alt kategoride yer verilmiştir. Ayrıca Geometri, Trigonometri ve Veri Toplama konularının yer almadığı programda Kacar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999) kitaplarında bulunmayan kongrüanslar, polinom, logaritma konuları da bulunmaktadır.

5.1.3.2. *Temel Matematik I*

Temel Matematik I dersi 1989, 1997, 2006 yıllarında programlarda yer almakla birlikte 1992 yılına yer verilmemiştir. 1992 yılında yapılan program değişikliği ile yüksekokullar fakülte adı altında değişime uğramış ve eğitim-öğretim yeniden düzenlenmiştir. Fakülte dönemine geçişin miladı sayılan bu yılda yeterli yapılanamamanın verdiği eksikliklerle karşılaşmıştır. Araştırmada ulaşmakta zorluk çekilen 1992 yılı program değişikliği Dokuz Eylül Üniversitesi' nin 1996 yılında yayımlamış olduğu katalogdan temin edilmiştir. Dokuz Eylül Üniversitesi Katalog'96 ya göre Temel Matematik I ders içeriği “*matematik dersinin öğrenciler tarafından tartışılması ve öğrenilmesi.*” şeklinde tanımlanmıştır.

Tablo 5.8. *Temel Matematik I Ders İçerikleri*

Temel Matematik I	Eğitim Yüksekokulu (1989)	Eğitim Yüksekokulu (1992)	Eğitim Fakültesi (1997)	Eğitim Fakültesi (2006)	Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998, 1999)
A. Matematiğin Tanımı	1		1	2	4
1)Matematiğin tanımı			x	x	
2)Diğer bilimlerle ilişkisi				x	
3)Cebire giriş	x				
B. Kümeler	2		2	2	6
1)Kümeler	x		x	x	-
2)Kümelerle resimler	x		x	x	-
C. Sayılar	2		6	8	8
1)Sayı sistemi kurma				x	-
2)Doğal sayılar	x		x	x	-
3)Tamsayılar	x		x	x	-
4)Değişik tabanlı sayılar			x	x	-
5)Bölünebilme kuralları- Ekok, Ebob				x	-
6)Üslü-köklü çokluklar				x	-
7)Rasyonel Sayılar			x		-
8)Oran-Orantı			x		-
9)Reel sayılar ve işlemler			x	x	-
D. Denklem Kavramı	1		-	-	5
1)Çarpanlara Ayırma	x				-
E. Bağntı-Fonksiyon	2		-	5	7
1)Bağntı	x			x	-
2)Fonksiyon	x			x	-
3)Kartezyen Çarpımı				x	-
4)Denklik ve Sıralama Bağntıları				x	-
5)Ayrık Örtüler ve Zincirler				x	-
F. Geometri	3				6
1) Analitik Geo.	x				
2) Mat. Kavram	x				
3) Analitik Geo.tarihi gelişimi	x				
G. Trigonometri	-		-	-	10
H. Veri Toplama	-		-	3	4
1)Veri toplama				x	-
2)Grafikle gösterme				x	-
3)Merkezi Dağ. Ölçüleri				x	-
I. Diğer	2		-	-	-
1) Kongrüanslar					-
2) Limit –süreklilik, Polinom	x				-

Tablo 5.8. de 1989, 1992, 1997, 2006 yılları program değişikliklerine göre Sınıf Öğretmenliği programı Temel Matematik I dersi içeriklerine yer verilmiştir. Buna göre; Matematiğin tanımı konusu Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999)'a göre 4 alt kategoriye ayrılmasına karşın 1989'da sadece Cebire giriş, 1997'de sadece Matematiğin Tanımı, 2006 program değişikliğinde ise Matematiğin tanımı ve diğer bilimlerle ilişkisi olmak üzere 2 alt başlıkta yer almıştır.

Kümeler konusu tüm yıllarda kümeler ve kümelerle işlemler olmak üzere 2 alt kategoride yer almıştır.

Sayılar konusu 1989 da Doğal sayılar ve Tamsayılar olmak üzere 2 alt kategoride verilmesine karşın, 1997 programında Doğal sayılar, Tamsayılar, Değişik tabanlı sayılar, Rasyonel sayılar, Oran-orantı ve Reel sayılar olmak üzere toplamda 6 alt kategoride yer verilmiştir. Son program değişikliği olan 2006 yılında ise sayılar konusuna 8 alt kategoride yer verildiği görülmüştür.

Denklem kavramı konusu Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999)'a göre 5 alt kategoriye ayrılmasına karşın sadece 1989'da çarpanlara ayırma konusu ile programda yerini almıştır.

Bağıntı-Fonksiyon konusu 7 alt başlıkta incelenmiş olup 1989 yılı programında 2 alt başlıkta, 2006 yılı programında 5 alt başlıkla yerini almıştır. 1992 ve 1997 program içeriğinde bu konular işlenmemiştir.

Geometri kategorisine Temel Matematik I dersi için sadece 2 alt kategori ile 1989 yılı programında yer verilmiştir.

Trigonometri kategorisine hiçbir program değişikliğinde yer verilmezken, Veri toplam kategorisi 2006 programında 3 alt kategoride programda verilmiştir.

Ayrıca Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999) da yer verilmeyen Tablo 5.8.'de Diğer kategorisi içinde yer alan Polinom ve Limit-süreklilik konuları 1989 yılı programının içeriğinde yer almaktadır.

Bununla birlikte; farklı yıllardaki ders programlarında en fazla yer verilen konunun sayılar konusu olduğu belirlenmiştir. Buna karşın en az yer verilen konunun ise, denklem konusu olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; *Matematiğin Tanımı* kategorisi çocuğun matematik dersinin ne olduğu, matematiğin amacı ve önemi, diğer bilimlerle ilişkisi bilgilerini içermesi gerekirken, Tablo 5.8. de görüleceği gibi 2006 yılı programına kadar bu konularla ilgili öğrencilere yeterli bilgi aktarımı yapılmadığı açıkça görülmektedir. Bu durum bu dersi alan bir öğrencinin dersi anlama ve temelini oluşturma konusunda ne kadar başarılı olabileceği konusunda akıllarda soru işareti bırakmaktadır. Ayrıca *sayılar* kategorisinin Eğitim Fakültelerine geçiş ile birlikte daha ayrıntılı şekilde programlarda yer aldığı, ancak *geometri* kategorisinin fakülteler döneminde Temel Matematik I dersi içeriğinde hiç yer almadığı görülmektedir. Matematik dersinde problem çözebilme ve düşünce-beyin yapısının gelişimini sağlayan *denklem kavramı* kategorisi de fakülteler döneminde Temel Matematik I dersinde yer almamıştır.

5.1.3.3. *Temel Matematik II*

Temel Matematik II dersi 1989, 1992, 1997, 2006 yıllarında programlarda yer almakla birlikte 1982 yılına yer verilmemiştir. Temel Matematik dersi 1982 yılından sonraki ilk program değişikliğinde ikiye ayrılmıştır ve 1989 yılında Temel Matematik I Temel Matematik II şeklini almıştır. Bu nedenle Tablo 5.9. da 1982 yılına yer verilmemiştir.

Tablo 5.9. *Temel Matematik II Ders İçerikleri*

Temel Matematik II	Eğitim Yüksekokulu (1989)	Eğitim Fakültesi (1992)	Eğitim Fakültesi (1997)	Eğitim Fakültesi (2006)	Kaçar (2009) Mirayedioğlu (1998,1999)
A)Matematik Bilimi	1	-	-	-	4
1)Matematiğin Kullanım Alanları	x				
B)Kümeler	-	-	-	-	6
C)Sayılar	6	6	-	-	8
1)Doğal Sayılar,	x	x			
2)Sayı sistemleri	x	x			
3)Rasyonel Sayılar	x	x			
4)İrrasyonel Sayılar	x	x			
5)Üslü ve Köklü Sayılar	x	x			
6)Oran ve Orantı	x	x			
D)Denklemler Kavramı	4	4	2	5	5
1)Denklemler	x	x	x	x	
2)Özdeşlik Kavramı	x	x	x	x	
3)Faiz-Yüzde Hesapları	x	x			
4)Eşitsizlikler	x	x		x	
5)Denklemler Sistemi				x	
6) Eşitsizlik Sistemi				x	
E)Bağıntı-Fonksiyon	1	1	3	2	7
1)İkili İşlem ve Özellikleri	x	x	x		
2)İki Değişkenli Fonksiyonlar			x	x	
3)Sürekli ve Kesikli Fonksiyon Grafikleri			x	x	
F) Geometri	4	3	2	3	6
1)Cisimler ve boyutları	x	x			
2)Analitik Geometri Giriş	x				
3)Temel Düzlem Geo. Bilgileri	x	x	x	x	
4)Temel Uzay Geo. Bilgileri	x	x	x	x	
5)Doğru Çemberin Anal.İncelenmesi				x	
G)Trigonometri	-	-	1	1	10
Temel Trigonometri Bilgileri			x	x	
H)Veri Toplama	1	1	-	-	4
İstatistiksel Grafikler	x	x			
I)Diğer					-
Türev, Diferensiyeller, İntegraller, Matris, Polinom, Karmaşık sayılar	x	x			
Ölçü Kavramı ve Temel Ölçü Birimleri			x		

Tablo 5.9. da 1989, 1992, 1997, 2006 yılları program değişikliklerine göre Sınıf Öğretmenliği programı Temel Matematik II dersi içeriklerine yer verilmiştir. Buna göre; Matematiğin tanımı konusu Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999)'a göre 4 alt kategoriye ayrılmasına karşın, 1989 yılı programında 1 alt kategoride yer almıştır. 6 alt kategoride incelenen Kümeler kategorisine Temel Matematik II dersi içeriğinde hiçbir programda yer verilmemiştir.

Sayılar kategorisi 8 alt kategoride incelenmiş olup 1989 ve 1992 programlarında 6 alt kategoride işlenmiştir. 1997 ve 2006 program değişikliklerinde ise Temel Matematik II dersi içeriğinde yer verilmemiştir.

Denklem kavramı kategorisi 1982, 1992 programlarında 4 alt kategoride 1997 yılında 2 alt kategori ve 2006' da ise 5 alt kategoride ders içeriklerinde yer almıştır. Diğer programlardan farklı olarak denklem ve eşitsizlik sistemi konularının içeriğe eklendiği görülmektedir.

Bağıntı- Fonksiyon kategorisi 7 alt kategoriye ayrılırken, 1989 ve 1992 yılları programlarında 1 alt kategoride, 1997 yılı program değişikliğinde 3 alt kategoride ve 2006 yılında ise 2 alt kategoride olmak üzere programlarda yer verilmiştir.

Geometri kategorisi 6 alt kategoriye ayrılırken, 1989 da 4 alt kategoride, 1992 ve 2006 da 3 alt kategoride, 1997 yılında ise 2 alt kategoride incelenmiştir.

Trigonometri kategorisi 10 alt kategoriye ayrılırken, sadece 1997 ve 2006 yılları programında 1 alt kategoride incelenmiştir.

Veri Toplama kategorisi 4 alt kategoride incelenirken 1989 ve 1992 yıllarında 1 alt kategoride programlarda yerini almıştır.

Türev, Diferansiyeller, İntegral, Matris, Polinom, Karmaşık Sayılar ve Ölçü kavramları konuları Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999) da yer almamakla birlikte farklı yıllardaki (1982,1989 ve 1992) programlarda yer almaktadır. Bu kategori ile ilgili analizlerde genel kategoriler; Diğer adı altında, alt kategoriler; programlardaki konu başlıkları temel alınarak adlandırılmıştır.

Tablo 5.9. incelendiğinde *Sayılar* kategorisinin 1989 ve 1992 yılları Sınıf Öğretmenliği programı içinde Temel Matematik II dersi içeriğinde yer aldığı ancak 1997 ve yılları program değişikliğinde konu bütünüyle Temel Matematik I dersi içeriğine geçtiği görülmektedir (bkz.Tablo 5.8.). *Denklem Kavramı* kategorisinde ise Yüksekokullar döneminde sadece bir tek konu ile Temel Matematik I dersi içeriğinde verilirken kalan tüm kategorilerin Tablo5.9. da Temel Matematik II dersi içeriğinde verildiği açıkça görülmektedir.

5.2. Matematik Öğretimi

1982' den günümüze yapılmış olan program değişiklikleri ile birlikte Matematik Öğretimi, Matematik Öğretimi I, Matematik Öğretimi II şeklinde okutulan Matematik Öğretimi dersleri tek ana başlık altında Matematik Öğretimi olarak incelenmiştir. Ayrıca ders saati, dersin teorik-uygulama-kredi dağılımları ve ders içerikleri genel başlıkları temelinde analizleri yapılmıştır.

5.2.1. Matematik Öğretimi Ders Saatleri

Ders saati, her bir eğitim kurumunda belirtilen Matematik Öğretimi konularının yıllara göre kaç ders saatinde ele alındığını göstermektedir. Bununla ilgili analiz sonuçları Tablo 5.10.'da verilmiştir.

Tablo 5.10. *Matematik Öğretimi Ders Saatleri*

MATEMATİK ÖĞRETİMİ	Eğitim Yüksekokulu (1982)			Eğitim Yüksekokulu (1989)			Eğitim Fakültesi (1993)			Eğitim Fakültesi (1997)			Eğitim Fakültesi (2006)		
	2	3	4	2	3	4	2	3	4	2	3	4	2	3	4
Matematik Öğretimi		X		X			X								
Matematik Öğretimi I												X		X	
Matematik Öğretimi II												X		X	

Tablo 5.10. da Matematik Öğretimi ana başlığı altında değişen programlara göre matematik derslerinin kaç saat verildiği görülmektedir. Buna göre 1982 yılında 3 saat Matematik Öğretimi olarak verilen ders, 1989 ve 1993 yıllarında dersin adında değişiklik yapılmamış olup ders saati 2 saat olarak verilmiştir. 1997 yılında Matematik Öğretimi I (4 saat) ve Matematik Öğretimi II (4 saat) olmak üzere iki ayrı yarıyıl ve toplamda 8 saat olarak programlarda yerini almıştır. 2006 yılında ise Matematik Öğretimi I (3 saat) ve Matematik Öğretimi II (3 saat) olacak şekilde programda ders saatleri yenilenmiştir.

5.2.2. Matematik Öğretimi Teorik ve Uygulama Ders Dağılımları

Bu bölümde 1982'den günümüze yapılan program değişikliklerinde Matematik Öğretimi ana başlığı altında yer alan Matematik Öğretimi, Matematik Öğretimi I ve Matematik Öğretimi II derslerinin teorik, uygulama ders saatleri ile ders kredileri bazında, işlenen ders saatlerinin arasında ne kadar yeri olduğu konusunda araştırmaya fikir verilecektir.

Tablo 5.11. 2 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1982) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları

2 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1982)					
Programın tamamına ait toplam kredi=120					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediyeye Oranı
Matematik Öğretimi	3	0	3	I	3/120 (%2.5)

Tablo 5.11. de görüldüğü gibi 2 yıllık Eğitim Enstitüleri (1982) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 120 saat iken bu programda Matematik Öğretimi dersine haftalık programda 3 saat yer verilmiştir. Matematik Öğretimi dersi I. Yarıyıl programlarda yerini alırken toplam krediyeye oranı %2.5 dur.

Tablo 5.12. 4 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1989) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları

4 Yıllık Eğitim Yüksekokulları (1989)					
Programın tamamına ait toplam kredi=192					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediyeye Oranı
Matematik Öğretimi	2	0	2	V	2/192 (%1,04)

Tablo 5.12.' de görüldüğü gibi 4 yıllık Eğitim Enstitüleri (1989) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 192 saat iken bu programda Matematik Öğretimi dersine haftalık programda 2 saat yer verilmiştir. Matematik Öğretimi dersi V. Yarıyıl programlarda yerini alırken toplam krediye oranı %1.04' dür.

Tablo 5.13. Eğitim Fakülteleri (1992) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları

Eğitim Fakültesi (1992)					
Programın tamamına ait toplam kredi=188					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediyeye Oranı
Matematik Öğretimi	2	0	2	-	2/188 (%1,06)

1992 yılında yapılan program değişikliği ile yüksekokullar fakülte adı altında değişime uğramış ve eğitim-öğretim yeniden düzenlenmiştir. Araştırmada ulaşılmakta zorluk çekilen 1992 yılı program değişikliği Dokuz Eylül Üniversitesi Katalog'96 dan temin edilmiştir(Ek 3). Ayrıca 1992 yılında Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği programına ait ders dökümü (Ek 6) yoluyla da Sınıf Öğretmenliği programının tamamına ait toplam kredi, ders saat ve kredilerine ulaşılmıştır.

Tablo 5.14. *Eğitim Fakülteleri (1997) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları*

Eğitim Fakültesi (1997)					
Programın tamamına ait toplam kredi= 157					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	YARIYILI	TOPLAM KREDİYE ORANI
Matematik Öğretimi I	2	2	3	V	2/157 (%1,27)
Matematik Öğretimi II	2	2	3	VI	2/157 (%1,27)

Tablo 5.14.'de görüldüğü gibi Eğitim Fakültesi (1997) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 157 saat iken bu programda Matematik Öğretimi dersine haftalık programda Matematik Öğretimi I için 2 saat Matematik Öğretimi II için 2 saat olmak üzere iki ayrı yarıyılıda ve toplamda 4 saat yer verilmiştir. Matematik Öğretimi I dersi V. Yarıyıl programda yerini alıp toplam krediye oranı %1,27' dir. Matematik Öğretimi II dersi VI. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediye oranı %1,27' dir.

Tablo 5.15. *Eğitim Fakülteleri (2006) Matematik Öğretimi Dersleri Teorik Uygulama Ders Dağılımları*

Eğitim Fakültesi (2006)					
Programın tamamına ait toplam kredi=156					
Matematik Grubu Dersleri					
Dersin Adı	T	U	K	Yarıyılı	Toplam Krediye Oranı
Matematik Öğretimi I	3	0	3	V	3/156 (%1,91)
Matematik Öğretimi II	3	0	3	VI	3/156 (%1,91)

Tablo 5.15.'de görüldüğü gibi Eğitim Fakültesi (2006) Sınıf Öğretmenliği programı toplam ders kredisi 156 saat iken bu programda Temel Matematik dersine haftalık programda Temel Matematik I için 2 saat Temel Matematik II için 2 saat olmak üzere iki ayrı yarıyılıda ve toplamda 4 saat yer verilmiştir. Temel Matematik I dersi I. Yarıyıl programda yerini alıp toplam krediye oranı %1.91' dir. Temel Matematik II dersi II. Yarıyıl programda yerini alırken toplam krediye oranı %1.91' dir..

5.2.3. Matematik Öğretimi Ders İçerikleri

Değişen programlarla birlikte ders içeriklerinde de değişiklikler görülmüştür. Buna göre Matematik Öğretimi, Matematik Öğretimi I, Matematik Öğretimi II ders içeriklerine ilişkin dağılımlar Pesen (2006) ve Baykul (2012) kitaplarından toplam 9 genel başlık altında verilmiş konular referans alınarak incelenmiştir.

5.2.3.1. Matematik Öğretimi

Matematik Öğretimi dersi 1982 ve 1989 yıllarında programlarda yer almakla birlikte 1992, 1997, 2006 yıllarında yer verilmemiştir. Bu nedenle Tablo 5.16.' da bu yıllarla ilgili herhangi bir veri bulunmamaktadır. Tablo 5.16.' da Matematik Öğretimi ders içeriği ile ilgili analiz sonuçları; genel kategoriler ve bu genel kategorilere ait alt kategoriler ile birlikte verilmiştir. Bununla birlikte, frekanslar sadece genel kategoriler için belirtilmiştir.

Tablo 5.16. *Matematik Öğretimi Ders içerikleri*

Matematik Öğretimi	Eğitim Yüksekokulu (1982)	Eğitim Yüksekokulu (1989)	Pesen (2006) Baykul (2012)
A. Matematik ve Öğretimi	-	-	3
B. İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı ve Uygulama Esasları	2	2	6
1)İlköğretim matematik programının kapsamı, amacı ve özellikleri	x	x	
2)Matematik derslerinde ölçme ve değerlendirme	x	x	
C. Problem ve Problem Çözme	1	1	7
1)Problem çözme	x	x	
D. Doğal Sayılar ve Öğretimi	1	1	5
1)Basamak değeri, doğal sayıların oluşumu	x	x	
E. Doğal Sayılarda Dört İşlem ve Öğretimi	2	1	9
1)Oran-orantı, yüzde hesapları ve öğretimi	x		
2)Doğal sayılarda dört işlem	x	x	
F. Kesir Sayıları, Ondalık Sayılar ve Öğretimi	1	-	7
1)Rasyonel sayılar ve öğretimi	x	-	
G. Geometri ve Öğretimi	2	1	4
1)Nokta, doğru, düzlem ve öğretimi	x	-	
2)Grafikler ve öğretimi	x	-	
3)Aritmetik ve geometrik kavramlar	-	x	
H. Ölçme ve Ölçüler	1	-	7
1)Ölçme, ölçüler ve öğretimi	x	-	
I. Veri	2	-	3

Tablo 5.16. da 1982, 1989 ve 1992 programlarında okutulan Matematik Öğretimi ders içerikleri görülmektedir. Ancak 1992 yılında yapılan program değişikliğinde Matematik Öğretimi ders içeriği “matematik ders müfredatının öğrenciler tarafından incelenmesi, araştırılması ve anlatılması.” şeklinde ifade edildiği, ders içeriklerine dair herhangi bir bilgi elde edilemediği için Tablo 5.16. da yer almamıştır.

Ayrıca 1997, 2006 Eğitim Fakülteleri programlarında Matematik Öğretimi dersi ikiye ayrılarak Matematik Öğretimi I-II şeklini aldığı için bu yıllarda uygulanan program değişikliklerine dair veriler Tablo 5.17. ve Tablo 5.18 de incelenmiştir. Bu sebeple Tablo 5.16 da 1997 ve 2006 program değişikliğine yer verilmemiştir.

Tablo 5.16. ya göre 1982, 1989 yılları Eğitim Yüksekokulları programlarında Matematik ve Öğretimi kategorisindeki hiçbir alt kategoriden bahsedilmezken, Pesen (2006) ve Baykul (2012)'ye göre 6 kategoriye ayrılan İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı ve Uygulama Esasları kategorisinde her iki yıl programında da 2 alt kategoride yer almıştır. Problem ve problem çözme ile doğal sayılar ve öğretimi kategorileri her iki yılda da birer alt kategoride ders içeriğinde yerini almıştır. Doğal sayılarda dört işlem ve öğretimi ile geometri ve öğretimi kategorileri 1982 de iki, 1989 da bir alt kategoride; kesir sayıları, ondalık sayılar ve öğretimi ile ölçme ve ölçüler 1982 yılında birer alt kategoride Matematik Öğretimi II ders içeriğinde yer almıştır. Veri konusunun 1989 yılı ders içeriğine alınmadığı Tablo 5.16. da görülmektedir.

Sonuç olarak; Tablo 5.16. da görüleceği gibi Pesen (2006) ve Baykul (2012) tarafından belirlenen Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi ders içerikleri ile birlikte değerlendirildiğinde 1982 ve 1989 yılları ders programlarına ait Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi ders içeriklerinin sınırlılığı görülmektedir. Özellikle doğal sayılarda dört işlem ve öğretimi, problem ve problem çözme, kesir sayıları ondalık sayılar ve öğretimi, ölçme ve ölçüler konularındaki sınırlılığın dikkat çekici olduğu görülmektedir. Buna ek olarak gerek 1982 gerekse 1989 yılları Sınıf Öğretmenliği ders programlarında dersin adı Matematik Öğretimi olarak adlandırılmaktadır. Bununla birlikte Tablo 5.16. da da görüldüğü gibi Matematik ve Öğretimi konusuna her iki programda da yer verilmemiştir.

5.2.3.2. *Matematik Öğretimi I*

Matematik Öğretimi I dersi 1997 ve 2006 yıllarında programlarda yer almakla birlikte 1982, 1989, 1992 yıllarında yer verilmemiştir. Bu nedenle Tablo 5.17'de bu yıllarla ilgili herhangi bir veri bulunmamaktadır.

Tablo 5.17. *Matematik Öğretimi-I Ders İçerikleri*

Matematik Öğretimi I	Eğitim Fakültesi (1997)	Eğitim Fakültesi (2006)	Baykul (2012) Pesen (2006)
A. Matematik ve Öğretimi	3	3	3
1)Matematik amacı ve temel ilkeleri	x	x	
2)Matematik öğretiminin tarihçesi	x	x	
3)Matematik öğretiminde yararlanılacak öğretme ve öğrenme stratejileri	x	x	
B. İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı ve Uygulama Esasları	3	3	6
1)İlköğretim matematik programının kapsamı amacı ve özellikleri	x	x	
2)İlköğretim matematik dersi 1. 2. Ve 3. Sınıf öğretim programındaki ilgili konular kazanımlar ve uygun etkinlik örnekleri		x	
3)Öğrenme kuramları ve matematik öğretimi ile ilişkileri	x	x	
4)Matematik derslerinde ölçme ve değerlendirme	x		
C) Problem ve Problem Çözme	1	2	7
1)Problem çözme (stratejiler, aşamalar, problem türleri)	x	x	
2)Bilgi teknolojilerini kullanma		x	
D) Doğal Sayılar ve Öğretimi	2	2	5
1)Çocukta sayı kavramının gelişimi	x	x	
2)Basamak değeri, doğal sayıların oluşumu	x	x	
E) Doğal Sayılarda Dört İşlem ve Öğretimi	8	4	9
F) Kesir Sayıları, Ondalık Sayılar ve Öğretimi	-	-	7
G) Geometrinin Öğretimi	-	-	4
H) Ölçme ve Ölçüler	-	-	7
I) Veri	-	-	3

Tablo 5.17.'de görüldüğü gibi kesir sayıları ve ondalık sayıların öğretimi, geometrinin öğretimi, ölçme ve ölçüler, veri kategorilerinin 1996 ve 2006 yılları programı Matematik Öğretimi I dersi içeriğinde yer almamaktadır. Bu kategorilerin Tablo 5.18 incelendiğinde Matematik Öğretimi II dersi içeriğinde ayrıntılı incelendiği görülmektedir. Bununla birlikte Baykul (2012) ve Pesen (2006) da 3 kategoriye ayrılan matematik ve öğretimi kategorisinin 1997 ve 2006 programlarının tamamının da yer aldığı görülmektedir. İlkokul matematik dersi öğretim programı ve uygulama esasları kategorisinde her iki yılda da 3 er alt kategoride programda yer almıştır. Problem ve problem çözme kategorisi 1997 yılında 1, 2006 yılı programında

ise 2 alt kategoride ders içeriğine girmiştir. Doğal sayılar ve öğretimi her iki yılda da 2 alt kategori de, Doğal sayılarda dört işlem ve öğretimi ise 1997 yılında 8 alt kategori de 2006 yılında ise 4 alt kategoride ders içeriğinde yer almıştır. Kesir sayıları, ondalık sayılar ve öğretimi, geometrinin öğretimi, ölçme ve ölçüler, veri kategorilerinde Baykul (2012) ve Pesen (2006) da sırasıyla 7, 4, 7 ve 3 adet alt kategoriye sahipken bu yıllarda ders içeriğinde yer almamışlardır.

Sonuç olarak; Tablo 5.17. de görüleceği gibi Pesen (2006) ve Baykul (2012) tarafından belirlenen Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi I ders içerikleri ile birlikte değerlendirildiğinde 1997 yılı ve 2006 yılına ait Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi I ders içeriğinde olumlu yönde değişim olduğu görülmektedir. Buna göre *Matematik ve öğretimi, İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı ve Uygulama* kategorileri eklenmiştir. Ek olarak, Kesir sayıları ondalık sayılar ve öğretimi, geometrinin öğretimi, ölçme ve ölçüler, veri konularının Matematik Öğretimi I dersi içeriklerinde sınırlandırılmış olduğu ancak bu konuların Temel Matematik I ders içeriklerine alındığı anlaşılmaktadır (bkz.Tablo5.8.).

5.2.3.3. *Matematik Öğretimi II*

Matematik Öğretimi II dersi 1997 ve 2006 yıllarında programlarda yer almakla birlikte 1982, 1989, 1992 yıllarında yer verilmemiştir. Bu nedenle Tablo 5.18’de bu yıllarla ilgili herhangi bir veri bulunmamaktadır.

Tablo 5.18. *Matematik Öğretimi II Ders İçerikleri*

Matematik Öğretimi II	Eğitim Fakültesi (1997)	Eğitim Fakültesi (2006)	Baykul (2002) Pesen (2006)
A) Matematik ve Öğretimi	-	-	3
B) İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı ve Uygulama Esasları		-	6
C) Problem ve Problem Çözme	-	-	7
D) Doğal Sayılar ve Öğretimi	-	-	5
E) Doğal Sayılarda Dört İşlem	-	-	9
F) Kesir Sayıları, Ondalık Sayılar ve Uygulama Esasları	3	3	7
1) Kesirler	x	x	-
2) Kesir kavramı oluşumu ve gelişimi	x		-
3) Kesirlerin farklı anlamları ve öğrenmede öğrenci güçlükleri		x	-
4) Kesir modelleri, denklik, karşılaştırma, sıralama, kesirlerle işlemler, ondalık kesirler ve işlemleri		x	-
5) Rasyonel sayı kavramının oluşması ve öğretimi, rasyonel sayılarda dört işlemin bilgi toplama teknikleri	x		-
G) Geometri ve Öğretimi	2	4	4
1) Temel geometrik düşüncenin gelişimi	x	x	-
2) Çocukta geometrik düşüncenin gelişimi		x	-
3) 2 ve 3 boyutlu geometri konuları ve bunların öğretimi		x	-
4) Programda bulunan geometri kazanımlarına uygun örnek etkinlikler		x	-
5) Temel geometrik şekiller	x		-
H) Ölçme ve Ölçüler	1	6	7
I) Veri	2	2	3
1) İstatistik ve olasılığın başlangıç ilkeleri ve öğretimi	x		-

Tablo 5.18’ de görüldüğü gibi 1997 ve 2006 yılları programlarında Matematik ve öğretimi, İlkokul matematik dersi öğretimi programı ve uygulama esasları, Problem ve problem çözme, Doğal sayılar ve öğretimi, Doğal sayılarda dört işlem kategorilerinden hiçbirindeki içerikler Matematik Öğretimi II dersinde yer almamıştır. Tablo 5.17 incelendiğinde bu kategorilerin Matematik Öğretimi I dersi içeriklerinde incelendiği görülmektedir. Baykul (2012), Pesen (2006) da 7 alt kategori ile yer alan Kesir sayıları ve ondalık sayıların öğretimi kategorisi 1997 ve 2006 programlarında 3 er alt kategori ile yer almıştır. Geometri ve öğretimi kategorisinde 1997 yılında 2 alt kategori bulunurken, 2006 yılı programında 4 alt kategoride işlenmiştir. Veri kategorisi ise 2 alt kategori ile 1996 ve 2006

programlarında yer almıştır. Ayrıca bu iki program değişikliği içinde en çok Matematik Öğretimi II dersi içeriği içinde en çok 2006 programında ölçme ve ölçüler üzerinde durulduğu görülmektedir.

Sonuç olarak; Tablo 5.17.'de görüleceği gibi Pesen (2006) ve Baykul(2012) tarafından belirlenen Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi II ders içerikleri ile birlikte değerlendirildiğinde 1997 yılı ve 2006 yılına ait Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi II ders içeriğinde dikkati çeken ilk nokta Kesir sayıları ondalık sayılar ve uygulama esasları, Geometri ve öğretimi son olarak veri kategorilerinin verildiğidir. Bunun dışında kalan ancak Pesen (2006) ve Baykul (2012) referans alınarak oluşturulan kategorilerde yer alan diğer kategorilere ilk başta yer verilmediği düşünülse de bu kategorilerin Matematik Öğretimi I dersi içeriğinde verildiği anlaşılmaktadır (bkz.Tablo 5.17.). Buna göre 1997 yılı ve 2006 yılı program değişikliklerinde Matematik Öğretimi I ve Matematik Öğretimi II derslerinin konu içeriklerinde düzenlemelere gidildiği görülmektedir.

5.3. Temel Matematik ve Matematik Öğretimi Derslerinin Yıllara Göre Dağılımı, Frekans ve Yüzdeleri

Bu bölümde *Temel Matematik* ve *Matematik Öğretimi* ana başlıkları altında toplanan derslerin yıllara göre değişen programlarının haftalık ders saatleri, haftalık ders kredileri, ders içeriklerinin frekans ve yüzdeleri incelenmiştir.

5.3.1. Haftalık Ders Saatleri ve Yüzdeleri

Araştırmanın bu kısmında haftalık ders saatleri ve yüzdeleri değişen programlara göre Temel Matematik ve Matematik Öğretimi ana başlıkları için ayrı ayrı bulunmuştur.

Tablo 5.19. *Haftalık Ders Saatleri ve Yüzdeleri*

	1982		1989		1992		1997		2006	
	HDS	%	HDS	%	HDS	%	HDS	%	HDS	%
Temel Matematik	3	50	4	66.7	4	66.7	4	33.3	4	40
Matematik Öğretimi	3	50	2	33.3	2	33.3	8	66.7	6	60
TOPLAM	6	100	6	100	6	100	12	100	10	100

Tablo 5.19. de görüldüğü gibi 1982, 1989, 1992 yıllarında Temel Matematik ve Matematik Öğretimi dersleri haftalık toplam saati 6 iken, 1997 de toplamda 12 saate çıkarılmış olup 2006 da toplamda 10 saat olarak belirlenmiştir. Ayrıca 1982 yılında Temel Matematik ve Matematik Öğretimi eşit ders saatlerine sahiptir. 1989 ve 1992 yıllarında Temel Matematik 4 saatle %66.7 oranına sahipken Matematik Öğretimi 2 saatle %33,3 oranı ile matematik dersleri arasında yer almıştır.

1997 program değişikliği ile Temel Matematik dersleri toplamda %33,3 oranı ile 4 saat, Matematik Öğretimi dersleri ise %66,7 oranı ile 8 saat programda yerini almıştır. Tabloya göre haftalık ders saati en yüksek olan yıl toplamda 12 saatlik matematik grubu dersi ile 1997 yılı olmuştur.

2006 yılındaki program değişikliği ile Temel Matematik dersleri toplamda %40 oranla 4 saat ile aynı kalmış olup Matematik Öğretimi derslerinin toplamdaki frekansı azalarak %60'lık oranla 6 saate inmiştir.

5.3.2. Ders İçeriklerinin Frekans ve Yüzdeleri

Ders içeriklerinin frekans yüzdelerinin verildiği bu bölüm Temel Matematik ve Matematik Öğretimi genel başlıkları için ayrı ayrı tablolaştırılarak incelenmiştir. Buna göre Tablo 5.20. Temel Matematik ders içeriklerinin değişen programlardaki frekans ve yüzdelerini, Tablo 5.21. ise Matematik Öğretimi dersi içeriklerinin değişen programlardaki frekans ve yüzdelerini ifade etmektedir.

Tablo 5.20. *Temel Matematik Ders İçeriklerinin Frekans ve Yüzdeleri*

Temel Matematik	1982		1989		1992		1997		2006	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
A. Matematik Bilimi	0	0	2	6,25	0	0	1	5,6	2	6,4
B.Kümeler	2	10,5	2	6,25	0	0	2	11,1	2	6,4
C.Sayılar	8	42	8	25	6	35,3	6	33,3	8	25,8
D.Denklem kavramı	2	10,5	6	18,7	5	29,4	2	11,1	5	16,1
E.Bağıntı – Fonksiyon	4	21	3	9,3	1	5,8	3	16,6	7	22,6
F.Geometri	0	0	7	21,8	3	17,6	2	11,1	3	9,7
G.Trigonometri	0	0	0	0	-	0	1	5,6	1	3,3
H.Veri toplama	0	0	1	3,4	1	5,8	0	0	3	9,7
I.Diğer	3	16	3	9,3	1	5,8	1	5,6	0	0
TOPLAM	19	100	32	100	17	100	18	100	31	100

Tablo 5.20. incelendiğinde; program değişikliklerinin yapıldığı tüm yıllarda Temel Matematik ders içeriğinde en fazla yer verilen konunun Sayılar (%42, %25, %35,5, %33,3, %25,8) olduğu anlaşılmaktadır. Buna karşın, Trigonometri konusuna da (%0, %0, %0, %5,6, %3,3) ile programlarda çok az yer verildiği görülmektedir.

Bunun yanında 1982 yılı program değişikliğinde Matematik bilimi, Geometri, Trigonometri ve Veri Toplama konularına hiç yer verilmediği belirlenmiştir. Trigonometri konusuna ayrıca 1989 ve 1992 yıllarındaki program değişikliklerinde de yer verilmediği görülmektedir. Matematik Bilimi ve Kümeler konusu yine 1992 yılı programında yer almamaktadır. Tablo 5.20’den 1997 yılı program değişikliğinde Veri Toplama konusunun ders içeriğine alınmadığı görülmekte olup 2006 programında diğer kategorisi içinde yer alan konu başlıklarının ders içeriklerinden çıkarıldığı görülmektedir.

Ayrıca yıllara göre ayrı ayrı ders içeriklerinin frekansları incelendiğinde toplamda 32 konu ile 1989 yılının Temel Matematik kategorisindeki en fazla konu içeriğine sahip olduğu, buna karşın toplamda 17 konu ile 1992 yılının Temel Matematik kategorisindeki en az konu içeriğine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 5.21. *Matematik Öğretimi Ders İçeriklerinin Frekans ve Yüzdeleri*

Matematik Öğretimi	1982		1989		1997		2006	
	f	%	f	%	f	%	f	%
A) Matematik ve Öğretimi	0	0	0	0	3	12	3	10.2
B)İlkokul Matematik Dersi Programı	2	16.5	2	33,6	3	12	3	10.2
C)Problem ve Problem Çözme	1	18.5	1	16.6	1	4	2	7
D)Doğal Sayılar ve Öğretimi	1	8.5	1	16.6	2	8	2	7
E)Doğal Sayılarda Dört İşlem ve Öğretimi	2	16.5	1	16.6	8	32	4	14
F)Kesir, Ondalık Sayılar ve Öğretimi	1	8.5	0	0	3	12	3	10.2
G)Geometri ve Öğretimi	2	16.5	1	16.6	2	8	4	14
H)Ölçme ve Ölçüler	1	8.5	0	0	1	4	6	20.4
I)Veri	2	16.5	0	0	2	8	2	7
TOPLAM	12	100	6	100	25	100	29	100

Tablo 5.21 e göre program değişikliğinin yapıldığı tüm yıllarda Matematik Öğretimi ders içeriğinde en fazla yer verilen konun Doğal Sayılarda Dört İşlem ve Öğretimi (%16.5,%16,6,%8,%4) olduğu anlaşılmaktadır. Buna karşın en az yer verilen konu ise Problem ve Problem Çözme (%18.5,%16.6,%4,%7) olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Matematik ve Öğretimi konusunun 1982 ve 1989 yılları ders programlarında hiç yer verilmediği görülmektedir. Yine Ölçme ve Ölçüler konusuna 1989 yılı programında aynı şekilde veri konusuna 1989 yılı ders programında yer verilmediği görülmektedir. Tablo 5.21'den Doğal Sayılarda Dört İşlem ve Öğretimi konusunun 1997 yılı program değişikliğinde en fazla konu içeriğine ulaştığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca yıllara göre ayrı ayrı ders içeriklerinin frekansları incelendiğinde toplamda 29 konu ile 2006 yılının Matematik Öğretimi kategorisindeki en fazla konu içeriğine sahip olduğu, buna karşın toplamda 6 konu ile 1989 yılının Matematik Öğretimi kategorisindeki en az konu içeriğine sahip olduğu görülmektedir.

5.3.3. Haftalık Ders Kredileri ve Yüzdeleri

Bu bölümde Temel Matematik ve Matematik Öğretimi genel kategorileri yıllara göre değişen programlarda haftalık ders kredileri ve yüzdeleri Tablo5.22.' de verilmiştir.

Tablo 5.22. *Haftalık Ders Kredileri ve Yüzdeleri*

	1982		1989		1992		1997		2006	
	Krd	%	Krd	%	Krd	%	Krd	%	Krd	%
Temel Matematik	3	50	4	66,7	4	66,7	4	40	4	40
Matematik Öğretimi	3	50	2	33,3	2	33,3	6	60	6	60
TOPLAM	6	100	6	100	6	100	10	100	10	100

Tablo 5.22. de iki ana kategoriye ayrılan matematik grubu derslerinin değişen yıllardaki programlara göre haftalık ders kredileri ve yüzdeleri verilmiştir. Buna göre toplamda 10 kredi ile matematik grubu derslerinin 1997 ve 2006 yılları programlarında en yüksek kredisine sahip olduğu görülmektedir. Buna karşın 1982, 1989 ve 1992 yıllarındaki programlarda toplamda 6 kredi olduğu görülmektedir. Temel Matematik ve Matematik Öğretimi kategorileri ayrı ayrı incelenecek olunursa 1982 yılında 3'er kredi ile aynı krediye sahip olduklarını, 1989 ve 1992 programlarında Temel Matematik kategorisinin 4 kredi, Matematik Öğretimi kategorisinin ise 2 kredi olduğu görülmektedir. 1997 ve 2006 yılları program değişikliklerinde kredilerin değişerek Temel Matematik kategorisinin 4 kredi, Matematik Öğretimi kategorisinin ise 6 krediye çıkarılarak Matematik derslerinin öğretimine daha fazla önem verildiği anlaşılmaktadır.

5.4. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular

1982 yılından 2006 yılına kadar değişen programlarda Sınıf Öğretmenliği programındaki, *Temel Matematik* ders içeriklerinde yapılan araştırmaya göre değişim olduğu görülmüştür.

Buna göre Temel Matematik, Temel Matematik I, Temel Matematik II ders içeriklerine ilişkin dağılımlar Kaçar(2009) dan toplam 9 genel başlık altında verilmiş

konular referans alınarak incelenmiş ve son olarak Temel Matematik ana kategorisi adı altında değerlendirilmiştir.

Kaçar (2009), Mirasyedioğlu (1998) ve Mirasyedioğlu (1999) tarafından belirlenen Sınıf Öğretmenliği Temel Matematik ders içerikleri ile birlikte değerlendirildiğinde 1982 yılından 2006 yılına kadar değişen programlarda Sınıf Öğretmenliği Temel Matematik ders içeriğinde olumlu yönde değişim olduğu görülmektedir. 1982 programı ile başlayan eğitim reformu hareketleri 2006 yılına kadar sürekli, mevcut her program bir diğerine taban oluşturacak şekilde geliştirilerek uygulamaya sunulmuştur. Temel Matematik dersi ile başlayan matematik grubu dersi sonraki yıllarda Temel Matematik I ve Temel Matematik II şeklinde ikiye ayrılmıştır. Temel Matematik I dersi matematik konularının zeminini oluşturacak şekilde, Temel Matematik II dersi ise matematik konularının geliştirilmiş şeklini verecek şekilde düzenlenerek sunulmuştur. Bu sayede matematik ders içeriklerinin karmaşık yapısı daha düzenli hale getirilmiştir. Ayrıca Temel Matematik ders saat ve kredilerinde 1989 program değişikliğinde ki artıştan sonra değişim olmadığı görülmüştür. Buradan mevcut içerikler için yeterli sürenin olduğu söylenebilir.

Buna karşılık program değişikliklerinde dikkat çeken en önemli unsur sınıf öğretmenliği programında eğitim gören bir öğretmen adayının ileriki yıllarda öğrencilerine aktarım yapabilmesini sağlayan pek çok konu içeriğinin programlarda yıllarca yer almadığı görülmüştür. En belirgin örneklerden Temel Matematik dersinin *Matematiğin Tanımı* kategorisi çocuğun matematik dersinin ne olduğu, matematiğin amacı ve önemi, diğer bilimlerle ilişkisi bilgilerini içermesi gerekirken, Tablo 5.8. de görüleceği gibi 2006 yılı programına kadar bu konularla ilgili öğrencilere yeterli bilgi aktarımı yapılmadığı açıkça görülmektedir. Bu durum bu dersi alan bir öğrencinin dersi anlama ve temelini oluşturma konusunda ne kadar başarılı olabileceği konusunda akıllarda soru işareti bırakmaktadır. Benzer şekilde, Temel Matematik ders içeriklerinde Denklem kavramı ve veri kategorilerinde de 2006 yılı program değişikliğine kadar konuların sınırlandırıldığı görülmektedir. Buradan 2006 programına kadar yapılan program değişikliklerinin her birinin bir diğerine zemin oluşturacak ve eksik yanlarını tamamlayacak şekilde oluşturulduğu

ve en son 2006 program değişikliği ile günümüzde ki eğitim sistemine en yakın içeriklere ulaştığı söylenebilir.

5.5. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

1982 yılından 2006 yılına kadar değişen programlarda Sınıf Öğretmenliği programındaki, *Matematik Öğretimi* ders içeriklerinde yapılan araştırmaya göre değişim olduğu grlmştir. Buna göre Matematik Öğretimi, Matematik Öğretimi I, Matematik Öğretimi II ders içeriklerine ilişkin dağılımlar Pesen (2006) ve Baykul (2012) kitaplarından toplam 9 genel başlık altında verilmiş konular referans alınarak incelenmiş ve son olarak Matematik Öğretimi ana kategorisi adı altında değerlendirilmiştir.

Pesen (2006) ve Baykul (2012) tarafından belirlenen Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi ders içerikleri ile birlikte değerlendirildiğinde 1982 yılından 2006 yılında kadar değişen programlarda Sınıf Öğretmenliği Matematik Öğretimi ders içeriğinde olumlu yönde değişim olduğu görülmektedir. 1982 yılı ile başlayan program değişimleri 2006 yılı program değişimine kadar incelendiğinde yapılan program değişiklikleri ile birlikte Sınıf Öğretmenliği programı Matematik Öğretimi dersi için yeni bir oluşuma gidildiği aşıkardır. Eğitimin yeniden yapılandırılmaya başlandığı bu yıllarda Eğitim Yüksekokulları'ndaki programlarda matematik grubu derslerinin gerek içerik gerekse ders saatleri yönünden zayıf yönünün tamamlandığı görülmektedir. *Matematik ve Öğretimi* kategorisi tüm alt kategorileri ile beraber programda yerini almıştır. Bu sayede matematik dersi ve bu dersin öğretiminin neden gerekli olduğu tarihçesi ve öğretme-öğrenme stratejileri tam anlamıyla öğrenmeye açık öğretmen adaylarına sunulmuştur. Bunun yanı sıra matematik programının kapsamı amacı ve özellikleri, dersin kazanımları ve etkinlikler, lme-değerlendirme gibi alt konular bu program değişikliklerinde ayrıntılı incelenme imkanı bulmuştur.

Yeni programda ğrenci odaklı bir yaklaşım izlenilmiştir. Matematik grubu derslerinin bilgi boyutu Temel Matematik dersleri içinde eritilerek Matematik Öğretimi derslerinde öğrencilerin matematik konularını nasıl öğreneceği etkinliklerle kazandırılmaya çalışılmıştır. Bu sayede başlangıçtan bu yana matematik eğitimini

daha sistematik bir hal aldığı görülmektedir. Yapılan son program değişikliği ile diğer programlardan farklı olarak bilgi teknolojilerine, kazanımlara ve etkinliklere yer verildiği görülmüştür. Buradan *Matematik Öğretimi* dersinin konu anlatımından çıkıp performansa dönüştürüldüğü açıkça görülmektedir.

Ayrıca 1982'den 2006'ya değişen programlarda Matematik Öğretimi ders saat ve kredilerinde ki ciddi orandaki artış matematik dersinin öğretimine ağırlık verildiğinin ispatı niteliğindedir.

6. TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı 1982 yılından en son 2006 yılı programları ile birlikte tüm Sınıf Öğretmenliği programlarında yer alan Matematik grubu derslerinin içeriklerine yönelik tarihsel değişimi ortaya koymaktır. Buna göre araştırmada nitel araştırmalarda veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmış olup içerik analizi ile verilerin analizi yapılmıştır.

Bu bölüm ayrıca TIMMS(2011), PISA(2012) araştırma sonuçları ile desteklenmiştir. TIMMS 1995'ten beri yapılan, dünyadaki en büyük uluslararası öğrenci başarısını değerlendirme çalışmasıdır. 4 yılda bir gerçekleşen bu çalışma 4. Ve 8. Sınıf düzeyindeki öğrencilere uygulanmaktadır. Amacı, öğrenci başarısındaki eğilimleri izlemek ve ulusal eğitim sistemleri arasındaki farklılıkları belirlemektir(Yıldırım, Ceylan, Yetişir, 2013).

PISA zorunlu eğitim sonunda örgün eğitime devam eden 15 yaş grubu öğrencilerin hayata hazır oluş durumlarını belirlemeye odaklanan dünyanın en kapsamlı eğitim araştırmasıdır. 3 yılda bir uygulanan bu çalışma, fen, matematik ve okuma becerileri kapsamında değerlendirme yaparken, her sınavda belirtilen alanlardan birisini de ön plana çıkartır. Son olarak 2012'de gerçekleştirilen PISA' nın ağırlıklı sınav alanı matematik dersi idi.

Bulgular Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nca yayınlanan İlköğretim Matematik dersi 1-5 sınıflar öğretim programı ile birlikte harmanlanarak tartışılmıştır.

Buna göre; analiz sonuçlarından elde edilen verilere göre 1982 yılından en son 2006 yılında yeniden düzenlenen programlardaki Temel Matematik ders içeriklerinde araştırmadan elde edilen bulgulara göre bir değişimin olduğu görülmektedir. Ancak bu değişiklikler Türkiye'nin katıldığı araştırmalarda ön sıralara yerleşmesi konusunda yeterli olamamıştır.

Türkiye PISA 2012’de 34 OECD ülkesi arasından 32. olmuştur. Katılımcı 65 ülke bazında inceleme yapıldığında ise Türkiye Matematikte 44. sırada yer almıştır(TEDMEM,2014). Öğrencilerin matematik konusunu öğrenmek için gerekli ön bilgilerini ilköğretim kademesinde alması gerektiğini düşünürsek, 15 yaş grubunda öğretimi aksatacak kadar ciddi eksiklikler vardır. Ön bilgi eksikliğinden kaynaklanan bu sıkıntıların yine ilköğretim programlarında yapılacak düzenlemeler ile çözülmesi gerekmektedir. Bu durum gösteriyor ki sınıf öğretmeni yetiştiren eğitim kurumlarımızda program değişiklikleri yapılsa da bu programların eksik yanları öğretmen adaylarının gelecekte mesleğini verimli şekilde yapamamalarına sebep olmaktadır.

TIMMS’ teki soruların her biri öğrenme alanı ve bilişsel alan olmak üzere iki boyuta sahiptir. Öğrenme alanları 4. Sınıf seviyesinde sayılar(%50), geometri(%35), veri gösterimi(%15) olmak üzere üç tanedir. Bilişsel alan bilme, uygulama, akıl yürütme, alt alanlarından oluşmakta olup bu alanlara 4. Sınıf seviyesinde verilen ağırlıklar sırasıyla %40,%40,%20 şeklindedir. 4. Sınıf seviyesinde yapılan bu sınav öğrenme alanında sayılar konusundan %50 ağırlıklı soru çıkarırken değişen programlarımızın hiçbirinde bu kadar yoğun sayılar konusuna önem verilmemiştir. Aynı durum geometri ve veri kategorileri içinde geçerlidir. Eğitimini bu konuları sınırlı ya da hiç almadan tamamlayan bir öğretmenin öğrencilerine bu konularla ilgili doğru bilgi aktarımı yapması mümkün gözükmemektedir. Dolayısıyla bu durum birbirini tamamlar nitelikte ilköğretimdeki öğrencilerin sonrasında ortaöğretim ve lisede başarılı olmalarını etkileyecek şekilde devam eder. Bu ifadeyi ispatlar nitelik taşıyan TIMMS ve PISA araştırmaları Türkiye’de eğitimin ve programların çocukların başarıları üzerinde ne denli yeterli olduğunu göstermektedir.

1982 yılından en son 2006 yılında yeniden düzenlenen programlardaki Matematik Öğretimi ders içeriklerinde de araştırmadan elde edilen bulgulara göre bir değişimin olduğu görülmektedir.

MEB (2009) a göre İlköğretim Matematik dersi öğretim programının öğrenme alanı 4 başlıkta incelenmiştir. Bunlar; sayılar, geometri, öğrenme alanları ve veri

şeklinde. Bu başlıklar altında alt öğrenme alanları ve bu alanların kazanımlarına dair tablolar Ek 7 de verilmiştir.

MEB (2009)'a göre İlköğretim Matematik dersi öğretim programı *Sayılar* kategorisi ilköğretimin tüm kademelerinde gerek kazanım gerekse ders saati açısından en fazla yer verilen başlıktır. Buna karşın, üniversitelerin sınıf öğretmeni yetiştiren kurumlarında yapılan program değişikliklerine bakıldığında sayılar kategorisinin sınırlandırıldığı görülmektedir.

Aynı şekilde *Geometri* kategorisi incelendiğinde MEB (2009)'a göre İlköğretim Matematik dersi öğretim programı *geometri* kategorisi ilköğretimin tüm kademelerinde ayrıntılı şekilde verilmişken 1982 Eğitim Yüksekokulları döneminde programa girememiş, diğer program değişikliklerinde ise sınırlandırılmış şekilde programlarda yer almıştır. Bu noktada TIMMS raporları da göstermektedir ki 4.sınıf düzeyinde geometri alt alanlarındaki ortalama başarı düzeylerinin görece düşüklüğü dikkat çekmektedir. Ayrıca bu yapının alt, orta ve üst düzey okulların tümünde görülüyor olması nedeniyle, sorunun öğretim programları, ders kitapları ve yaygın öğretim pratikleri dikkate alınarak incelenmesi daha uygun olacaktır(TIMMS,2011).

Ölçme kategorisi Matematik Öğretimi 1982 yılı Eğitim Yüksekokulu programı dışında hiçbir program değişikliğinde yer almamıştır. MEB (2009)'a göre ise İlköğretimin her kademesinde ayrıntılı şekilde öğrencilere verilmesi gerektiği görülmektedir.

Aynı şekilde veri kategorisinde de 1997 programında sadece bir alt kategori ile istatistik ve olasılığın başlangıç ilkeleri adı altında verildiği görülmektedir. Oysa MEB (2009)'un belirlediği esaslara göre tablo-şema yorumlama, grafik yorumları, olasılık, şekil-nesne grafiği gibi konuların öğrencilere verilmesi gerekmektedir. Buradan veri konusu ile ilgili eğitimi üniversitelerinde almamış olan öğretmenlerimizin öğrencilerine ne ölçüde bu konu ile ilgili aktarım yapabilecekleri tartışmaya açıktır yorumu yapılabilir.

Görülüyor ki en son 2006 yılında yapılan program değişikliği MEB (2009), İlköğretim Matematik dersi öğretim programına en yakın içerikli program olsa da

yine de eksik yanlarının olduğu aşıkardır. Bu yorumu uluslararası yapılan sınav sonuçlarında Türkiye'nin bulunduğu noktaya dikkate alarak söylemek mümkündür. Ancak 1982 yılından günümüze eğitimin geldiği noktayı da göz ardı etmemek gerekir.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde elde edilen bulgulara dayalı olarak araştırmanın sonuçlarına yer verilmiş; elde edilen bulgular ve sonuçlar ışığında konu hakkında çalışmak isteyen araştırmacı ve eğitimcilere yönelik önerilerde bulunulmuştur.

1982 yılına kadar sınıf öğretmeni yetiştirme görevi Milli Eğitim Bakanlığı'na aitken, bu tarihten sonra Eğitim Enstitüleri, Eğitim Yüksek Okullarına dönüştürülmüştür. 1989 yılı ile bu okullar 4 yıllık eğitim vermeye başlamıştır ve 1992 yılında Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı adını almıştır. Sonrasında 1996 ve 2006 yıllarında olmak üzere iki kez daha yenilenen sınıf öğretmenliği programı günümüzde tamamen üniversiteler tarafından lisans düzeyinde yetiştirilmektedir.

1982'den başlayan program revizyonları 2006 yılına kadar ders içerik, kredi ve ders saatleri yönünden incelendiğinde Sınıf Öğretmeni yetiştiren programların içerik, ders saati ve ders kredileri yönünden olumlu yönde yol aldığı görülmüştür. Buna göre 1982 Eğitim Yüksekokulu programının matematik grubu dersleri Temel Matematik ve Matematik Öğretimidir. Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği programlarındaki matematik grubu dersleri Temel Matematik I, Temel Matematik II, Matematik Öğretimi I ve Matematik Öğretimi II adıyla ayrılmış ve her biri kendi içinde konu dağılımı, haftalık ders saati ve kredileri olmak üzere düzenlenmiştir. Bu şekilde Yüksekokullar da ki programlarda matematik grubu derslerinin gerek içerik gerekse ders saatleri yönünden zayıf yönünün tamamlandığı görülmüştür.

Başlangıçta matematik derslerinin bilgi boyutunun verildiği Temel Matematik ve matematik derslerinin öğretimi boyutunun verildiği Matematik Öğretimi derslerinin konuları iç içe karışık şekilde verilirken program revizyonları sayesinde düzene girdiği görülmüştür. Ayrıca bu derslerin kendi içlerinde I ve II şeklinde kademelendirilmesiyle I. Grup derslerin matematik ders içeriklerinin zeminini oluşturacak şekilde, II. Grup derslerin ise matematik dersi içeriklerinin geliştirilmiş konu içeriklerini oluşturacak şekilde programlandırıldığı görülmüştür.

Ancak her ne kadar 1982 Eğitim Yüksekokullarından 2006 Eğitim Fakülteleri dönemine sınıf öğretmenliği programı geliştirilmiş olsa da, gerek MEB (2009)'un belirlediği esaslar gerekse uluslar arası sınavlardaki sonuçlar sınıf öğretmeni yetiştirme sistemimizde aksayan yönlerin olduğunu göstermiştir.

Ülke kalkınması ve ilerlemesinde nitelikli öğretmen yetiştirme önemli bir gereksinimdir. Sağlıklı bir eğitim sistemi için öğretmenlerin iyi yetiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Ancak Sınıf öğretmeni yetiştirme programların da sürekli olarak revizyona gidilmesi dolayısıyla istikrarın yakalanamaması, öğretmen yetiştirme programlarının değişen dünya koşullarının dışında kalması, sınıf öğretmenliği programı öğrencilerinin gerekli niteliklere sahip olamadan mezun vermesi sorununa yol açmaktadır. Dolayısıyla sınıf öğretmeni yetiştirme sistemi, bugünkü amaç, program ve yapısıyla sağlam temeller üzerine oturacak hale getirilmelidir.

Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programları, toplum ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda, gelişmiş ülkelerdeki eğitim programları da göz önüne alınarak hazırlanmalı ve sürekli olarak geliştirilebilir olmalıdır.

Araştırma sonuçlarından yola çıkarak, alandaki çalışmalar ile araştırmaya yönelik şu öneriler sunulmuştur:

1. Etkili ve nitelikli öğretmen yetiştirme programlarının hazırlanması ve uygulanması gerekmektedir.
2. Eğitim programlarında hedef davranışlar belirlenirken yaşam boyu öğrenme becerileri göz önünde bulundurulmalıdır.
3. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programları, MEB ve YÖK ün işbirliği ile ve bilimsel gelişmeler ışığında hazırlanmalı ve yaygınlaştırılmadan önce pilot uygulamaya tabi tutulmalıdır.
4. Değişen programlardaki verime bakıldığında Sınıf Öğretmenliği programı ile ilgili olarak MEB ve üniversitelerin koordinasyonuna dayalı, bilimsel gelişmeler ile

uygulamadaki sorunlar ekseninde sınıf öğretmenlerinin niteliğini artırmaya yönelik hizmet-içi eğitim etkinlikleri düzenlenmelidir.

5. Öğretmenlerin eğitimleri süresince daha çok uygulamalı ve eğitim ortamlarında iletişim becerilerini geliştirici içerikte dersler almalarının öğrencileri için daha fazla katkı sağlayacağı açıktır.

6. İlkokulların ilk sınıflarından itibaren dil, sosyal beceri, düşünme, problem çözme, akıl yürütme gibi TİMMS ve PISA da da önemsenen gelişimsel özellikler ön plana çıkarılmalıdır.

7. MEB(2009) matematik dersi öğretim programının öğrenme alanları ile mevcut sistemdeki uygulamalar dikkate alındığında öğretmen yetiştirme sisteminin yeniden tasarlanması gerekliliği görülmektedir. Tüm gelişim alanlarında öğrenci merkezli uygulamaları kullanabilecek öğretmen yeterliliklerinin tanımlanması önemsenmelidir.

8. Sınıf Öğretmenliği Programında okuyan öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin üniversitede almış oldukları alan derslerinin ne kadar işlerine yaradığını düşündükleri ve lisans eğitimleri sırasında aldıkları alan derslerinin meslekte ne kadar kullanılabilir olduğu sorusunun cevabı önemlidir. Bu sebeple Sınıf Öğretmenliği Programındaki alan derslerinin meslekteki kullanılabilirliğine dair öğretmen ve öğretmen adayı görüşleri alınmalıdır.

9. Sınıf Öğretmenliği programında eğitim gören öğrencilerin diğer branş öğretmenliği programlarında eğitim gören öğrencilere göre çok daha fazla farklı alanda donanımlı olmaları gerekliliği düşünülecek olunursa, değişen programlarda genel kültür, öğretmenlik meslek bilgisi ve okul uygulamaları boyutuna ağırlık verilmediği görülmektedir. Buna göre öğretmen eğitimi süreci sonunda canlı olarak performans gösterebilecekleri uygulama sınavlarının ve meslek öncesinde de alan bilgilerini ölçmeye yönelik sınavların yapılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Akbaba, T. (2004). *Cumhuriyet Döneminde Program Geliştirme Çalışmaları*. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 5(54-55).
- Akyüz, Y. (1993). *Türk Eğitim Tarihi*. İstanbul: İstanbul Kültür Koleji Yayınları.
- Akyüz, Y. (1997). *Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1997'ye)*. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları.
- Arslan, M. (2000). *Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Programları ve Belli Başlı Özellikleri*. Milli Eğitim Dergisi, 146.
- Arslan, M. (2005). Cumhuriyet dönemi ilköğretim programları ve belli başlı özellikleri, Türkiye Sanal Eğitim Bilimleri Kütüphanesi, 22 Mayıs 2013, <http://www.egitim.aku.tr>.
- Aydın, A. (1998). *Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılması ve Öğretmen Yetiştirme Sorunu*. Kuram ve Uygulama Eğitim Yönetim Dergisi, 4(3), 275-286.
- Azar, A. (2011). *Türkiye'deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: Nitelik mi, nicelik mi*. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 1(1), 36-38.
- Başar, E. (2004). *Milli Eğitim Bakanlarının Eğitim Faaliyetleri (1920–1960)*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Bakay, G. (2009). *Öğretmenlerin Yıllık Plan, Ünite Plan, Günlük Plan Hazırlamaktaki Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi*.
- Baksan, A., Aydın, A. & Madden, T. (2006). *Türkiye'deki Öğretmen Yetiştirme Sistemine Karşılaştırmalı Bir Bakış*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 15(1), 35-42.
- Baykul, Y. (2012). *İlkokulda Matematik Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bilgin, N. (2000). *İçerik Analizi*. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

- Bursalıoğlu, Z. (1994). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Çetin, K., & Gülseren, H. (2003). Cumhuriyet Dönemi Eğitim Stratejileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 160, 1-20.
- Çelenk, S. (2000). *Cumhuriyet Döneminde İlköğretim. İlköğretim Programları ve Gelişmeler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Çepni, S. (2010). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş* (5. Baskı). Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Demirel, Ö., & Sands M.. (1996). "Türkiye'de Öğretmen Eğitiminde Program Geliştirme Üzerine Bir Yaklaşım." *Teacher Training For The Twenty-First Century*. İzmir: Dokuz Eylül University Buca Faculty Of Education.
- Demirel, Ö. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Ö. (2006). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dursunoğlu, H. (2003). *Cumhuriyet Döneminde İlköğretime Öğretmen Yetiştirme Tarihi Geçmişi*, Mili Eğitim Dergisi.160,64-74.
- Ergün, M. (2006). "Atatürk Döneminde Öğretmen Yetiştirme", *Atatürk Döneminden Günümüze Cumhuriyetin Eğitim Felsefesi ve Uygulaması Sempozyumu*, Ankara: Gazi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Erdem, A. (2005). İlköğretimimizin Gelişimi ve Bugün Gelinek Nokta. *Bilim Eğitim ve Düşünce Dergisi*, 5(2).
- Ergün, M. (1997). *Atatürk Devri Türk Eğitimi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Gürkan, T. (2005). Programın Yapısal Boyutları ve Program Geliştirme Süreci. M. Gültekin (Ed.). *Öğretimde planlama ve değerlendirme* (s. 15-30). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- Gözütok, F. D. (2003). Türkiye’de Program Geliştirme Çalışmaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 160, 90-102.
- Gülcan, M. & Diğerleri (2003). *Türkiye’de İlköğretim (Dünü, Bugünü, Yarını)*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Kaçar, A. (2009). *Temel Matematik I-II*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kalaycı, N. (2000). *İlköğretim Programları ve Gelişmeler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Yayınları.
- Karaçalı, A. (2004). Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürü Kerem Altun İle Öğretmen Yeterlilikleri üzerine söyleşi. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 5(58) 20-26.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet Döneminde Dal Öğretmeni Yetiştirme. *AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35 (1-2), 1-14.
- Koçer, H. (1992). *Türkiye’de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Korkut, F. (2002). Lise öğrencilerinin problem çözme becerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23).
- Küçükahmet, L. (1997). *Eğitim Programları ve Öğretim*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- MEB, (1995). *Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme*. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Yayın No:4.
- MEB, (2009). İlköğretim Matematik Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri. <http://otmg.meb.gov.tr/alanmatematik.html>
- Mirasyedioğlu, Ş. (1998). *Temel Matematik I*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Mirasyedioğlu, Ş. (1999). *Temel Matematik II*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Oğuzkan, F. (1993). *Eğitim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Emel Matbaacılık.

- Özoğlu, M. (2010). “Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Sorunları”, *Seta Analiz*, 17, 26.
- Özkan, R. (2008). “Öğretmenlik Mesleğinin Önemi”, Erişim tarihi : 20 Şubat 2013, www.genbilim.com/content/view/4625/39.
- Öztürk, C. (2005). *Türkiye’de Düünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Pesen, C. (2006). *Eğitim Fakülteleri Ve Sınıf Öğretmenleri İçin Yapılandırıcı Öğrenme Yaklaşımına Göre Matematik Öğretimi*, Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Sözer, E. (1998). *Sosyal Bilgiler Programının Amaçları, İlkeleri ve Temel Özellikleri. Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları,15-39.
- Şahin, E., & Özteke, H. Ç. (2003).1980-2000 Yılları Arası Hükümet Programlarında İlköğretim, *Bursa: Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*.17(1).
- Şeker, H., Deniz, S.,& Görgeç, İ. (2005). Tezsiz Yüksek Lisans Öğretmen Adaylarının Öğretmen Yeterlikleri Üzerine Değerlendirmeleri. *Kuram ve Uygulama Eğitim Yönetimi*, 42(42), 237-253.
- Taşdemirci, E. (1999). Yüzyılımızın Başından Günümüze Kadar Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Sisteminde Çağdaş Pedagoji Akımları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (8) 163.
- TEDMEM, (2014). *PISA 2012: Türkiye Üzerine Öneriler ve Değerlendirmeler*. Türk Eğitim Derneği Tedmem Analiz Dizisi 2. Ankara.
- Tertemiz, N. (2000). *Sınıf Yönetimi ve Disiplin*,(Ed. Küçükahmet, L.). Ankara: Nobel Yayınları.
- Tuzcu, S. (2002). Türkiye’de Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Sistemi. *Çağdaş Eğitim*, 290, 21-27.
- Varış, F. (1996). *Eğitimde Program Geliştirme: Teori ve Teknikler*. Ankara: Alkım Kitapçılık ve Yayıncılık.

Varış, F. (1997). *35.Eğitimde program geliştirme: Teoriler-Teknikler*. Ankara: Alkım Yayıncılık.

URL-1. www.yok.gov.tr (Erişim tarihi: 09.07.2011).

Uzunboylu, H. (2008). *Eğitim Programları ve Değerlendirmesi*. Ankara: Pegem Akademi.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2000). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Yıldırım, H. H., Yıldırım, S., Ceylan, E., Yetişir, M. İ. (2013). *Türkiye Perspektifinden TIMSS 2011 Sonuçları*. Türk Eğitim Derneği, Ankara: Tedmem Analiz Dizisi I.

YOK, (2007). *Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007)*. Ankara.

Yüksel, S. (2003). Türkiye’de Program Geliştirme Çalışmaları ve Sorunları. *Milli Eğitim Dergisi*. (159), 120-125.

Yüksel, İ. & Sağlam, M. (2014). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.

EKLER

EK 1: II YILLIK YÜKSEKOKULLARI DERS PROGRAMI (Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Arşivi,1983).

II YILLIK YÜKSEKOKULLARI DERS PROGRAMI (1982)

ALANLAR VE DERSLER	1.SINIF		2.SINIF	
	1.Yarıyıl	II.Yarıyıl	III.Yarıyıl	IV.Yarıyıl
Temel Matematik	3	–	–	–
Genel Biyoloji	2	–	–	–
Genel Psikoloji	2	–	–	–
Matematik Öğretimi	3	–	–	–
Müzik ve Öğretimi	2	2	2	–
Beden Eğt.Oyun ve Öğretimi	2	2	2	–
Resim - İş Yazı ve Öğretimi	2	2	2	–
Türk Tarihi	–	3	–	–
Temel Fizik	–	2	–	–
İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	–	2	–	–
Araştırma Yöntemleri	–	2	–	–
Temel Kimya	–	–	3	–
Genel Coğrafya	–	–	2	–
Türkiye Coğrafyası	–	–	–	2
Ülkeler Coğrafyası	–	–	–	2
Düşünce ve Uygarlık Tarihi	–	–	–	2
Toplum Sağlığı ve İlk Yardım	–	–	–	2
Fen Bilgisi Öğretimi	–	–	3	–
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	–	–	2	2
Türkçe Öğretimi	–	–	2	2
İş ve Teknik Eğitimi	2	2	–	–
Ev Ekonomisi	2	2	–	–
Ticaret Turizm	–	–	2	2
Tarım Bilgisi	–	–	2	2
Eğitime Giriş	3	–	–	–
Eğitim Sosyolojisi	3	–	–	–
Eğitim Psikolojisi	–	3	–	–
İlkokul Programı ve Öğr.İlk.	–	3	–	–
Eğitimde Ölçme ve Değerlen...	–	–	3	–
Rehberlik	–	–	3	–
Eğitim Yönetimi	–	–	–	3
Yabancı Dil	4	4	–	4
Atatürk İlk. Ve İnk. Tarihi	1	1	1	1
Türk Dili	3	3	3	3
Bed.Eğt. Veya Güzel Snt. Dl.	1	1	1	1
Uygulama	Bir Ay			

EK 2: EĞİTİM YÜKSEKOKULLARI DERS PROGRAMI (Gazi Üniversitesi
Kastamonu Eğitim Fakültesi Arşivi,1990)

1.YIL			
Dersin Adı (1. Yarıyıl)	Saat Kredi	Dersin Adı (2. Yarıyıl)	Saat Kredi
Türk Dili	3	Türk Dili	3
Genel Tarih	2	Türk Tarihi	2
Genel Coğrafya	2	Türkiye Coğrafyası	3
Yurttaşlık Bilgisi	2	Temel Matematik	2
Temel Matematik	2	Temel Fizik	3
Eğitime Giriş	3	Eğitim Sosyolojisi	2
Psikolojiye Giriş	2	Eğitim Felsefesi	2
Sosyolojiye Giriş	2	(x) Resim-İş, Müzik veya Beden Eğt.	2
Felsefeye Giriş	2	(x) Yabancı Dil (İng.Frans.Alm.)	2
(x) Yabancı Dil (İng.Frans.Alm.)	2	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2		
Toplam	24	Toplam	23
2.YIL			
Dersin Adı (3. Yarıyıl)	Saat Kredi	Dersin Adı (4. Yarıyıl)	Saat Kredi
Türk Edebiyatı	2	Türk Edebiyatı	2
Türk Tarihi	2	Genel Biyoloji	3
Ülkeler Coğrafyası	2	İlkokullar İçin Matematik	3
Temel Kimya	3	Öğrenme Psikolojisi	3
Gelişim Psikolojisi	3	Araştırma Teknikleri	2
Resim-İş	2	Genel Öğretim Yöntemleri	3
Müzik	2	Resim-İş ve Yazı	2
(x) Yabancı Dil (İng.Frans.Alm.)	2	Müzik	2
Beden Eğitimi ve Oyun	2	(x) Yabancı Dil (İng.Frans.Alm.)	2
İstatistik	2	Beden Eğitimi ve Oyun	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2		
Toplam	24	Toplam	24
3. YIL			
Dersin Adı (5. Yarıyıl)	Saat Kredi	Dersin Adı (6. Yarıyıl)	Saat Kredi
Okuma Yazma Öğretimi	2	Türkçe Öğretimi	2
İlkokullar İçin Fen ve Tabiat Bilgisi	3	İlkokullar İçin Sosyal Bilgiler	3
Matematik Öğretimi	2	Ölçme ve Değerlendirme	3
Resim-İş ve Yazı Öğretimi	2	Din Kültürü ve Ahlak	2
Müzik Öğretimi	2	Türk eğitim Sistemi	2
Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2
(x) Yabancı Dil (İng.Frans.Alm.)	2	(x) Yabancı Dil (İng.Frans.Alm.)	2
Yan Alan (Seçmeli)	4	Yan Alan (Seçmeli)	4
Okullarda Gözlem	3	Okullarda Uygulama	4
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2		
Toplam	24	Toplam	24
4.YIL			
Dersin Adı (7. Yarıyıl)	Saat Kredi	Dersin Adı (8. Yarıyıl)	Saat Kredi
Fen ve Tabiat Bilgisi Öğretimi	2	İlkokul Programları ve Geliştirilmesi	3
Hayat ve Sosyal Bilgiler Öğretimi	2	Okul Yönetimi ve Denetimi	3
Eğitim Teknolojisi	2	Özel Eğitime Giriş	2
Rehberlik ve Ruh Sağlığı	3	Bilgisayar Kullanımı ve Öğretimi	2
Bilgisayar Kullanımı ve Önemi	2	Çocuk Edebiyatı	2
(x) Yabancı Dil (İng.Frans.Alm.)	2	Türk Kültürü	2
Halk Eğitimi	2	Yan Alan (Seçmeli)	5
Yan Alan (Seçmeli)	5	Uygulama Semineri	3
Staj Çalışmaları	4	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2
Toplam	24	Toplam	24

EK 3: 1992 PROGRAMI KATALOG 96(Dokuz Eylül Üniversitesi Katalog 96, 1996).

Doçentler		Lisans, Hacettepe Univ.Sos.ve İd.Bil.Fak.-1978; Yüksek Lisans, Sos.Bil.Ems-1982; Doktora, Ankara Univ. Eğitim Bil.Fak.-1988; Yrd.Doç.Dr.D.E.Ü. Buca Eğitim Fak.-1991; Doçent, D.E.Ü.Buca Eğitim Fak.-1992.		Güz Yarıyılı		İkinci Yıl		Bahar Yarıyılı		Dersin Adı		I. U.	
Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı
ULUSAVGAŞ Meslek			SO 201	Türk Edebiyatı I	3 0	SO 202	Türk Edebiyatı II	3 0	SO 203	Türk Tarih I	3 0	SO 204	Genel Biyoloji
Yardımcı Doçentler			SO 205	Ülkeler Coğrafyası	2 0	SO 206	Flora İçin Materyal	3 0	SO 207	Türkiye İleri Coğrafyası	2 0	SO 208	Arayışma Teknikleri
MARİOĞLU Mehmet	Lisans, Ankara Univ.Dil ve Tarih Coğ.Fak.-1980; Yüksek Lisans, D.E.Ü.Buca Eğ.Fak.1990; Doktora, D.E.Ü. Buca Eğ.Fak.1995; Yrd.Doç.Dr. D.E.Ü.Buca Eğ.Fak.-1995.		SO 209	Temel Kimya	3 0	SO 210	Genel Öğretim Yönt.	3 0	SO 211	Öğrenme Psikolojisi	3 0	SO 212	Resim-İç ve Yazı
BEYHAN Necip	Önlisans, Gazı Eğitim Ems-1980; Lisans Tamamında, Ankara Univ. Eğitim Fak.-1982; Yüksek Lisans, Ankara Univ.Sosyal Bil.Ems-1985; Doktora, D.E.Ü. Sosyal Bil.Ems-1995; Yrd. Doç. Dr. D.E.Ü. Buca Eğ. Fak. 1996.		SO 213	Resim-İç	2 0	SO 214	Okul Müziği	3 0	SO 215	Müzik	2 0	SO 216	Beden Eğit. ve Oyun II
Öğretim Görevlileri			SO 217	Beden Eğit. ve Oyun I	2 0	SO 218	İç ve Teknik Eğitimi	3 0	SO 219	Eğitimsel İstatistik	2 0		
ÖZER Mehmet	Lisans, Ankara Univ.Dil ve Tarih Coğ.Fak.1981; Yüksek Lisans, Ege Univ.Sos.Bil.Ems-1987; Doktora, Ege Univ.Sos.Bil.Ems-1993.												
BAŞARIR Galip	Lisans, Ankara Univ.Dil ve Tarih Coğ.Fak.1964; Doktora, A.Ü. D.T.C.F. D.E.Ü. Atatürk İktisadi ve İktisat Tarihi Enst. (Devam ediyor).												
EMİROĞLU Tayyar	Lisans, Ankara Univ.Dil ve Tarih Coğ.Fak.1974; Doktora, Devam ediyor.												
GÜRŞİMŞEK İyık	Lisans, Hacettepe Univ. (I.B.F.-1981); Yüksek Lisans, Ege Univ.Sos.Bil.Ems-1985; Doktora, Ege Univ.Sos. Bil.Ems-1991.												
Arayışma Görevlileri													
HAMURCU Hülya	Lisans, Hacettepe Univ. Fen Fak. - 1976; Yüksek Lisans, D.E.Ü. Sos. Bil. Ems. 1984; Doktora, D.E.Ü. Sos. Bil. Ems. (Devam ediyor).												

SINIF ÖĞRETİMLERİ BÖLÜMÜ													
ÖĞRETİM PLANI													
Güz Yarıyılı		İkinci Yıl		Bahar Yarıyılı		Üçüncü Yıl		Bahar Yarıyılı		Dördüncü Yıl		Bahar Yarıyılı	
Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı	I. U.	Kodu	Dersin Adı
SO 101	Türk Dili I	3 0	SO 102	Türk Dili II	3 0	SO 401	Yanlış Anlatım	2 0	SO 402	Eğitim Değerleri	2 0	SO 403	Okul Öncesi Eğitimi
SO 103	Genel Tarih	4 0	SO 104	Türk Tarihi I	3 0	SO 403	İlk ve Orta Okullarda Fen Bilgisi Öğr.	2 0	SO 404	Okul Prog. ve Değerlendirme	3 0	SO 405	Hayat Bilgisi Öğr.
SO 105	Genel Coğrafya	4 0	SO 106	Türkiye Fiziki Coğrafyası	3 0	SO 405	Eğitim Psikolojisi	2 0	SO 406	Okul Yönetimi	3 0	SO 407	Okul Öncesi Eğit. Giriş
SO 107	Temel Matematik I	2 0	SO 108	Temel Matematik II	2 0	SO 407	Rehberlik ve Ruh Sağlığı	3 0	SO 408	Orta Eğitim Giriş	2 0	SO 409	Okul Öncesi Eğit. Programları
SO 109	Eğitim Bilimine Giriş	3 0	SO 110	Temel Fizik	3 0	SO 409	Halk Eğitimi	2 0	SO 410	Cocuk Edebiyatı	2 0	SO 411	Okul Öncesi Eğit. Giriş
SO 111	Psikolojye Giriş	3 0	SO 112	Çocuk Psikolojisi	3 0	SO 411	Halk Eğitimi	2 0	SO 412	Türk Tarihi	2 0	SO 412	Okul Öncesi Eğit. Giriş
SO 113	Sosyolojye Giriş	2 0	SO 114	Eğitim Sosyolojisi	3 0	SO 413	Yazı	2 0	SO 413	Yan Alan (Seçmeli) *	5 0	SO 413	Okul Öncesi Eğit. Giriş
SO 115	Felsefeye Giriş	3 0	SO 116	Eğitim Felsefesi	3 0	SO	Yan Alan (Seçmeli) *	5 0	SO 414	Uygulama Semineri II	0 4	SO 414	Okul Öncesi Eğit. Giriş
AI 101	Atatürk İlk. ve İlk. Tar.	2 0	AI 102	Atatürk İlk. ve İlk. Tar.	2 0	SO 415	Uygulama Semineri	0 4					
YD 101	Yabancı Dil	4 0	YD 102	Yabancı Dil	4 0								
BDGS 101	Beden Eğit./Güzel San.	1 0	BDGS 102	Beden Eğit./Resim/Müzik	1 0								

Yan Alan Programları		Sınıf Öğretmenliği Programı		Beden Eğitimi	
Matematik	16	16	16	16	16
Fen Bilgisi	18				
Sosyal Bilimler	18				
Türk Dili	18				
Okul Öncesi Eğitimi	18				
Resim-İç	18				
Müzik	18				
Resim Eğitimi	18				
Toplam Program Sayısı	8				

Matematik		Sınıf Öğretmenliği Programı		Beden Eğitimi	
Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi	Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi
YAM 315	Analiz Giriş	2 0 2	YAB 315	Beden Eğit. ve Spora Giriş	2 0 2
YAM 317	Soyut Matematik	2 0 2	YAB 317	Jimnastik ve Oyun	2 0 2
YAM 316	Geometriye Giriş	2 0 2	YAB 316	Spor Oyunları	2 0 2
YAM 318	Cebire Giriş	2 0 2	YAB 318	Spor Fizyolojisi ve Anatomisi	2 0 2
YAM 417	Analitik Geometri	2 0 2	YAB 417	Türk Halk Oyun ve Modern Dans	2 0 2
YAM 418	Doğrusal Cebir	3 0 3	YAB 419	Atletizm ve Oyunlar	2 0 2
YAM 416	Ortakut Mnt. Öğretimi	3 0 3	YAB 414	Spor Sakat ve İlk Yardım	2 0 2
	TOPLAM	16	YAB 416	Okul Öncesi Eğitimi	3 0 3
				TOPLAM	18

Fen Bilgisi		Sınıf Öğretmenliği Programı		Beden Eğitimi	
Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi	Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi
YAF 315	İnsan Anatomisi ve Fiz.	2 0 2	YAR 315	Güzel Sanatlar Tarihi	2 0 2
YAF 317	Organik Kimya	2 0 2	YAR 317	Desen ve Yazı	2 0 2
YAF 316	Bötenik	2 0 2	YAR 316	Resim Teknikleri	2 0 2
YAF 318	Zootop	2 0 2	YAR 318	Okul Tescim	2 0 2
YAF 417	Laboratuvar Deney ve Teknik.	2 0 2	YAR 417	Okul Tescim	2 0 2
YAF 419	Modelleri Fizik	3 0 3	YAR 419	Modelaj İşleri	3 0 3
YAF 414	Çevre Bilimi	2 0 2	YAR 414	İç Eğitim	2 0 2
YAF 416	Orta Fen Bil. Öğretimi	3 0 3	YAR 416	Çocuk Resim-İç Öğretimi	3 0 3
	TOPLAM	18		TOPLAM	18

Müzik		Sınıf Öğretmenliği Programı		Beden Eğitimi	
Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi	Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi
FMU 313	Müziğe Giriş	2 0 2	YAS 313	Türkiye Fiziki Coğrafyası-II	2 0 2
FMU 317	Müziksel İhtim Okuma I	2 0 2	YAS 317	Türkiye'nin Çevre Sorunları	2 0 2
FMU 316	Çağın Müziksel Gelişimi	2 0 2	YAS 316	Türkiye Tarihi	2 0 2
FMU 318	Müziksel İhtim Okuma II	2 0 2	YAS 318	Türkiye Ekonomik Coğrafyası	2 0 2
FMU 417	Çocuk Çalgıları	2 0 2	YAS 417	Yan ve Yakın Çağlar Tarihi	2 0 2
FMU 419	Çocuk Şarkıları	3 0 3	YAS 419	Osmanlı Tarihi	3 0 3
FMU 414	Osmanlı ve Çağ. Türk. Müziği	2 0 2	YAS 414	Türkiye Turizm Coğrafyası	2 0 2
FMU 416	Osmanlı Müzik Öğretimi	3 0 3	YAS 416	Orta. Sosyal Bil. Öğretimi	3 0 3
	TOPLAM	18		TOPLAM	18

Türk Dili		Sınıf Öğretmenliği Programı		Beden Eğitimi	
Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi	Yarıyılı	Dersin Adı	Saat-Kredi
YAT 315	Sözlü ve Yazılı Anlatım	2 0 2	YAT 315	Sözlü ve Yazılı Anlatım	2 0 2
YAT 317	Besbi Bilgiler	2 0 2	YAT 317	Besbi Bilgiler	2 0 2
YAT 316	Enki Türk Edebiyatı	2 0 2	YAT 316	Enki Türk Edebiyatı	2 0 2
YAT 318	Halk Edebiyatı	2 0 2	YAT 318	Halk Edebiyatı	2 0 2
YAT 417	Yeni Türk Edebiyatı	2 0 2	YAT 417	Yeni Türk Edebiyatı	2 0 2
YAT 419	Türkiye Türkçesi	3 0 3	YAT 419	Türkiye Türkçesi	3 0 3
YAT 414	Dişve Edebiyatları	2 0 2	YAT 414	Dişve Edebiyatları	2 0 2
YAT 416	Orta. Türk Dili Öğretimi	3 0 3	YAT 416	Orta. Türk Dili Öğretimi	3 0 3
	TOPLAM	18		TOPLAM	18

YAT 419 Osmanlı Tarihi 3 (3+0)

Kaynaklar, Osmanlı'nın menşei, Devletin kuruluşu, siyasi yapı, dayandığı temeller. Osmanlı Devletinde meydana gelen sosyal, ekonomik gelişmeler. Kurumların işleyişi.

YAT 414 Dünya Edebiyatları 2 (2+0)

Dünya edebiyatı kavramı. Batı ve doğu uygarlıkları ve edebiyatın gelişimi. Dünyanın belli başlı edebiyatları, gelişimi ve Türk edebiyatındaki yansımaları. Türkçedeki belli başlı tercümeçileri. Edebiyat akımlarının gelişimi ve Türk edebiyatına yansımaları.

YAT 416 Ortaokullarda Türk Dili Öğr. 3 (3+0)

Türkçenin yapı, cümle ve anlam bilgisi. Ortaokul Türkçe programının incelenmesi. Türkçe kitaplarına incelenmesi. Örnek ders hazırlama ve ortaokullarda uygulama.

YAT 417 Yeni Türk Edebiyatı 2 (2+0)

Yeni Türk edebiyatının temel kaynakları. Yeni Türk edebiyatının dönemleri: Tanzimat, Servet-i Fünun, Servet-i Fünun Dışı, Fecr-i Atı, Milli Edebiyat ve Cumhuriyet. Türlerin dönemlere göre gelişimi. Günümüz Türk edebiyatından seçilmiş metinler üzerinde incelemeler. Çağdaş Türk edebiyatlarına dair genel bilgiler.

YAT 419 Türkiye Türkçesi 3 (3+0)

Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yeri. Türk dilinin tarihi gelişimi. Ses bilgisi; Türkçenin sesleri ve ses değişimleri. Yapı bilgisi; Türkçenin kökleri ve ekleri. Kelime bilgisi. Kelime grupları. Cümle bilgisi; yapı ve öğeleri. Türk anlambilimi.

Bölüm Adı : Alman Dili Eğitimi Bölümü

Bölüm Başkanı : Yrd.Doç.Dr.Gönül DURUKAFA

Bölüm Sekreteri : Mustafa SARCAN

Tel: 4204882/236

Tel: 4204882/223

Bölüm Öğretim Elemanları

Yardımcı Doçentler

DURUKAFA Gönül,

İzmir Eğitim Ens.1976;Lisans, Buca Eğitim Fak.1986; Yüksek Lisans, Ege Üniv.Edebiyat Fak.1989; Doktora, D.E.Ü.Buca Eğitim Fak.1994, Yrd.Doç.Dr.D.E.Ü. Buca Eğitim Fak.1995.

Öğretim Görevlileri

BAYRAK Fethi

OLGUN Ahmet

ÖZCAN Haluk

ÖZLÜ Cevat

GAHL Eva

Lisans, Atatürk Üniversitesi Ed.Fak.Alman Dili ve Ed. Böl.1972
Ankara Gazi Eğitim Ens.1970; Lisans, D.E.Ü.Buca Eğitim Fak. 1986;
Yüksek Lisans, Ege Üniv.Sosyal Bilimler Ens.1989.
Lisans, İ.Y.O.O./Buca Eğitim Fak.,İzmir 1982; Yüksek Lisans Şelçuk Üniv.1991; Doktora (tez aşaması) Ege Üniv.1996.
Gazi Eğitim Enstitüsü-Almanca Böl.1971; Lisans, D.E.Ü.Buca Eğitim Fak.1986.
Münih Üniversitesi, Almanca Böl.1993, Lisans; Ludwig Maximilian Üniv.Münih, Yüksek Lisans, 1993 ; DEA (Mastır üstü çalışma), Sarbonne Üniv.Paris IV 1994 ; D.E.Ü.Buca Eğitim Fak.Alman Dili Eğt.Böl.1995.

Araştırma Görevlileri

BOYACI İsmail

ARKILIÇ

SONGÖREN Sevgi

Lisans, Ege Üniv.Edebiyat Fak.1985; Yüksek Lisans, Ege Üniv.Sosyal Bilimler Ens.1992; Doktora (tez aşaması) Ege Üniv.Sosyal Bilimler Ens.1996.

Lisans, D.E.Ü.Buca Eğitim Fak.1986; Yüksek Lisans, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens.1991.

EK 4: KASTAMONU EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ KILAVUZU (Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Arşivi,1998).

BİRİNCİ YIL									
I.Yarıyıl					II.Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T*	U*	K*	Kodu	Dersin Adı	T	U	K
İSÖ 101	Temel Matematik – I	2	0	2	İSÖ 102	Temel Matematik – II	2	0	2
İSÖ 103	Canlılar Bilimi	3	0	3	İSÖ 104	Genel Kimya	3	0	3
İSÖ 105	Türk Tarihi ve Kültürü	3	0	3	İSÖ 106	Uygurluk Tarihi	2	0	2
İSÖ 107	Coğrafyaya Giriş	2	0	2	İSÖ 108	Türkiye Coğ.ve Jeopolitiği	3	0	3
İSÖ 109	Türkçe-I : Yazılı Anlatım	2	0	2	İSÖ 110	Türkçe-II : Sözlü Anlatım	2	0	2
YDL 101	Yabancı Dil-I	3	0	3	YDL 102	Yabancı Dil-II	3	0	3
AİT101	Atatürk İlkeleri ve İnk.Tar.-I	2	0	2	AİT 102	Atatürk İlkeleri ve İnk.Tar.-II	2	0	2
EBB 101	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	3	EBB 102	Okul Deneyimi-I	1	4	3
Kredi		20			Kredi		20		

İKİNCİ YIL									
III.Yarıyıl					IV.Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	Kodu	Dersin Adı	T	U	K
İSÖ 201	Genel Fizik	3	0	3	İSÖ 202	Çevre Bilimi	2	0	2
İSÖ 203	Türk Dili-1 : Ses ve Şekil Bilgisi	2	0	2	İSÖ 204	Türk Dili-II: Cümle ve Metin Bil.	2	0	2
İSÖ 205	Ülkeler Coğrafyası	2	0	2	İSÖ 206	Çocuk Edebiyatı	3	0	3
İSÖ 207	Cumhuriyet Dönemi ve Türk Ede.	3	0	3	İSÖ 208	Resim-İş Eğitimi	2	0	2
İSÖ 209	Sanat Eğit.Kurumları ve Yön.	2	0	2	İSÖ 210	Müzik-II	2	0	2
İSÖ 211	Müzik-I	2	0	2	İSÖ 212	Beden Eğitimi-II	1	2	2
İSÖ 213	Beden Eğitimi-I	2	0	2	İSÖ 214	Fen Bilgisi Laboratuvarı	1	2	2
ENF 101	Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı	1	2	2	ENF 110	Temel Bilgisayar Bilimleri	2	2	3
EBB 201	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3	EBB 202	Öğretimde Planlama ve Değ.	3	2	4
Kredi		21			Kredi		22		

ÜÇÜNCÜ YIL									
V.Yarıyıl					VI.Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	Kodu	Dersin Adı	T	U	K
İSÖ 301	Müzik Öğretimi	2	2	3	İSÖ 302	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2	2	3
İSÖ 303	Fen Bilgisi Öğretimi-I	2	2	3	İSÖ 304	Fen Bilgisi Öğretimi-II	2	2	3
İSÖ 305	İlkokuma ve Yazma Öğretimi	2	2	3	İSÖ 306	Türkçe Öğretimi	2	2	3
İSÖ 307	Hayat Bil.ve Sos.Bil.Öğret.-I	2	2	3	İSÖ 308	Hayat Bil.ve Sos.Bil.Öğret.-II	2	2	3
İSÖ 309	Matematik Öğretimi-I	2	2	3	İSÖ 310	Matematik Öğretimi-II	2	2	3
İSÖ 311	Seçmeli-I	2	0	2	İSÖ 312	Güzel Yazı Teknik ve Öğretimi	1	2	2
EBB 301	Öğretim Tek.ve Materyal Geliş.	2	2	3	İSÖ 314	Seçmeli-II	2	0	2
ENF 209	BASIC Programlama Dili	2	2	3	EBB 302	Sınıf Yönetimi	2	2	3
Kredi		23			Kredi		22		

DÖRDÜNCÜ YIL									
VII.Yarıyıl					VIII.Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	Kodu	Dersin Adı	T	U	K
İSÖ 401	Konu Alanı Ders Kitabı İncele	2	2	3	İSÖ 402	Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim	2	0	2
İSÖ 403	Vatandaşlık Bilgisi	2	0	2	İSÖ 404	Sağlık ve Trafik Eğitimi	2	0	2
İSÖ 405	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2	0	2	İSÖ 406	Seçmeli-IV	2	0	2
İSÖ 407	İlköğretimde Drama	2	2	3	EBB 402	Rehberlik	3	0	3
İSÖ 409	Seçmeli-III	2	0	2	EBB 404	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
EBB 401	Okul Deneyimi-II	1	4	3	Kredi		14		
Kredi		15			TOPLAM KREDİ		157		

EK 5: KASTAMONU EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ KILAVUZU
(Kastamonu Üniversitesi Arşivi, 2009).

BİRİNCİ YIL

I.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T*	U*	K*
SÖA 101	Temel Matematik – 1	2	0	2
SÖA 103	Genel Biyoloji	2	0	2
SÖA 105	Uygurlık Tarihi	2	0	2
SÖA 107	Genel Coğrafya	2	0	2
GNK 101	Atatürk İlkeleri ve İnk.Tar.-1	2	0	2
GNK 103	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GNK 105	Yabancı Dil I	3	0	3
GNK 107	Bilgisayar I	2	2	3
EMBI 01	Eğitim Bilimlerine Giriş	3	0	3
Toplam :		20	2	21

II.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T	U	K
SÖA 102	Temel Matematik - II	2	0	2
SÖA 104	Genel Kimya	2	0	2
SÖA 106	Türk Tarihi ve Kültürü	2	0	2
GNK 102	Atatürk İlkeleri ve İnk.Tar.-II	2	0	2
GNK 104	Türkçe-II : Sözlü Anlatım	2	0	2
GNK 106	Yabancı Dil-II	3	0	3
GNK 108	Bilgisayar II	2	2	3
EMB 102	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
Toplam :		18	2	19

İKİNCİ YIL

III.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T	U	K
SÖA 201	Türk Dili-I : Ses ve Yapı Bilgisi	2	0	2
SÖA 203	Genel Fizik	2	0	2
SÖA 205	Müzik	1	2	2
SÖA 207	Beden Eğitimi ve Spor Kültürü	1	2	2
SÖA 209	Fen ve Teknoloji Lab.Uyg-I	0	2	1
GNK 201	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GNK 203	Felsefe*	2	0	2
GNK 205	Türk eğitim Tarihi*	2	0	2
EMB 201	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
Toplam :		15	6	18

IV.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T	U	K
SÖA 202	Türk Dili II: Cümle ve Metin Bilgisi	2	0	2
SÖA 204	Çocuk Edebiyatı	2	0	2
SÖA 206	Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği	3	0	3
SÖA 208	Sanat Eğitimi	1	2	2
SÖA 210	Fen ve Teknoloji Lab. Uyg-2	0	2	1
SÖA 212	Müzik Öğretimi	1	2	2
SÖA 214	Beden Eğt. Ve Oyun Öğretimi	1	2	2
SÖA 216	Güzel Yazı Teknikleri*	1	2	2
EMB 202	Öğretim Tekn.ve Materyal Tasarımı	2	2	3
GNK 206	Sosyoloji*	2	0	2
Toplam :		15	12	21

ÜÇÜNCÜ YIL

V.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T	U	K
SÖA 301	Fen ve Teknoloji Öğretimi I	3	0	3
SÖA 303	İlkokuma ve Yazma Öğretimi	3	0	3
SÖA 305	Hayat Bilgisi Öğretimi	3	0	3
SÖA 307	Matematik Öğretimi-I	3	0	3
SÖA 309	Drama	2	2	3
SÖA 311	Erken Çocukluk Eğitimi	2	0	2
EMB 301	Sınıf Yönetimi	2	0	2
Toplam :		18	2	19

VI.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T	U	K
SÖA 302	Fen ve Teknoloji Öğretimi-II	3	0	3
SÖA 304	Türkçe Öğretimi	3	0	3
SÖA 306	Sosyal Bilgiler Öğretimi	3	0	3
SÖA 308	Matematik Öğretimi-II	3	0	3
GNK 302	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
EMB 302	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
EMB 308	Okul Deneyimi	1	4	3
Toplam :		17	6	20

DÖRDÜNCÜ YIL

VII.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T	U	K
SÖA 401	Görsel Sanatlar Öğretimi	1	2	2
SÖA 403	Cumhuriyet Dön. Türk Edebiyatı*	2	0	2
SÖA 405	Seçmeli	2	0	2
SÖA 407	Çevre Eğitimi*	2	0	2
EMB 401	Rehberlik	3	0	3
EMB 403	Özel Eğitim*	2	0	2
EMB 405	Öğretmenlik Uygulaması-I	2	6	5
Toplam :		14	8	18

VIII.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	T	U	K
SÖA 402	Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim	2	0	2
SÖA 404	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretimi	2	0	2
SÖA 406	Trafik ve İlk Yardım	2	0	2
GNK 408	Etkili İletişim	3	0	3
GNK 402	İlköğretimde Kaynaştırma	2	0	2
EMB 402	Türk Eğt. Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
EMB 406	Öğretmenlik Uygulaması-II	2	6	5
EMB 408	Seçmeli	2	0	2
Toplam :		17	6	20
TOPLAM KREDİ		156		

EK 6: GAZİ ÜNİVERSİTESİ DERS DÖKÜMÜ(Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği programı ders dökümü-1992)

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
Eğitim Fakültesi Öğrenci Transkripti

FAKÜLTE NUMARASI : 89-0214
ADI SOYADI : İbrahim ALTUNBAŞ
BABA ADI : İmam
DOĞUM YERİ VE YILI : Yavuzeli-1965
BÖLÜMÜ : Sınıf Öğretmenliği
NOT ORTALAMASI : 64.75
MEZUNİYET TARİHİ : 21.06.1993

I.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
Türk Dili	3	54
Genel Tarih	2	51
Genel Coğrafya	2	72
Yurttaşlık Bilgisi	2	78
Temel Matematik	2	63
Eğitime Giriş	3	70
Psikolojiye Giriş	2	71
Yabancı Dil	2	51
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	51
Sosyolojiye Giriş	2	71
Felsefeye Giriş	2	72
TOPLAM :	24	

III.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
Türk Edebiyatı	2	58
Türk Tarihi	3	82
Ülkeler Coğrafyası	2	57
Temel Kimya	3	72
Gelişim Psikolojisi	3	57
Resim-iş	2	51
Yabancı Dil	2	60
Beden Eğitimi ve Oyun	2	51
İstatistik	2	80
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	1	78
Müzik	2	50
TOPLAM :	24	

V.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
Okuma Yazma Öğretimi	2	84
İlkokullar İçin Fen ve Tab.	3	82
Matematik Öğretimi	2	68
Resim-iş Yazı Öğrtimi	2	55
Müzik Öğretimi	2	88
Sosyal Psikoloji	2	56
Okullarda Gözlem	3	84
Eğitim Sosyolojisi	2	63
Yan Alan(Coğrafya)	2	69
Yan Alan(Çevre)	3	81
TOPLAM :	23	

VII.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
Hayat ve Sosyal Bilg. Öğretimi	2	67
Staj Çalışmaları	4	90
Eğitim Teknolojisi	2	72
Rehberlik ve Ruh Sağlığı	3	56
Bilgisayar Kullanımı	3	78
Halk Eğitimi	2	61
Yan Alan(Yenileşme Tarihi)	3	60
Yan Alan(Osmanlı Tarihi)	3	59
Fen ve Tabiat Bilgisi Öğrtimi	2	78
TOPLAM :	24	

II.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
Türk Dili	3	53
Türk Tarihi	3	54
Türkiye Coğrafyası	3	53
Temel Matematik	2	62
Temel Fizik	3	52
Türk Eğitim Sistemi	2	63
Resim-iş veya Beden Eğitimi	1	67
Yabancı Dil	2	53
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	63
Eğitim Felsefesi	2	62
Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2	57
TOPLAM :	25	

IV.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
Türk Edebiyatı	2	55
Genel Biyoloji	3	61
İlkokullar İçin Matematik	3	57
Öğrenme Psikolojisi	3	57
Araştırma Teknikleri	2	50
Genel Öğretim Yöntemleri	3	57
Resim-iş ve Yazı	2	50
Müzik	2	57
Yabancı Dil	1	59
Beden Eğitimi ve Oyun	2	67
TOPLAM :	23	

VI.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
Türkçe Öğretimi	2	88
İlkokullar İçin Sosyal Bilgiler	3	66
Ölçme ve Değerlendirme	3	51
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2	58
Beden Eğitimi ve Oyun Öğrtimi	2	57
Okullarda uygulama	4	80
Yan Alan(Sosyal)	3	55
Yan Alan(Ek Coğrafya)	3	83
TOPLAM :	22	

VIII.YARIYIL

DERSİN ADI	D.KREDİSİ	B.NOTU
İlkokul Program ve Gelişirmesi	3	71
Okul Yönetimi ve Denetimi	3	57
Özel Eğitime Giriş	2	59
Bilgisayar Kullanımı ve Öğretimi	2	55
Çocuk Edebiyatı	2	82
Türk Kültürü	2	50
Uygulama Semineri	3	77
Yan Alan(Turizm Coğrafyası)	3	67
Yan Alan(Sosyal Bilgiler Öğretimi)	3	66
TOPLAM :	23	

EK 7: MEB ALT ÖĞRENMELELER VE KAZANIMLAR (MEB, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, “İlköğretim Matematik Dersi” 1-5. Sınıflar Öğretim Programı, 2009)

MATEMATİK DERSİ 1. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARININ SÜRELERİ

ÖĞRENME ALANI	ALT ÖĞRENME ALANLARI	KAZANIM SAYILARI	SÜRE / DERS SAATİ	ORANI (%)
SAYILAR	1. Doğal Sayılar	10	52	36
	2. Doğal Sayılarla Toplama İşlemi	9	26	18
	3. Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi	6	20	14
	4. Kesirler	2	4	3
	Toplam	27	100	71
GEOMETRİ	1. Uzamsal (Durum-Yer, Doğrultu-Yön) İlişkiler	2	6	4
	2. Geometrik Cisimler	2	6	4
	3. Eşlik	1	3	2
	4. Örüntü ve Süslemeler	2	7	5
	Toplam	7	22	15
ÖLÇME	1. Uzunlukları Ölçme	4	6	4
	2. Paralarımız	1	4	3
	3. Zamanı Ölçme	2	4	3
	4. Tartma	2	4	3
	Toplam	9	18	13
VERİ	1. Tablo	1	2	1
	Toplam	1	2	1
GENEL TOPLAM		44	144	100

MATEMATİK DERSİ 2. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARININ SÜRELERİ

ÖĞRENME ALANI	ALT ÖĞRENME ALANLARI	KAZANIM SAYILARI	SÜRE / DERS SAATİ	ORANI (%)
SAYILAR	1. Doğal Sayılar	9	22	15
	2. Doğal Sayılarla Toplama İşlemi	7	18	12
	3. Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi	6	18	12
	4. Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi	7	18	12
	5. Doğal Sayılarla Bölme İşlemi	3	9	7
	6. Kesirler	1	3	2
	Toplam	33	88	60
GEOMETRİ	1. Geometrik Cisimler ve Şekiller	6	12	8
	2. Simetri	2	4	3
	3. Örüntü ve Süslemeler	2	4	3
	Toplam	10	20	14
ÖLÇME	1. Uzunlukları Ölçme	6	11	8
	2. Paralarımız	1	3	2
	3. Zamanı Ölçme	3	6	4
	4. Tartma	2	5	4
	5. Sıvıları Ölçme	1	3	2
	Toplam	13	28	20
VERİ	1. Nesne Grafiği	2	5	4
	2. Tablo	1	3	2
	Toplam	3	8	6
GENEL TOPLAM		59	144	100

Ek 7'nin devamı

MATEMATİK DERSİ 3. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARININ SÜRELERİ

ÖĞRENME ALANI	ALT ÖĞRENME ALANLARI	KAZANIM SAYILARI	SÜRE / DERS SAATI	ORANI (%)
SAYILAR	1. Doğal Sayılar	9	15	11
	2. Doğal Sayılarla Toplama İşlemi	4	12	8
	3. Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi	4	12	8
	4. Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi	5	14	10
	5. Doğal Sayılarla Bölme İşlemi	2	10	7
	6. Kesirler	4	10	7
	Toplam	28	73	51
GEOMETRİ	1. Düzlem	3	5	3
	2. Doğru	4	5	3
	3. Nokta	2	4	3
	4. Açık	4	5	3
	5. Üçgen, Kare, Dikdörtgen ve Çember	4	5	3
	6. Simetri	1	3	2
	7. Örüntü ve Süslemeler	1	3	2
Toplam	19	30	19	
ÖLÇME	1. Uzunlukları Ölçme	5	10	7
	2. Çevre	3	5	4
	3. Alan	1	3	2
	4. Paralel ve Çarpma	1	3	2
	5. Zaman Ölçme	3	5	4
	6. Tartma	2	4	2
	7. Sıvıları Ölçme	3	5	4
Toplam	18	35	25	
VERİ	1. Şekil Grafiği	3	4	3
	2. Tablo	1	2	2
	Toplam	4	6	5
GENEL TOPLAM		69	144	100

MATEMATİK DERSİ 4. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARININ SÜRELERİ

ÖĞRENME ALANI	ALT ÖĞRENME ALANLARI	KAZANIM SAYILARI	SÜRE / DERS SAATI	ORANI (%)
SAYILAR	1. Doğal Sayılar	6	8	6
	2. Doğal Sayılarla Toplama İşlemi	4	8	6
	3. Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi	4	8	6
	4. Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi	7	14	9
	5. Doğal Sayılarla Bölme İşlemi	6	14	9
	6. Kesirler	6	10	7
	7. Kesirlerle Toplama İşlemi	1	3	2
	8. Kesirlerle Çıkarma İşlemi	2	4	3
	9. Ondalık Kesirler	4	10	7
Toplam	40	79	55	
GEOMETRİ	1. Açık ve Açık Ölçüsü	6	8	6
	2. Üçgen, Kare ve Dikdörtgen	8	10	7
	3. Geometrik Cisimler	1	3	2
	4. Simetri	1	3	2
	5. Örüntü ve Süslemeler	1	3	2
Toplam	17	27	19	
ÖLÇME	1. Uzunlukları Ölçme	6	6	4
	2. Çevre	4	6	4
	3. Alan	3	6	4
	4. Zaman Ölçme	4	4	3
	5. Tartma	3	4	3
	6. Sıvıları Ölçme	4	6	4
Toplam	24	32	22	
VERİ	1. Sütun Grafiği	2	3	2
	2. Olasılık	1	3	2
	Toplam	3	6	4
GENEL TOPLAM		84	144	100

Ek 7'nin devamı

MATEMATİK DERSİ 5. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARININ SÜRELERİ

ÖĞRENME ALANI	ALT ÖĞRENME ALANLARI	KAZANIM SAYILARI	SÜRE / DERS SAATI	ORANI (%)
SAYILAR	1. Doğal Sayılar	3	6	4
	2. Doğal Sayılarla Toplama İşlemi	4	8	6
	3. Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi	4	8	6
	4. Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi	7	10	7
	5. Doğal Sayılarla Bölme İşlemi	5	10	7
	6. Kesirler	6	10	7
	7. Kesirlerle Toplama İşlemi	2	5	3
	8. Kesirlerle Çıkarma İşlemi	3	6	4
	9. Kesirlerle Çarpma İşlemi	1	3	2
	10. Oran ve Orantı	2	4	3
	11. Ondalık Kesirler	4	7	5
	12. Ondalık Kesirlerle Toplama ve Çıkarma İşlemleri	1	3	2
	13. Yüzdeler	4	5	3
	Toplam	46	88	59
GEOMETRİ	1. Çokgenler	4	4	3
	2. Dörtgenler	5	5	3
	3. Çember	3	3	2
	4. Simetri	2	3	2
	5. Örüntü ve Süslemeler	1	3	2
	6. Düzlem	2	3	2
	7. Geometrik Cisimler	6	6	4
	Toplam	23	27	18
ÖLÇME	1. Üzünüklük Ölçme	2	3	2
	2. Çevre	4	5	3
	3. Alan	5	6	3
	4. Zaman Ölçme	1	3	2
	5. Sıvı Ölçme	2	3	2
	6. Hacim Ölçme	2	3	2
	Toplam	16	22	14
VERİ	1. Çizgi Grafiği	3	4	3
	2. Tablo ve Şema	2	3	2
	3. Aritmetik Ortalama	1	3	2
	4. Olasılık	3	3	2
	Toplam	9	10	9
GENEL TOPLAM		94	144	100

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Berrin KARGILI
Doğum Yeri : İZMİR
Doğum Tarihi : 08.05.1980
Medeni Hali : EVLİ
Yabancı Dili : İNGİLİZCE

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl)

Lise : Kuzeykent Yabancı Dil Ağırlıklı Lise KASTAMONU, 1998
Lisans : Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 2004
Tezsiz
Yüksek Lisans : Başkent Üniversitesi, 2006

Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl

MEB / Matematik Öğretmeni (2004-2006)
Başarı Dershanesi / Matematik Öğretmeni (2006-2007)
Uğur Dershanesi / Matematik Öğretmeni (2007-2010)
Kargılı İnşaat Lineadecor / Satış Müdürü (2012-2014)

Yayımları (SCI ve diğer) :.....